

Bruselj zamrznil pritožbo AAG o plinskih terminalih

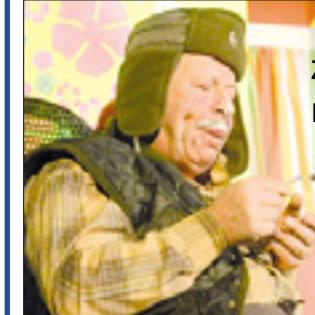
V Trstu priznanji za slovenska arhitekta in znamko Qubik

Reševalci našli tržaška upokojenca, ki sta pri Tablji zaradi poškodbe preživelata pet dni in pet noči v divjini

Štandrežci z Gugalnikom na Linhartovo srečanje

2
3
4

5
6
7

8
9

Primorski dnevnik

TOREK, 3. AVGUSTA 2010

št. 181 (19.888) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 viasi Zakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorjeni Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNIKA PLACANA V GOTOVIN

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Tiha diplomacija dobrodošla tudi doma

RADO GRUDEN

Slovenskemu premierju Borutu Pahorju zunanj politika očitno bolj leži kot notranja. O tem najbolje pričajo vedno boljši odnosi s Hrvaško. S hrvaško kollegico Jadranko Kosor je našel pravi »feeling«, rezultat vsega tega pa je izrazita otoplitev odnosov med državama, ki sta se še pred dobrim letom gledali kot pes in mačka.

Ali ima za sprembo v odnosih zasluge Pahorjev »šarm«, s katerim je morda očaral Kosorjevo, ali pa je preprosto hrvaška premierka veliko bolj popustljiva so-governica, kot je bil njen predhodnik Ivo Sanader, ni važno. Vажno je predvsem to, da zadava deluje in da sta danes Slovenija in Hrvaška na pravi poti, da postaneta sosedji, ki se obnašata tako, da imata od tega koristi obe, predvsem pa prebivalci obeh držav.

Natanko leti dni po »trakoščanskem dogovoru« o meji med državama je prišel še »bohinjski dogovor« o dolgu do deviznih varčevalcev nekdanje podružnice Ljubljanske banke v Zagrebu, za katerega naj bi rešitev našli v roku treh mesecev. Dogovora sta si podobna v tem, da sta bila v obeh primerih predsednika vlad zelo skrivenostna in sta prisegala na takto imenovanoto diplomacijo.

V zvezi z mojo je tiha diplomacija obrodila konkretne sadeve, tako da mejni problem več ne zastruplja odnosov med Ljubljano in Zagrebom. Upamo lahko, da bo enako tudi s hrvaškimi deviznimi varčevalci Ljubljanske banke. Seveda je jasno, da napovedani dogovor, še ne bo prinesel denarja tistim, ki so ga zaupali Ljubljanski banki v Zagrebu. Na to bodo morali prizadeti varčevalci še nekaj časa počakati. Toda pomembno je, da se problem, ki je bil 18 let »ne-rešljiv«, zdaj rešuje.

Pahor bo torej na zunanjopolitičnem prizorišču verjetno dosegel še en uspeh. Recept zanj se zdi enostaven: tisto dogovarjanje in iskanje kompromisov brez prenaglijenih izjav in napovedi. To pa je v precejšnjem nasprotju s tem, kar slovenski premier počne doma. Res je, da je dobil krmilo države v roke v najbolj nepravem trenutku. Dedičina ni bila najboljša, kriza je storila svoje, toda ni se mogoče izogniti občutku, da bi bilo v marsikaterem trenutku bolje, če bi se premier tudi v Sloveniji zanašal na tiso diplomacijo in iskanje najmanjšega skupnega imenovalca, kar ga je očitno vodilo pri pogovorih s Kosorjevo. Tudi zato, ker na naslednjih volitvah ne bo odločilno to, kaj je dosegel na tujem, temveč to, s čimer se lahko pohvali doma.

ITALIJA - Jutri v poslanski zbornici resolucija za odstavitev podsekretarja Calienda

Berlusconi na preizkusu po razhodu s Finijem

Finijevi privrženci bi se lahko vzdržali skupno s sredinci UDC

KRIŽ - Festival morja

Operni Campiello v izvedbi mladih pevcev

KRIŽ - Z zvoki operne komedije Il campiello Ermanna Wolf Ferrarija se je začel letošnji, šesti Festival morja. Pobudo so v sodelovanju zasnovali in izvedli Mednarodna operna akademija, Združenje za Križ in Ribiški muzej, tri vaške

organizacije, ki si vztrajno prizadevajo za kulturno rast vasi, ki je že od nekdaj razpeta med morjem in Krasom. Opero, ki ji bo po Križu mogoče prisluhniti še druge, izvajajo, pod vedenjem vodstvom basista Aleksandra Švaba, mladi pevci, ki

se izobražujejo prav v okviru tečaje Mednarodne operne akademije Križ. Na sobotni premieri na dvorišču Ljudskega doma sta prisotne nagovorila Franco Cossutta z Majrim Cheber in A. Švab.

Na 10. strani

ZN - Razplet Preiskava o napadu ladij za Gazo

NEW YORK - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je včeraj sporočil, da bo izraelski napad na ladje s humanitarno pomočjo za Palestince na območju Gaze, v katerem je bilo maju ubitih devet Turkov, preiskovala štiričlanska skupina, v kateri bosta tudi predstavnika Izraela in Turčije. Skupina, ki jo bo vodil nekdanji novozelandski premier Geoffrey Palmer, bo delo začela 10. avgusta, prvo poročilo pa bo objavila sredi septembra. Medtem se nasilje v Gazi obnavlja.

Na 11. strani

VIŠARJE - Letos že dvaindvajsetič

Srečanje treh Slovenij

Osrednje predavanje je imel rektor Katoliškega doma v Tinjah na Koroškem Jože Kopeinig

ŽABNICE - Na Svetih Višarjah blizu tromeje med Italijo, Slovenijo in Avstrijo se je že 22. tradicionalnega srečanja treh Slovenij, tokrat ob 650. obletnici romarske poti, v nedeljo udeležilo več sto slovenskih vernikov iz Slovenije, zdomstva in zamejstva. Srečanje organizirata Rafaelova družba in Zvezda evropskih izseljenskih duhovnikov.

Osrednje predavanje je imel rektor Katoliškega doma v Tinjah na avstrijskem Koroškem Jože Kopeinig, medtem ko je mašo opoldan daroval mariborski metropolit in nadškof Franc Kramberger ob somaševanju izseljenih in drugih duhovnikov.

Na 3. strani

Štandrežci z Gugalnikom na Linhartovo srečanje

13

3
8
0
0

2
6
6
6

7
7
1
2
4

RIM - Finijevi privrženci so včeraj ustanovili samostojno skupino v senatu, tako kot so to že v petek storili v poslanski zbornici. Že jutri pa bodo doživeli ognjeni krst v parlamentu. Na dnevnem redu bo namreč opozicija resolucija za odstavitev podsekretarja za pravosodje Giacoma Calienda. Če bi Caliendo padel z odločilnim doprinosom finijevcev, bi verjetno izbruhnila vladna kriza. Zato nekateri menijo, da se bodo Finijevi privrženci vzdržali skupno s Casinijevimi sredinci. A že to bi bil za vlado znak šibnosti, je poudaril voditelj demokratov Pier Luigi Bersani.

Na 4. strani

Vozniški izpit in slovenčina: poseg sen. Tamare Blažina

Na 3. strani

Spomini na maj 1945: Pepi Slavec

Na 6. strani

Pekel na avtocesti sprožil polemike

Na 12. strani

Goriški EZTS čaka na zeleno luč iz Rima

Na 12. strani

Sonce miru posijalo v Gorici

Na 13. strani

ENERGETIKA - Gradnja plinskih terminalov v Tržaškem zalivu

Evropska komisija zamrznila pritožbo Alpe Adria Greena

Razlog za zamrznitev pogovori med Slovenijo in Italijo o obeh terminalih

BRUSELJ - Evropska komisija je zamrznila pritožbo, ki jo je nevladna organizacija Alpe Adria Green (AAG) nanjo naslovila v zvezi z načrtovanjo gradnjo plinskega terminala v Žavljah in terminala na morju v Tržaškem zalivu. Zamrznitev komisija utemeljuje z navedbami, da glede obeh terminalov med Slovenijo in Italijo trenutno potekajo dvostranski pogovori.

AAG je komisiji maja posredovala domnevno ponarejeno dokumentacijo in zahtevala prekinitev vseh postopkov v zvezi z gradnjo obeh terminalov, ki jih načrtuje Italija v Tržaškem zalivu. Kot je razvidno iz odgovora komisije, nameravajo v fazo pogajanj med Slovenijo in Italijo zamrzniti vse s tem povezane preiskave, ki bi po mnjenju komisije lahko ogrozile "pogovore, ki potekajo med državama članicama". Glede domnevno ponarejenih tehničnih podatkov za terminal v Žavljah komisija dodaja, da ni pristojna za obravnavo kaznivih dejanj, in da naj se v organizaciji zato obrnejo na "ustrezne nacionalne organe".

Odgovor po mnjenju predsednika AAG Vojka Bernarda pomeni, da daje komisiji "prednost političnim dogovorom med državami pred varnostjo ljudi in narave". AAG pričakuje, da bo komisija pritožbo odmrznila. Če njihova pritožba ne bo obravnavana, bodo po Bernardovih napovedih zahtevali odstop evropskega komisarja za okolje Janeza Potočnika.

V AAG od slovenske vlade obenem zahtevajo, naj glede domnevnih dogovorov med Slovenijo in Italijo v zvezi z gradnjo terminalov javno objavi, kateri dokumenti so že bili podpisani, ali pa javno zanika obstoj takih dokumentov. (STA)

Tak naj bi bil plinski terminal v Žavljah

UNESCO - Vpis na seznam svetovne kulturne dediščine

Idriji tudi tokrat ni uspelo

Eden od idejnih vodij projekta, Samo Bevk, je prepričan, da je treba s projektom nadaljevati

V tržaškem Poštnem muzeju je ta čas razstava organizacije Unesco, na kateri predstavljajo tudi mesto Idrija

LJUBLJANA - Slovenski poslanec Samo Bevk, eden od idejnih vodij projekta Živo srebro in srebro: Almaden in Idrija s San Luis Potosijem, ni izgubil upanja glede uvrstitev projekta na Unescov seznam svetovne dediščine. Kot pravi, bodo dosje pripravili na novo, v najboljšem primeru bi na Unescu o njem glasovali leta 2013. Slovensko-špansko-mehiški nominaciji namreč v nedeljo ni uspela uvrstitev na Unescov seznam svetovne dediščine.

Kot je Bevk povedal za STA, je s projektom vsekakor treba nadaljevati, vprašanje je le, v kakšni sestavi. Leta 2006, ko se je začela zgodba s skupno prijavo rudnikov živega srebra na Unescov seznam svetovne dediščine, je bil sprva v igri tudi Peru z rudnikom v Huancavelici, a je kasneje od kandidature odstopil. Dosje je bil tako narejen le s temi tremi državami, Slovenijo, Španijo in Mehiko, ki so kandidirale že dvakrat in obakrat za en glas zgrešile vpis na seznam. Morda je zdaj spet nastopil čas, da se k sodelovanju še enkrat povabi Peru ali katerega drugega partnerja, to je stvar premisleka, je dejal Bevk.

Tako lani na zasedanju Unesovega Odbora za svetovno dediščino v Sevilli kot tokrat v brazilski prestolnici Brasilia je svetovalni organ Unesca ICOMOS ocenil izjemno univerzalno vrednost za Idrijo in španski Almaden, ki jo za vpis na seznam svetovne dediščine zahteva Konvencija o svetovni kulturni in naravnemu dediščini. Že lani pa so ocenili, da mehiški San Luis Potosi ne izpolnjuje kriterijev konvencije. Mehiki so svoj dosje od lani sicer popravili, a ne dovolj prepričljivo, da bi skupna kandidatura dobila še en glas več, kolikor jih je ločil od vpisa na Unescov seznam. Če mehiška stran tudi v prihodnjem ne bo znala dovolj dobro utemeljiti svojega dela kandidature, je nadaljnje sodelovanje vprašljivo.

Idrija je bila kot samostojna entota na poskusni seznam Unesco-ve svetovne dediščine uvrščena že leta 1995, a takrat se, kot je dejal Bevk, "na stvari ni delalo dovolj resno". Pospešek je zato kandidatura dobila leta 2006, ko je Španija predlagala skupni nastop. Bevk meni, da ima Idrija s skupno kandidaturo kljub vsemu več možnosti za uvrstitev na seznam. (STA)

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Po sobotnem srečanju v Bohinju

Kosorjeva: S Pahorjem dogovor o okviru reševanja problema

ZAGREB - Hrvaška premierka Jadranka Kosor je včeraj na Kornatih poudarila, da se s slovenskim kolegom Borutom Pahorjem na sobotnem srečanju v Bohinju nista dogovorila o modelu reševanja problema varčevalcev nekdanje Ljubljanske banke, temveč o okviru in smeri, v kateri se je treba premikati pri reševanju tega vprašanja. Kot je dejala bosta skušala ta velik problem, ki ga zaenkrat še nihče ni uspel rešiti, urediti na podlagi mednarodnih pogodb ter obupoštevanju zaščite interesov vsakega posameznika.

Poudarila je, da bo Hrvaška do konca leta sklenila pogajanje z EU ter da je pomembno, da pri tem ne bo nobenih ovir. Kot je dodala, bo težave glede nekdanje Ljubljanske banke urejala "tihdiplomacija", kot je to bilo tudi v primeru arbitražnega sporazuma. Predsednica hrvaške vlade je še izrazila prepričanje, da bosta državi "korak za korakom" uspeli priti do "nekakšne rešitve", pri čemer bodo pazili predvsem na interesu 130.000 hrvaških varčevalcev LB. Kosorjeva je še napovedala, da se bo ob vsakem nadaljnjem koraku v zvezi z LB posvetovala z guvernerjem Hrvaške narodne banke Željkom Rohatinskim, ki je med drugim že večkrat izjavil, da bo izplačilo deviznih vlog, ki so jih imeli hrvaški državljanji v nekdanji LB, odprlo vrata vstopu NLB na Hrvaško.

Poslanci opozicijskih SDS, SNS in SLS pa so včeraj na slovensko ustavno sodišče vložili zahtevo za oceno ustavnosti zakona o ratifikaciji arbitražnega sporazuma o meji med Slovenijo in Hrvaško. Po njihovem mnenju je namreč zakon o ratifikaciji sporazuma neustaven. (STA)

Jadranka Kosor in Borut Pahor

Na Hrvaško konec tedna več kot 1,5 milijona potnikov

ZAGREB - Hrvaško notranje ministarstvo je včeraj sporočilo, da je minuli konec tedna čez mejne prihode na Hrvaško vstopilo 1.554.382 potnikov, kar je za približno 6600 manj kot enec tedna lani. Na Hrvaško je sicer prišlo nekaj več kot 1,3 milijona tujih in približno 244.000 domačih potnikov, medtem pa je državo zapustilo 1.410.352 oseb. Kot so še izračunali, je minuli konec tedna na Hrvaško prišlo za približno četrtek milijona več potnikov kot vikend pred tem ter 197.000 več kot konec tedna med 16. in 17. julijem. Največji promet so zabeležili v soboto, ko je na Hrvaško vstopilo 606.922 potnikov, največ čez mejne prehode v Istri.

Minuli teden na slovenskih cestah trije mrtvi, letos že 79 žrtev

LJUBLJANA - V preteklem tednu so na slovenskih cestah v treh prometnih nesrečah umrlo tri osebe. Letos je tako na cestah umrlo 79 oseb, v enakem obdobju lani pa 104 osebe.

Na Brniku tihotapili viagro, na Obrežju pa tobak in hormonske tablete

BRNIK - Pri pregledu prtljage potnika, ki je 22. julija na brniško letališče priletel iz Bangkoka, so cariniki našli 1280 neprijavljenih tablet viagre in 31 vetrovk, pri dveh potnikih na Obrežju pa so v soboto in nedeljo cariniki odkrili skoraj 20.000 cigaret različnih znakov in 20 ampul hormona testosteron. Tihotapljeni blago so cariniki zasegli.

Kot so včeraj sporočili iz Carinske uprave RS, bi moral v brniškem primeru potnik tablete in vetrovke oziroma blago, ki ni bilo namenjeno osebnim rabi, prijaviti. Zaradi količine in vrednosti blaga ga je carina začasno zadržala in proti njemu uvedla postopek o prekršku, zaradi česar mu grozi globa od 300 do 1.200 evrov.

Zagovarjati se bo moral tudi državljan Bosne in Hercegovine, ki je na Obrežju v podvozuju avtomobila v soboto skušal pretihotapiti 19.200 cigaret različnih znakov. Cariniki so mu jih zasegli, tihotapci naložili plačilo 1.500 evrov varčnine in zoper njega podali predlog o carinskem prekršku, v nedeljo pa so na Obrežju v osebnem avtu nemškega državljanja odkrili štiri škatlice z 20 ampulami testosterona depo.

Voznik jih je skrival pod oblogo prtljažnika, ampule hormona - ta sodi med anabolične steroide in nedovoljene snovi v športu, promet z njim pa je kaznivo dejanje - so cariniki zasegli in predali policiji.

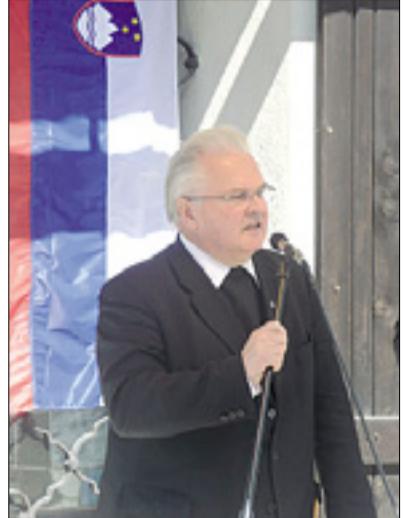
Aktivni sežanski diabetiki

SEŽANA - Društvo diabetikov Sežana bo letosni sežanski občinski praznik 28. avgust počastilo s štirimi predavanji in poходom v mesecu avgustu. Predavanja bodo vsak torek ob 19. uri v veliki sejni dvorani občine Sežana. O sladkorni bolezni bo vsakič spregovorila mag. Iris Marolt iz koprskega zdravstvenega doma. Pričela se bodo že danes na temo retinopatije pri sladkornih bolnikih, 10. avgusta bo spregovorila o novem načinu zdravljenja sladkorne bolezni, 17. 8. o žilnih boleznih in erektni disfunkciji ter 24.8. zaključila s predavanjem na temo ustne bolezni pri sladkornih bolnikih. Tradicionalni pohod do smodnišnice, kjer se bo odvijalo družabno srečanje v domu Maksa Perca, bo tokrat v soboto, 14. avgusta s pričetkom ob 11. uri izpred stare osnovne šole v Sežani. Vstop na predavanja je prost. (O.K.)

VIŠARJE - Več sto ljudi na tradicionalnem srečanju treh Slovenij

Letos glavna pozornost dialogu in iskanju resnice

Osrednje predavanje je imel ravnatelj Katoliškega doma v Tinjah Jože Kopeinig

Na nedeljskem srečanju na Višarjah, ki se ga je udeležilo več sto ljudi, je bil osrednji govornik Jože Kopeinig (levo)

TRBIŽ - Na Svetih Višarjih bližu tromeje med Italijo, Slovenijo in Avstrijo se je v nedeljo že 22. tradicionalnega srečanja treh Slovenij, tokrat ob 650. obletnici romarske poti, udeležilo več sto slovenskih vernikov iz Slovenije, zdomstva in zamejstva. Srečanje organizirata Rafaelova družba in Zveza evropskih izseljenskih duhovnikov.

Osrednje predavanje je imel rektor Katoliškega doma v Tinjah na avstrijskem Koroškem Jože Kopeinig, medtem ko je mašo opoldan daroval mariborski metropolit in nadškof Franc Kramberger ob somaševanju izseljenskih in drugih duhovnikov.

Kopeinig je imel predavanje z naslovom Dialog - iskati resnico in v njej živeti, v katerem je več sto prisotnih Slovencev iz treh Slovenij navarjal k dialogu, strpnosti, prijaznosti in iskanju skupne resnice, ki nas po njegovem mnenju edina lahko osvobodi in narodu omogoči polno življenje. Poudaril je, da skupna zgodovina združuje in razdvaja. Zgodovinska resnica je sicer res ena sama, a jo vsak tolmač po svoje. Spomnil je na trpljenja pod fašizmom, nacizmom

in komunizmom, za slovenski narod pa je dejal, da ni boljši in ne slabši od drugih narodov.

Iz zgodovine bi se po Kopeinigu morali vsi naučiti, kako potreben je ploden dialog med nami vsemi, saj v globaliziranem svetu edino z dialogom "skupaj z drugimi iščemo resnico o človeku, o svetu in o Bogu". "Le v iskrenem dialogu in z vzravnano hrbtebnico bomo premagali, kar nas še ločuje in le tako bomo sposobni za iskreno spravo," je dodal.

Prav tako je zatrdil, da katoliška cerkev ne more razlagati božje resnice ljudem, če jih najprej sama ne posluša. "Dialog zahteva ponino spoznanje, da nihč nima monopola nad resnico - noben učitelj, noben duhovnik, noben državnik, tudi noben papež." Kopeinig je za Višarje dejal, da so "strateška točka združene Ev-

rope, kjer so se že nekdaj zbirali verniki romanskih, slovanskih in germanских narodov. Tu se niso zbirale armade z orožjem in nabojem sovraštva drug proti drugemu, temveč z nabojem vere in ljubezni, sprave in bratstva med narodi."

Nadškof Kramberger je v slovenski maši najprej poudaril izjemen pomem Višarij in božjepotnega središča skozi stoletja in nato dejal. "Že od 16. stoletja so Sveti Višarje imenovali 'Božja pot treh narodov', danes lahko rečemo 'Božja pot Evrope'". Dotaknil se je tudi odnosa vernika do države in domovine Slovenije. "Odkar imamo samostojno neodvisno državo, pišemo sami svojo zgodovino v svojo knjigo, ne več v zgodovinsko knjigo drugega naroda; smo svoji gospodarji pred svetom, tudi pred Bogom, sami smo odgovorni za vse, kar se dogaja pri nas." Prav zato si moramo po mnenju nad-

škofa "vsi, ki oblikujemo življenje v matični domovini, pa tudi v zamejstvu in izseljenstvu, prizadevati, da bo naše življenje bolj pravično, solidarno, dostenjastveno, manj zamorjeno, bolj veselo in srečno, manj sprto, razdvojeno in bolj spravno."

Višarska cerkev je bila pretesna za vse vernike, zato so poslušali mašo tudi pred njo. Med mašo je pel slovenski mešani pevski zbor iz Augsburga v Nemčiji, ki je tudi pomagal sooblikovati kulturni program, s katerim se je srečanje treh Slovenij na Višarjah tudi zaključilo.

Udeleženci romanja so se sicer začeli zbirati že pred 8. uro, saj se je takrat začel krijev pot, ki je vodil do cerkve Matere Božje na Svetih Višarjah. Krijevega pota se je udeležilo več kot sto vernikov, letos so ga pa posvetili blaženemu Lojzetu Grozdetu in trpljenju, ki se je zgodilo v Hudj jami. (STA)

MANJŠINSKE PRAVICE - Vprašanje slovenščine pri novem vprašalniku za vozniški izpit

Okrožnica v nasprotju z zaščito

Sen. Blažinova opozorila prefekta Giacchettija, ki bo stopil v stik z ministrstvom za promet - Vprašanje senatorjev DS

RIM, TRST - Tržaški prefekt in vladni komisar za Furlanijo-Julijsko krajino Alessandro Giacchetti bo v zelo kratkem času stopil v stik z italijanskim ministrstvom za promet v zvezi z možnostjo, da se vozniški izpit opravlja tudi v slovenskem jeziku, kar za zdaj ni mogoče. To je v teknu včerajnjega telefonskega razgovora prefekt Giacchetti obljudil senatorki Tamari Blažinu, ki ga je opozorila na to vprašanje.

Že pred časom je deželni svetnik Demokratske stranke-Slovenske

skupnosti Igor Gabrovec opozoril, da bodo po novem vprašalniki za vozniški izpit poleg italijanščine na voljo še v sedmih jezikih (slovenščine vsekakor že doslej ni bilo med njimi), nova okrožnica določa, da poleg italijanščine prideva v poštev samo še nemščina in francoščina in to prav zaradi prisotnosti manjšin. Gre torej za izrazito tehnično vprašanje, vsekakor pa gre za stvar, ki je v nasprotu z zaščitnim zakonom, na kar je Blažinova opozorila prefekta Giacchettija, ki je, kot že rečeno, obljudil, da bo stopil v stik s pristojnim ministrstvom.

Prav tako včeraj pa je Blažinova, skupaj z nekaterimi drugimi senatorji Demokratske stranke, v zvezi z rabo drugih jezikov pri opravljanju vozniškega izpitja naslovila na ministrstvo za prevoze vprašanje, v katerem so se dotaknili takoj vprašanja možnosti rabe manjšinskih jezikov kot tudi možnosti, da bi tujci opravljali izpit v maternem jeziku, pri čemer zahtevajo, naj se okrožnica zamenja.

Bo vozniški izpit vendarle mogoče opravljati tudi v slovenskem jeziku?

KROMA

DVOJEZIČNE IZKAZNICE Pozitivne ocene dogodka v Reziji

TRST - »Pomenljivo je, da si je v dolini Rezije prvi izboril dvojezično italijansko-slovensko izkaznico Gabriele Cherubini - po rodu Bolončan in po srcu trdno zaverovan v pomen bogastva večjezičnosti in večkulturnosti v naši deželi. Cherubiniju naj gre zato zahvala in priznanje vse naše skupnosti,« je v tiskovnem sporočilu zapisal deželnih svetnikov Slovene skupnosti Igor Gabrovec.

Naravnost osupljivo je zadržanje župana Chinesaja, ki je možnost izdajanja dvojezičnih izkaznic že več mesecov odklanjal in se pri tem opiral na neke namisljene težave »tehnične narave«. Na poenostavljanje primerne računalniške opreme se je Chines skliceval celo potem, ko mu je obveznost izdajanja dvojezičnih izkaznic potrdilo samo italijansko notranje ministrstvo, poudarja Gabrovec.

Prijatelj iz Bolonje je prebil psihološko mejo in nam dokazuje, da marsikaj je še mogoče. Če je dvojezična izkaznica zagledala luč v sila zapleten stvarnosti Rezije, potem je to toliko bolj mogoče povsod. Dobro bo, če njegovemu zgledu sledijo tudi pripadniki slovenske manjšine, da ne bo dvojezični dokument stal osamljen primer. Kako pa je v ostalih občinah? Koliko je bilo zaposlenih dvojezičnih izkaznic denimo v Čedadu? Odgovor bi nam najbrž potrdil trditev, da je marsikaj še mogoče doseči, zaključuje svoje tiskovno sporočilo Igor Gabrovec.

Pozitivne je izdajo prve dvojezične izkaznice v Reziji ocenil tudi Svet slovenskih organizacij. »Led je prebit, vzemimo to dejstvo z zadovoljstvom na znanje ob podelitvi prve dvojezične izkaznice v Reziji,« je SSO zapisal v tiskovnem sporočilu in poudaril, da ta dogodek ni dal posebnega pečata samo Reziji in Rezijnom, ampak celotni naši narodni skupnosti v deželi Furlaniji-Julijijski krajini.

Pri tem gre prvenstveno za urešnjevanje določil zaščitnega zakona (št. 38/2001), za konkretiziranje posebnega dekreta predsednika Republike Napolitana, ki je določil 32 občin, v katerih se mora spoštovati načelo dvojezičnosti, podarja SSO in dodaja, da živimo v pravni državi, ki je določen nacionalistični duh nekaterih do vprašanja zaščite Slovencev v Italiji ne sme begati.

SSO izraža vso svojo solidarnost Gabrieleju Cherubiniju, ki se je leta 1976 naselil v Reziji in pomagal v budih časih prebivalstvu, ki je bil prizadet od potresa. Njemu in njegovemu pravnemu zastopniku dr. Igorju Černu izreka SSO svojo solidarnost in priznanje za pogumno dejanje in dosledno vztrajanje pri zahtevi po dvojezični osebni izkaznici.

To dejanje je gotovo odprlo novo stran v zgodovini današnje Rezije in upati je, da bodo temu zgledu sledili prej ali slej tudi drugi zavedni, za medsebojni dialog strpnii in konstruktivno zavzeti prebivalci v videmski pokrajini in povsod v FJK, kjer živi slovenska narodna skupnost, še pudarja Svet slovenskih organizacij.

POLETNI FOTOUTRIP '10

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarništvo@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v ureništvi v Trstu in Gorici.

POLITIKA - Na dnevnem redu opozicijski resoluciji za Caliendovo odstavitev

Jutri ognjeni krst finijevcev v parlamentu

Mogoče se bodo vzdržali skupno s sredinci UDC - Bocchino za novo koalicijsko pogodbo

RIM - Finijevi privrženci so včeraj uradno ustanovili avtonomno skupino v senatu. Zbralo se jih je ravno toliko, kolikor je potrebno za takšen korak, se pravi 10. V poslanski zbornici so to naredili že preteki petek. V tem primeru jih je 33. Skupini se bosta imenovali »Prihodnost in svoboda za Italijo« (Futuro e libertà - FLI).

Novi parlamentarni skupini bosta takoj doživelji svoj ognjeni krst. Konferanca načelnikov skupin poslanske zbornice je namreč določila, da bosta jutri na dnevnem redu resoluciji, ki sta ju vložili Demokratska stranka in Italija vrednot za odstavitev vladnega podsekretarja za pravosodje Giacoma Calienda. Stranki sta se odločili za ta korak, ker je Caliendo formalno osumljeno vpletjenosti v afero okrog t. i. tajne lože P3 in torej kršenja dolčil t. i. zakona Anselmi o tajnih združenjih. Jutrišnja obravnava v poslanski zbornici se bo pričela ob 11. uri, glasovanje z glasovalnimi izjavnimi pa bodo na sporedob ob 17. uri in jih bo televizija predvajala v živo.

Caliendo je včeraj dejal, da je »miren« in da normalno nadaljuje s svojim delom. Poudaril je, da ni nikoli kršil zakon ter da uživa zaupanje predsednika vlade Silvia Berlusconija in pravosodnega ministra Angelina Alfana. Skrat-

ka, sam nima najmanjšega namena zapustiti svojega vladnega položaja.

Zadeva pa vzbuja veliko politično zanimanje, saj bi Caliendo padec v parlamentu lahko sprožil vladno krizo. V tem smislu bo najbrž odločilno stališče, ki ga bodo zavzeli prav Finijevi privrženci. Berlusconi hoče očitno takoj preveriti, ali so še vedno del vladne večine oz. koliko se vlada lahko zanaša na njihovo podporo. Po drugi strani pa je za Finijeve privržence praktično nemogoče, da bi pomagali »reševati« Calienda, saj so izbrali spoštovanje legalnosti za svojo prvo programsko točko.

Kako se bo razpletel ta voz? Načelnik novoustanovljene skupine FLI v poslanski zbornici Giorgio Conte je napovedal, da se bo danes sestal s sredinci UDC, s katerimi bi rad preveril, ali bi lahko zavzeli skupno stališče. Govori se o možnosti, da bi se Finijevi in Casinijevi privrženci vzdržali.

Obrambni minister Ignazio La Russa, eden izmed koordinatorjev Ljudstva svobode, pa je nagnil na možnost, da bi vlada zahtevala glasovanje o zaupnici. Finijeva desna roka Italo Bocchino je posredno odgovoril, rekoč, da bo vlada lahko mirno nadaljevala s svojim delom le pod pogojem, da koalicijski partnerji - vključno novonastali FLI - sklenejo novo pogodbo.

Podsekretar za pravosodje Giacomo Caliendo

ANSA

VIŠJI SODNI SVET - Izvoljen skoraj soglasno Pripadnik UDC Vietti novi podpredsednik

RIM - Michele Vietti je novi podpredsednik Višjega sodnega sveta. Na to mesto je bil včeraj izvoljen s 24 od skupnih 26 glasov (dva člena organa samouprave sodne oblasti sta se vzdržala). Na tem mestu je zamenjal Nicola Mancina.

Vietti je star je 56 let, doma iz Turina, po poklicu odvetnik in univerzitetni profesor. Bil je podsekretar za pravosodje - drugi Berlusconijevi vladni podsekretar za gospodarstvo v tretji Berlusconijevi vladi ter do nedavnega namestnik načelnika sredincev UDC v poslanski zbornici. V svojem umestitvenem nagovoru je izrazil potrebo, da bi Višji sodni svet ponovno dosegel svoj ugled po škandalih, kot je zlasti afera P3, v katerih je bil v zadnjih časih vpletjen. Organ samouprave sodne oblasti bi moral po njegovih besedah dosledno zasledovati neodvisnost sodne od zakonodajne in sodne oblasti ter prispevati k temu, da bi se končal spor med sodstvom in politiko, ki se je razvzel v zadnjih letih.

Viettijevi izvolitvi in umestitvenemu nagovoru je prisostvoval predsed-

MICHELE VIETTI

ANSA

nik republike Giorgio Napolitano, ki je po ustavi tudi predsednik Višjega sodnega sveta. Državni poglavar je pozdravil dejstvo, da je bil njegov namestnik izvoljen praktično soglasno, tako da bo lahko »podpredsednik vseh«. Viettijevi izvolitev so pozdravili še predsednik senata Renato Schifani, predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini in voditelj UDC Pier Ferdinando Casini. Ob njo pa se je kritično obregnil predstavnik Italije vrednot Luigi de Magistris, za katerega je Vietti izraz »kaste«, ki vodi Italijo.

INFORMACIJA RAI se odpoveduje izrednim izdajam pogovornih oddaj

RIM - Za informirjanje o sedanji zapleteni in razburkani politični situaciji v državi niso potrebne izredne poletne izdaje pogovornih oddaj. Tako je včeraj sklenil direktor RAI skupno z direktorji radijskih in televizijskih dnevnikov. V zameno pa bodo radijski in televizijski dnevnički imeli možnost, da podaljšajo svoje oddaje oz. da pripravijo posebne poglobitve.

Ta sklep je v resnici manj nedolžen, kot bi se lahko zdel na prvi pogled. Dejstvo namreč je, da je novinar Giovanni Floris že pripravil izredno izdajo pogovorne oddaje Ballarò o nedavnom razkolu v Ljudstvu svobode in o njegovih posledicah. Zato je Floris včeraj ostro protestiral, kakor se je tudi odločno negativno odzval direktor RAI3 Paolo Ruffini, po čigar mreži bi moral biti Ballarò na sporedbo.

Zaradi tega so se kritično oglašili tudi predstavnik novinarskega sindikata RAI Carlo Verna, član upravnega sveta Nino Rizzo Nervo in predstavnik združenja Articolo 21 Beppe Giulietti.

OBLETNICA - 2. avgusta 1980 atentat na železniški postaji

Bologna, 30 let pozneje

Terjal je 85 žrtev in več kot 200 ranjenih - Brez predstavnikov vlade - Napolitanovo pismo

BOLOGNA - Grobna tišina je včeraj dopoldne spremjala branje imen 85 žrtev bombnega atentata na bolonjski železniški postaji izpred 30 let. Imena ljudi, ki jih je odpihnil peklenški stroj sta prebrali Rossella Zuffa in Camilla Andreini, rojeni v letu aentata, 1980. Potem se je mesto ustavilo v minutu tišine za žrteve, in takrat je utihnila tudi polemika zaradi odsotnosti predstavnikov Berlusconijeve vlade, ki niso prišli na kraj morišča, ker so se - strahopetci - zbalili živžgovi ljudi.

Čast italijanskih institucij je »resil« predsednik republike Giorgio Napolitano s pismom predsedniku Združenja sorodnikov žrtev Paolu Bolognesiju, v katerem je oobsodil »nasilje slepega terorizma in prevarništva«, pa tudi težave preiskave o atentatu, ki ni še zaključena. Zato je pozval sodne organe, naj nadaljujejo s svojim delom, da bi razkrili, kar je še - po treh desetletjih - skrito v tančico skrivnosti.

Bolognesi je v svojem govoru ostro obsodil institucije, ki niso - šest let po odobritvi zakona o sorodnikih žrtev - izpolnile svojih obveznosti.

Grillo napoveduje nastop na volitvah

MILAN - V svojem »političnem sporočilu št. 34« je italijanski komik Beppe Grillo napovedal nastop svojega Gibanja petih zvezd na prihodnjih političnih volitvah in na občinskih volitvah prihodnje leto. Kandidate bodo izbrali po spletu, in sicer iz seznama vpisanih v Gibanje.

Grillo je v svojem »političnem komunikeju« opravil analizo sedanje politične situacije oziroma poletne nadaljevanke vlade in opozicije, kot jo je sam poimenoval. Država se nahaja na robu gospodarske propada, po možganih jo zapuščajo tudi podjetja, a nihče se za to ne zmeni, je ocenil. Predčasne volitve pa bi zanj bile »prava noros«. Zato se je zavezal za prehodno vlado, katere glavni cilj naj bi bil zajezitev javnega dolga.

Avtomobili ne gredo več v prodajo

MILAN - Skokovit padec prodaje avtomobilov v juliju: minus 26 odstotkov. Še hujši rezultat je zabeležil turinski koncern Fiat: minus 36 odstotkov. Tako je Fiatov delež na italijanskem avtomobilskem tržišču zdrknil pod mejo 30 odstotkov (29,09 odstotka), medtem ko je konec lanskega julija znašal 33,55 odstotka.

Italijanski šarm turistk ne gane več

RIM - Nekdaj legendarni italijanski ljubimci v očeh sodobnih turistk očitno izgubljajo čar, kaže raziskava. Skoraj štiri od petih turistk namreč zagotavljajo, da jih šarm italijanskih moških ne gane. Kar 79 odstotkov v raziskavi turistične in gastronomiske revije Vie del Gusto vprašanih turistk je zagotovilo, da se ne bi ogrelo za Italijana.

In kaj manjka nekdanjim latin loverjem? 51 odstotkov žensk pri njih pogreša vedrino in smisel za humor, medtem ko jih 49 odstotkov meni, da so otročji. 43 odstotkov žensk se je pritožilo tudi, da Italijani niso tako atletski, kot bi lahko bili. Kar 57 odstotkov izmed 1000 vprašanih žensk pa je opazilo še, da sodobni italijanski moški bolj poudarjajo svojo žensveno kot moško stran.

EVRO

1,3073 \$

+0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

2. avgusta 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	2.8.	30.7.
ameriški dolar	1,3073	1,3028
japonski jen	113,27	112,62
kitajski juan	8,8265	8,8559
ruski rubel	39,4305	39,4173
indijska rupija	60,4560	60,4500
danska krona	7,4507	7,4510
britanski funt	0,82600	0,83490
švedska krona	9,3570	9,4433
norveška krona	7,8595	7,9405
češka korona	24,680	24,777
švicarski frank	1,3660	1,3541
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	281,65	285,62
poljski zlot	3,9890	4,0085
kanadski dolar	1,3372	1,3454
avstralski dolar	1,4348	1,4466
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2448	4,2508
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7085	0,7088
brazilski real	2,2843	2,2924
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9600	1,9703
hrvaška kuna	7,2367	7,2361

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

2. avgusta 2010

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,31156	0,46563	0,67769	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,13000	0,17000	0,22833	-
EURIBOR (EUR)	0,643	0,899	1,145	-

ZLATO

999,99 %

za kg

28.833,83 €

+39,00

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

2. avgusta 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr.v %
GORENJE	12,03	+0,75
INTEREUROPA	3,72	-4,62
KRKA	65,36	+0,43
LUKA KOPER	15,30	-0,07
MERCATOR	136,96	+0,71
PETROL	239,16	-0,49
TELEKOM SLOVENIJE	93,10	+1,66

BORZNA KOTACIJA - DELN

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

STARA MITNICA, SV. JAKOB - Odobrena resolucija levosredinske opozicije

Tudi »desničarski« rajonski svet proti oborožitvi mestnih redarjev

Odločilna podpora ene od svetnic večine - Boris Slama (DS-SSk) preprečil poskus novega glasovanja

Rajonski svet za Staro mitnico in Sv. Jakob nasprotuje oborožitvi mestnih redarjev. Tako se je izrekel z resolucijo, odobreno na seji 14. julija.

Odločitev je presenetljiva, saj vodi mestni rajonski svet desnosredinska večina, ki lahko v skupščini računa na 11 glasov, medtem ko jih ima levosredinska opozicija le devet. Kljub temu je bila resolucija proti oborožitvi mestnih redarjev izglasovana s sedmimi glasovi proti šestim. Dokument opozicije je podprlo šest svetnikov leve sredine in predstavnica Dipiazzove liste Nunziata Chinnici. Njen glas je bil torej odločilen.

Desnosredinska večina ni požrla takoj pekočega poraza. Predsednik rajonskega sveta predstavnik Forze Italia Silvio Pahor (v rajonskem svetu pa sedi tudi Meniova žena Francesca Vivarelli) je sklical sejo po hitrem postopku, na dnevnem red katere je spet postavljal vprašanje oborožitve mestnih redarjev. Seja je bila 28. julija. Večina je na njej skušala izsiliti novo glasovanje, češ da je bil postopek, ki je privadel do prejšnjega glasovanja nepravilen zaradi pomanjkanja nekaterih dokumentov.

Svetniki levosredinske opozicije so nasprotovali toljikemu vsiljevanju, razprava se je zavlekla, vse dokler svetniki opozicije niso zapustili dvorane. Zaradi odsotnosti nekaterih svetnikov večine je bila seja neslepčna, zato jo je bil predsednik Pahor prisiljen prekiniti.

Ni pa se vdal. Na vrat na nos je za 30. julij po hitrem postopku sklical novo seja. Levosredinski opoziciji je takrat zavrela. Večina je spet skušala izsiliti novo glasovanje resolucije o oborožitvi mestnih redarjev, pa jo je svetnik Demokratske stranke-Slovenske skupnosti Boris Slama postavil v kot. Z močjo dokumentom je dokazal, da je bil postopek o prvem glasovanju resolucije povsem zakonit, saj so imeli svetniki na razpolago celotno dokumentacijo. Predsednika Pahorja je opozoril, naj ne vztraja s svojim vsiljevanjem novega glasovanja, saj bo sicer primoran seznaniti občinskega tajnika in pristojnega odbornika s celotno zadevo, vključno s stroški, ki jih bodo plačali občinski davkokapljevalci zaradi dveh povsem nepotrebnih sej, sklicanih po hitrem postopku. Po svojem posugu je Slama zapustil dvorano, kar so

Boris Slama

storili tudi ostali svetniki leve sredine.

Seja se je nadaljevala, a do novega glasovanja ni prišlo. Vzever je predsednik Pahor zagotovil Slami, da ga ne bo več dal na dnevnem red.

Stara mitnica in Sv.Jakob nočeta oboroženih mestnih redarjev

OBČINA TRST - Vodja Demokratske stranke Fabio Omero

»Nov regulacijski načrt!«

»Sedanji Dipiazzov predlog naj kar ostane v občinskih predalih« - Nov načrt leta 2013?

Klub zamrznitvi novega občinskega regulacijskega načrta ostaja tržaško politično poletje zelo vroče. Po zadnji seji občinskega sveta je bilo pričakovati, da se bo polemika okrog spornega urbanističnega dokumenta vendorab polegla in da si bodo politiki privoščili počitek, a ni bilo tako.

Predsednik občinske urbanistične komisije Roberto Sasco (UDC) je le nekaj dni potem, ko je bilo vprašanje regulacijskega načrta - po sodnem posegu - preloženo na september, pozval večino in opozicijo, naj jeseni odobrila načrt, ker bi sicer o njem razpravljali šele prihodnje leto, z novim županom in novim odborom.

Njegov poziv je - vsaj kar se tiče levosredinske opozicije - naletel na gluha ušeza. Oziroma ne. Nanj se je odzval vodja Demokratske stranke v občinskem svetu Fabio Omero, ki je Sasca spomnil, da je opozicija glasovala proti sprejetju načrta. Novi urbanistični načrt je nastal na podlagi smernic, ki jih leva sredina ni odobrila.

Opozicija je zahtevala javno in prozorno razpravo o načrtu, medtem ko se je večina odločila za »tajne, javnosti nedostopne seje.« To pa navsezadnje ni noben strateški načrt, temveč le gradbeni načrt, je urbanistični dokument ocenil Omero. Zato je najbolje, da ostane zaprt v občinskih predalih, je zaželet.

Desna sredina je silila v takojšnjo odobritev regulacijskega načrta, ker bi sicer zapadle zaščitne norme na nekaterih ob-

močjih. Na primer na območju Obalne ceste, kjer je sedaj prepovedana nadaljnja pozidava zemljišč. Omero je v svojem tiskovnem sporočilu spomnil, da zapadejo zaščitne norme šele avgusta prihodnjega leta. »Nov tržaški župan bi imel dovolj časa na razpolago za pregled načrta in za njegovo prilagoditev smernicam, ki bi bile bolj v sovočju z zaščito ozemlja od dosedanjih in ki bi omogočile smotrn gospodarski razvoj,« je predlagal vodja Demokratske stranke v mestni skupščini. Načrt bi moral torej ponovno sprejeti, z novim postopkom pa bi tudi podaljšali rok za zaščitne norme.

Omero je nakazal, kaj bi to pomenilo: nov regulacijski načrt naj bi sprejeli leta 2013. Tržaške družine in tržaško gospodarsko tkivo bi bili s tem gotovo močno prizadeti, škoda pa bi bila vsekakor manjša od tiste, ki bi jo povzročil sedanji Dipiazzov predlog regulacijskega načrta, je prepričan Fabio Omero.

FABIO OMERO
KROMA

Potokov je na območju Tablje kar nekaj

BARKOVLJE

Nesreča in dva pretresa možganov

V Barkovljah je bil promet včeraj dopoldne močno ohromljen zaradi prometne nesreče, v kateri sta se poškodovala peška in motorist. Zgodilo se je nekaj pred 9. uro, nakar je začasna prometna zapora številnim voznikom, ki so se odpravljali v službo ali pa na plazo, povzročila kar nekaj nesrečnosti. Ženska, ki je bila namenjena na plazo, je pri prvem »topolinu« prečkalala cesto. Prehoda za pešce ni, v peško pa se je zaletelo motorno kolo. Promet je bil gost in avtomobil, ki je vozil za motorjem, je baje od zadaj trčil v dvokolesno vozilo. Poškodovala sta se tako peška kot motorist, oba je služba 118 odpeljala v katinarsko bolnišnico. Doživel sta pretres možganov, zdravniki pa so za oba izdali tridesetdnevno prognozo. Okrog 10. ure je promet spet redno stekel, za kar so poskrbeli mestni redarji.

TABLJA - Zakonca po gorski nesreči od srede do pondeljka v samoti

Tržačana preživila pet dni v divjini

Uspešna reševalna akcija se je zaključila včeraj okrog ure kosila - Claudio Leeb in Nadia Bartoli sta se v sredo iz Ovčje vasi odpravila na izlet v okolico Dipalje vasi

V bližini Tablje so gorski reševalci včeraj okrog ure kosila našli 65-letno Nadia Bartoli in kmalu zatem tudi njenega 71-letnega moža Claudio Leeba. Tržačana že pet dni nista imela stikov s svojci: oba sta živa in lažje poškodovana, prepeljali so ju na zdravljenje v videmsko bolnišnico. Pet dni in pet noči sta preživila v gozdu: konec dober, vse dobro.

Tržaški par (Leeb je upokojeni uslužbenec agencije ARPA z bivališčem v Rojanu) je počitnice preživiljal v stanovanju v Ovčji vasi. V sredo zjutraj sta se Leeb in gospa Bartoli odpravili na izlet, začetna postojanka je bila Dipalja vas pri Tablji. Ko sta hodila ob Beleni potoku, je ženski v bližini slapu na vlažnih tleh spodrsnilo. Padla je v prepad in se lažje poškodovala, hoje ni mogla nadaljevati. Leeb je splezal do nje in si pri tem izpahnil ramo. Z ženo sta počasni poiskala pokrito zatočišče, mož pa žene ni hotel pustiti same. Ostal je z njo, v upanju, da se bodo kmalu pojavili reševalci. Sin, ki z dvojico ni mogel vzpostaviti telefonskega stika, je v soboto obvestil karabinjerje, slednji pa Tržačanov v Ovčji vasi niso na-

Zaradi del zapora na Ul. Canale piccolo

Ulica Canale piccolo, ki povezuje tržaško nabrežje z Borznim trgom, bo zaradi vzdrževalnih del še danes in predvidoma jutri zaprt za promet. Podjetje Trieste Trasporti obvešča, da bodo avtobusi št. 11, 17, 23, 25 in 28 v tem času vozili po spremenjenih progah.

Na ladji pri Žavljah mornar s poškodovano nogo

Včeraj okrog 19. ure se je na ladji, privezani pri Žavljah, poškodoval član posadke. Mornar je na ladji Skill Plate, pri nabrežju Ca' da Mosto, padel v ladijsko skladisčo in si poškodoval nogo. Na kraju so bili med drugimi tudi gasilci in osebje službe 118. Ponesrečenca so prepeljali na Katinaro, kjer so preverjali, ali je prišlo do zloma.

Še drugič v treh dneh zapustil hišni pripor

V petek je zapustil svoj dom, ker se je sprel s partnerko. Da bi se opravil, se je odpravil na tržaško kvesturo. Policisti so mu prisluhnili, nato pa ga prijavili sodstvu in pospremili spet domov. 49-letni V. K., rojen v Guminu in s stalnim bivališčem v Trstu, pa med domaćimi stenami očitno ni zdržal. V nedeljo je spet nenapovedano odšel, na Korzu Italia pa ga je do poldne ustavila patrulja policije. Tokrat so ga možje postave odpeljali v zapor.

Za volonom passata sedel vinjen 17-letnik

V soboto ob 5. uri zjutraj so miljski karabinjerji na Ulici Flavia pri Štramarju ustavili avtomobil volkswagen passat. Za volantom je sedel 17-letnik, rojen v Srbiji in s stalnim bivališčem v Trstu. Vozniškega dovoljenja seveda ni imel, vozil pa je pod vplivom alkohola. Doleteli sta ga dve sodni prijavi.

Zgorel zabojnik

Gasilci so bili v nedeljo ponoči na delu v Ulici Battera, kjer so neznanci začiali zaboj za smeti. Pogasili so požar in očistili cestišče. Dogodek preiskuje policija.

PRIČEVANJE - Boljunčan Pepi Slavec se spominja konca 2. svetovne vojne

Kako so partizani osvobodili Boljunec

Leta 1945 je v Bregu vel nov veter optimizma - Ženske so šivale zastave

Med tistimi, ki se živo spominjamjo konca druge svetovne vojne, je tudi Pepi Slavec iz Boljuncja. Z veseljem objavljamo pričevanje, ki nam ga je sam zapisal.

Prvo grozoto vojne in fašističnega terorja sem občutil kot komaj trinajstletni deček 9. marca 1943 ponoc, ko so na hišo zagrmeli fašisti in italijanska vojska ter odpeljali mojega starejšega brata in ostale slovenske fante v posebne bataljone (battaglioni speciali) v Aquilo.

Drugo grozoto vojne pa leta 1944. Po razpadu Italije so Nemci zasedli tudi Trst in postavili stalno utrjeno postojanko v Boljuncu. Topove so uperili proti vzhodu, od koder so predvidevali, da bi lahko prodrila partizanska vojska. V tem letu sem doživel dva letalska napada, ki so jih izvedli prvi zaveznički. 31. januarja so izvedli prvi zračni napad, 9. junija pa drugega in obakrat je prišlo do človeških žrtev.

V tistem letu so Nemci požigali vasi v občini Dolina in sledile so razne hajke z aretacijami in deportacijami občanov. V Boljuncu sem bil priča aretaciji in deportaciji v Rizarno treh oseb, ki se niso več vrnil. Te osebe so bile Marija Slavec, Viktorija Sancin in Avguštin Sancin. Istega leta so bile v Boljuncu izvedene tudi tri mobilizacije fantov in mož za partizansko vojsko, medtem ko je vaščanka Slava Slavec šla prostovoljno v partizane.

Bilžalo se je leto 1945 in prišla je novica, da je Rdeča armada osvobodila Beograd in se tam sporazumno ustavila z namenom, da Narodno osvobodilna vojska Jugoslavije s Titom na čelu sama nadaljuje boje za osvoboditev preostalega teritorija vključno s Trstom. Kot petnajstletnik sem opazil, da je v tem letu začel pihati v Boljuncu in tudi v ostalih vaseh nov veter optimizma med ljudmi. Vaščani so začeli postajati vedno bolj korajžni, ker se je med ljudmi zakoreninil občutek, da bo vojna kmalu končana.

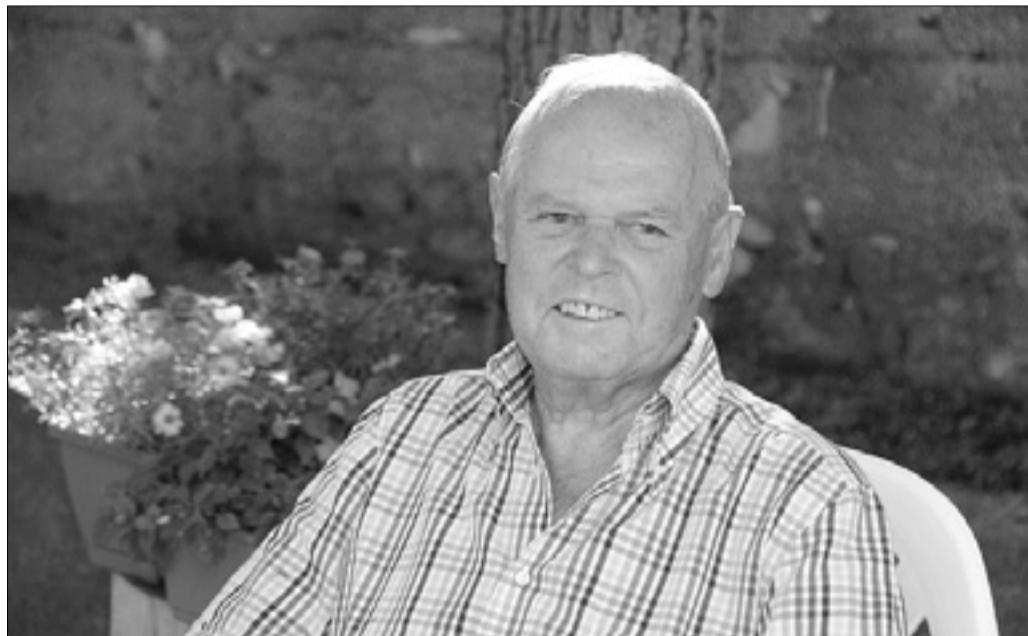
Začelo se je v ilegali in na skrito, ker so bili Nemci že vedno prisotni. V majhnih skupinah so si po hišah sledili sestanki z delegati NOV iz notranosti, s katerimi se je debatiralo o spopadih partizanov z okupatorjem, in tudi o pripravah na skorajšnjo osvoboditev. Terencem je bila dodeljena naloga sprejema delegatov, ki so prihajali v Boljunc, in organizacija kurirske službe od vasi do vasi. To je bila prava pošta brez imena in brez naslova; kurir je moral dobro poznati kraj in ljudi. Tudi jaz sem leta 1945 štirikrat nešel pošto na Beko. Tam sem namreč poznal vse prebivalce. Oblekel sem se kot gozdar, kot mulc pa sem itak poznal vse stezice. V primeru nevarnosti bi moral pustiti pošto v gozdu in se obnašati, kot da ni nič. Terenec, ki mi je zaupal to naloge, se je imenoval Pepi Korošec iz Boljuncja, manjkali so mu vsi prsti na eni roki in po vojni je živel v Kopru, kjer je bil zaposlen pri Narodni zaščiti. Ko sva se potem videvala, me ni nikoli poklical s pravim imenom, ampak z vzdevkom »moj kurirček«.

Ilegalni sestanki so se nadaljevali do zadnjega aprila 1945. Na teh sestankih se je šivalo slovenske in jugoslovanske zastave, za to so poskrbeli ženske, drugi so poslušali delegate, ki so vedno imeli svoj politični govor, nato pa je sledilo učenje partizanskih pismi. Mi mladinci pa smo imeli tudi nalogu, da smo ponoči poslušali, če bodo v bližini zatulile alarmne sirene za letalski napad: takoj bi z vonjenjem v cerkvenem zvoniku zbudili vaščane, da bi se natolahko zatekli v protiletalska zaklonišča.

Ura rešitve in svobode pa se je nezadržno bližala. Zadnji dan aprila 1945, smo mi, ki smo stanovali v za-

Pepi Slavec danes, spodaj pa kolona okoličanov, najverjetneje Opencev, ki se vrača s proslavljanja ob osvoboditvi Trsta

KROMA IN ARHIV NŠK

selku Gornji Konec, že slišali streljanje z minometali in brzostrelkami, ki se je razlegalo iz Botača. Pri družini Steržaj sem delal družbo ženam, ki so šivale zastave, in nenadoma je streljanje minilo, zato sem stopil iz hiše, da bi pogledal, kaj se dogaja. Ko sem obrnil pogled proti Botaču, sem videl premikanje vojakov na železniški progi Trst – Kozina, streljanje pa je popoloma prenehalo.

KULTURA - Od danes Tudi letos zanimiv niz muzejskih noči

Vsem ljubiteljem kulture se tudi letos obeta niz zanimivih muzejskih noči. Kulturno odborništvo tržaške občine prireja namreč že sedemnajsto letos zapored prireditev Musei di sera: vsak torek in sredo v avgustu bodo nekateri občinski muzeji odprtvi od 21. do 24. ure, odprtje pa bodo spremljali koncerti, razstave, okrogle mize in video projekcije.

Pred Palačo Gopčević (Ul. Rossini) bo nočoj ob 21. uri koncert pihalnega ansambla Brass Ensemble iz Furlanije-Julijske krajine. Ob 22.30 bo v bližnji dvorani Bobi Bazlen predaval Vincenzo Ramon Bisogni; poslušalce bo popejal v svet grške pevke Elene Soulitiros.

Jutri (ob isti uri) pa bodo ob Kanalu uprizorili glasbeno-gledališko predstavo Ancora...Operetta?, v kateri nastopa Nicolò Ceriani in Giulio Cannelli. Ob 22.30 bo Franca Marri spregovorila o tržaškem slikarju Vitu Timmli, med predavanjem pa bodo predvajali tudi krajski dokumentarec.

Oba večera bo v didaktični dvorani Palače Gopčević tudi več delavnici.

spremljal partizane in jim kazal pot za Trst.

Temu prvemu stiku so sledili še drugi, prihajale so namreč četa za četo, ki so brez borbe nadaljevale pot proti Trstu. Med enim teh mimohodov je žena iz družine Žerjal, ki je živel v bližini, stopila iz hiše na cesto z veliko steklenico vina in jo ponujala partizanom za žejo. Nek komandir partizanov je pristopil k ženi, se ji zahvalil za ponujeno in ji odvrnil »Mamica, mi nismo žejni vina, ampak smo žejni borbe proti nacistom«.

Takrat pa je šlo zares. Partizani so se splezali na hrib Sv. Mihaela nad Boljuncem in od tam s topovi streljali na nemško postojanko. Tudi Nemci so odgovarjali partizanom s svojimi topovi. Čim so se partizani začeli spuščati po počaju, so tudi Nemci začeli spuščati višino metkov iz svojih topov, dokler niso zadeli vrh zvonika. Takrat pa so bili partizani tako blizu, da so uspeli z minometali in brzostrelkami ukrutiti nemško postojanko, jo obkoliti in zajeti ujetnike.

Takrat je bil Boljunc osvobojen, nemške vojne ujetnike pa so partizani odpeljali v Rizarno. Ko smo drugoga maja šli na povorko v osvobojeni Trst, smo mi, mladina, šli v Rizarno pogledat, kaj se je dogajalo z Nemci. Prepričali smo se, da so bili tam tudi tisti, ki so jih partizani zajeli v napadu na postojanko v Boljuncu in katere smo dobro poznali, saj so dolgo časa preživeli v naši vasi.

Pepi Slavec

POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Milena Milič (Zavod Žige Zoisa)

Na stotico ni računala

Na ustnem delu mature se je predstavila z referatom o pokojninskih skladih - Študirala bo pravo

Poleg Irene Magliacane si je na Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa na letosnjem državnem izpitnu prislužila najvišjo oceno tudi Milena Milič iz Praprota, ki ni pričakovala tako visoke ocene, saj je računala, da bo prejela okoli devetdeset stotink, tako da je stotica pomnil presenečenje, pravovska odličnjakinja pa si jo je prav gotovo prislužila tudi z referatom, s katerim je nastopila na ustnem delu mature in je bil posvečen pokojninskim skladom:

»Pogledala sem, katere teme so bile bolj aktualne in sem izbrala to, ker me je tudi zanimala, ker se tiče tudi naše bodočnosti,« nam je povedala Matja, katero so člani komisije poslušali z zanimanjem in ji postavili precej vprašanj.

Zakaj pa je Milena Milič pred petimi leti izbrala pravno gospodarsko podjetniško smer oz. smer za knjigovodje na zavodu Zois? »Ker mi je odpirala več poti,« pravi odličnjakinja: »Na nižji srednji šoli seveda nisem vedela,

kaj bi želeta in sem videla več možnosti s »trgovsko« kot pa z licejem, ker na primer po končani »trgovski« lahko grem tudi delat,« pravi Milena, ki je še precej zadovoljna s svojo izbiro, vendar, kot nas je opozorila, se ne bo takoj zaposlila, ampak bo nadaljevala s študij

jem, in sicer na pravni fakulteti tržaške univerze.

Glедa načina učenja Milena pravi, da njena šola ni zahtevala posebno veliko učenja: »Delamo bolj tehnične predmete, moraš bolj razumeti. Vsekakor, za maturo sem se začela učiti s koncem pouka in sem se učila tistih deset dni, potem sem tudi vmes ponavljala,« pravi Milena, ki je, kar se tiče zunajšolskih dejavnosti, do tretjega razreda višje srednje šole igrala odbojko pri Kontovelu, v času obiskovanja prvega razreda je tudi bila pri tabornikih, v četrtem razredu pa je obiskovala tečaj angleščine. V času obiskovanja pettega razreda pa je zunajšolske dejavnosti opustila in se osredotočila na študij.

Milena Milič se ni udeležila maturantskega izleta, za kraj preživljavanja počitnic pa si je izbrala Apulijo, poleg le-te pa še zabavo v kakem obmorskem kraju, npr. na Pagu ali v Riccioneju. Je seni pa jo kot že rečeno čaka študij prava na tržaški univerzi. (iz)

Mir na kolesu: od Rizarne do Aviana

Letos poteka petinšestdeset let, kar sta nad japonski mesti Hirošima in Nagasaki padli prvi atomski bombi. Razne mirovnike organizacije prirejajo zato ta teden vrsto pobud, s katerimi želijo spodbuditi razmišljanje o miru.

Danes ob 17. uri bodo na Borzem trgu predstavili projekt Pace in bici (Mir na kolesu), v sklopu katerega bo v petek krenila na pot posebna kolesarska karavana: v treh dneh bodo prekolesarili pot od Rizarne preko Gorice, Vidme, Pordenona do Aviana. Ob 18. uri pa bodo člani organizacije Blaženi graditelji miru prebrali nekaj tekstov o miru pred muzejem Diego de Henriquez (v bližini končne postaje avtobusa št. 18 v Ulici Cumano).

Fotograf Branko Lenart bo razstavljal v Miljah

V miljskem muzeju sodobne umetnosti Ugo Carà bodo v četrtek odprli pregledno samostojno razstavo umetnika in fotografa Branka Lenarta. Odprtje bo ob 18.30, fotografije pa bodo na ogled do 29. avgusta.

Razstava, ki nosi naslov »Hand: Work 1975 – 2010«, prireja združenje Photo-Imago, ponuja pa bogat izbor del, ki so nastala v različnih obdobjih fotografije. Branko Lenart se je rodil leta 1948 na Ptiju, od koder je nekaj let kasneje s starši emigriral v Avstrijo. Od leta 1972 do 1978 je študiral pedagoško v Gradcu, za seboj pa ima številna studijska bivanja v La Rochelle, Arlesu, Oxfordu, Rimu, Parizu, Londonu, ZDA in Izraelu. Lenart je tudi soustanovitelj in dolgoletni predsednik Kulturnega društva člen 7/Pavlove hiše. Dejaven je bil kot predavatelj za fotografijo na Višji državni šoli za umetnost in oblikovanje in na Visokih strokovnih šolah Joanneum v Gradcu. Danes živi kot svobodni fotograf v Gradcu in Piranu.

Vinogradniki morajo prijaviti količine vina

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki so jih imeli v zalogi dne 31. julija. Rok za vložitev prijave zapade v petek, 10. septembra. Te obveznosti so oproščeni samo privatni končni porabniki in trgovci na drobno. V prijavi mora biti vino razvrščeno po kakovosti, in sicer črna in bela vina, namizna vina, vina s kontroliranim porekлом, vina z geografskim porekлом, ne glede na leto proizvodnje. Kmečka zveza je na razpolago za izpolnjevanje prijav do torka 7. septembra.

MUZEJ REVOLTELLA - Nagrada Marcello D'Olivo 2010 za sodobno arhitekturo

Med nagrajenimi načrti tudi deli slovenskih arhitektov

Prva nagrada v Pordenon, priznanji za biro Dimitrija Waltritscha in znamko Qubik ter za Aleša Prinčiča

Prejšnji četrtek je v muzeju Revoltella v Trstu kraljevala arhitektura. V polni dvorani so podeliли nagrade v spomin na Marcella D'Oliva, pokojnega videmskoga arhitekta, urbanista in slikarja. Prvo nagrado sta si zagotovila Pordenončana Michele De Mattio in Giuliana Raffin, med prejemniki prestižnih priznanj pa sta tudi biroja slovenskih arhitektov Dimitrija Waltritscha in Aleša Prinčiča. V okviru arhitekturne bienale od leta 1997 podeljujejo nagrade za najboljše načrte zadnjih let v Furlaniji-Julijski krajini, na deželni ravni pa je to v bistvu edino priznanje na področju sodobne arhitekture. Zaradi pomanjkanja sredstev so nagrada zadnjih podelili pred petimi leti. Prireditve organizira združenje Arte & Architettura, pri katerem sodelujejo arhitekti iz naše dežele.

Na razpis se je prijavilo 71 birojev in 140 načrtovalcev, mednarodna žirija, ki so jo sestavljali Piotr Barbarewicz, Luciano Campolin, Giovanni Corbellini, Mauro Gallantino in Maruša Zorec, pa je med 129 predloženimi načrti izbrala delo Micheleja De Mattia in Giuliane Raffin iz Pordenona. Žirija sta prepričala z načrtom filmskega arhiva za kinoteko v Guminu. Utemeljiti je žirija zapisala, da sta javni stavbi pridala prepoznavnost in dostojanstvo.

Posebnih priznanj pa je bilo deležnih še 14 projektov. Med dobitniki sta tudi goriška Slovenci, ki imata svoja biroja v Trstu oziroma Vidmu. Dimitri Waltritsch, edini nagrajeni načrtovalec z birojem v Trstu, je predstavil projekt Qubik barov v tržiškem Kinemaxu in goriškem KB centru. Kavno blagovno znamko Qubik je lani predstavilo podjetje Vidiz&Kessler (s sedežem pri proseški postaji) iz skupine Cogeco oz. KB1909. Priznanja je bil deležen tudi Aleš Prinčič s projektom hotela Clocchiatti v Vidmu. Lani je Prinčič v Ljubljani z istim projektom prejel Plečnikovo medaljo.

Vsa dela bodo do 4. septembra na ogled v tržaškem muzeju Revoltella. Načrti, ki jih je izbrala žirija, bodo zatem razstavljeni v ljubljanskem arhitekturnem centru Dessa ter v koroški hiši arhitekture Napoleonstadel v Celovcu. (af)

Desno Dimitri Waltritsch na nagrajevanju v Trstu (foto Kroma); spodaj tržiški Qubik bar. Bara v goriškem KB centru in tržiškem Kinemaxu sta bila že vključena v razne italijanske, slovenske, španske, nizozemske, nemške, kitajske in malezijske strokovne publikacije.

Čaše umetnosti in kraški proizvodi

Na terasi muzeja Revoltella se nadaljuje niz Calici d'arte (Čaše umetnosti), ki ponuja degustacije krajevnih proizvodov, v prvi vrsti kraških in breških vin, sirov in medu. Četrtekovo srečanje, ki se bo pričelo ob 19.30, bo posvečeno belim vinom Bole, Grgić, Ota, Kocjančič in Zidarich, sodelovali pa bodo tudi naši oljkarji, sirarji in čebeljarji. Rezervacije sprejemajo na telefonski številki 040 6754350.

V Palčku se otroci igrajo tudi avgusta

Občine Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadružna "L'Albero Azzurro" obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku Palček (Naselje sv. Mavra) ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti. Jutrišnji delavnici Joj, kaksna packa ter Voda, barve in domišljija bosta na sprednu tudi 11., 18. in 25. avgusta. Medtem ko se bodo 6. 13. 20. in 27. avgusta otroci zabavali v Virtu domislic in v Barvanimi škatlicami. Informacije nudijo na telefonski številki 040 299099, od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

Fotografski natečaj

Vsi, ki radi uporabljajo fotografski aparat, so vabljeni k sodelovanju na razpisu, na katerem bodo izbrali najboljše »socialne fotografije«. Natečaj »Su e giù per le scale... immagini dal sociale a Trieste« prirejajo tržaška občina in krožek Fincantieri-Wärtsila. Želja prirediteljev je, da bi fotografski posnetki prikazali utrinke iz tržaškega življenja; ne običajne arhitekturne in kulturne znamenitosti, temveč življenjske izkušnje prebivalcev, v prvi vrsti tistih, ki sobivajo s takimi ali drugačnimi težavami. Razpis je objavljen na spletni strani www.retecivica.trieste.it, na voljo pa je tudi v uradu za stike z javnostjo URP v Ulici Procureria 2/A. Rok za oddajo fotografij zapade 30. septembra.

VAŠKI PRAZNIKI NA KRASU IN V BREGU - Prireditelji so tokrat prišli na svoj račun

Sončni konec tedna, raj za šagre

Šagra SKD Jože Rapotec v Prebenegu, tradicionalni vaški praznik pri Kalu v Bazovici in šagra Primorja na Prosek

Šagre (v smeri urinih kazalcev): ples na šagli Primorja na Prosek; tradicionalni vaški praznik pri Kalu v Bazovici; nastop otroške plesne skupine Queens v Prebenegu; New music Films group, vedno v Prebenegu

KROMA

nastopila otroška plesna skupina Queens, ki je s svojimi ljubkimi piruetami in plesnimi koraki raznežila prisotne starše, none in nonote, zatem pa je skupina New music films group priklicala v spominе prisotnih znane melodije filmske glasbe.

V Bazovici so domače organizacije priredile tradicionalni vaški praznik pri Kalu, kjer so se gostje lahko izdatno pogostili z domačimi specialitetami ter se zvečer tudi zavrteli ob zvokih ansambla Oasi.

Podoben scenarij je ponujala tudi šagra, ki jo je na prireditvenem prostoru na Balancu priredilo proseško športno društvo Primorje. Gostov je bilo res veliko, da so bile vse razpoložljive mize zasedene, kalamari in druge specialitetite so šle ljudem v dober tek. Uspehl je bil tolikšen, da so se organizatorji odločili za podaljšanje šagre tudi konec tega tedna, v soboto in nedeljo.

V Prebenegu je v nedeljo v prijetni senci borovega gozdčiča v organizaciji SKD Jože Rapotec najprej

GLEDALIŠČE BASAGLIA - Od danes do 4. septembra

Mlade zgodbe, mlade strasti na platnu v svetoivanskem parku

Ob torkih, četrtkih in sobotah brezplačni filmski večeri pod zvezdnatim nebom

Pobuda Open Door Gledališča v gledališču, ki jo prireja tržaška pokrajina, ne zaobjema le gledaliških predstav in operet, pač pa tudi filmske večere. Slednji bodo od danes do 4. septembra protagonisti prvega filmskega festivala poimenovanega *Giovani storie, giovani passioni - Mlade zgodbe, mlade strasti* v gledališču Basaglia v svetoivanskem parku. Ob torkih, četrtkih in sobotah bodo na odprttem prizorišču za gledališčem od 21. ure dalje zaživeli brezplačni filmski večeri, ki jih v sodelovanju s tržaško pokrajino prirejata z druga Bonawentura in združenje La Cappella Underground.

Kot so na včerajnjem srečanju z novinarji povedali predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat Daniele Terzoli in Gianni Torrenti, gre za kakovostno filmsko ponudbo za mlade. »Vselej si prizadevamo, da bi v gledališče privabili čim več mladih. Film, v katerih nastopajo mladi tako pred kot za kamero, so lahko torej zanimivo vabilo zanje,« je dejala Poropatova. Nabavili so si strokovni projektor in platno, tako da je sedaj gledališče Basaglia opremljeno tudi za filmske pobude.

Petnajst filmskih srečanj zaznamujejo v prvi vrsti mladi - slednji so namreč protagonisti in režiserji, mlade pa so seveda tudi teme, ki jih filmi obravnavajo. »Izbrali smo nekomercialne filme, take, ki so jih predvajali na mednarodnih filmskih festivalih, za filme d'essai, ki zaživijo le v nekaterih kinodvoranah,« je opozoril Terzoli. Na platnu bodo zaživele zgodbe mladih, ki se soočajo s svetom in s sodobno družbo, ki si ustvarjajo samostojno

življenje in kljubujejo raznoraznim težavam.

Prva bo **drevi** ob 21. uri na spredu črna komedija *Wristcutters* v režiji Gorana Dukića. Gre za ljubezensko zgodbo, za fantastični film, ki spreminja posmrtno usodo samomorilcev na poti skozi vice. V filmu nastopa tudi Tom Waits, glasbeno kuliso pa je podpisala skupina Gogol Bordello. V **četrtek** bo na spredu animirani film *The District!* madžarskega režiserja Arona Gaudera, ki se poglablja v evropsko multietničnost Budimpešti. Video novinarstva se je lotil dokumentarni film *Burma VI*, ki bo na spredu v soboto, 7. avgusta. Podpisal ga je danski režiser Andres Ostergaard, letova pa se stanja v militaristični državi Burma oz. Myanmar, kjer je prepovedano kakršnokoli javno snevanje.

Prihodnji teden bodo predvajali mehiški film *La zona* (o bojih med tolpami v Meksiku), ameriški dokumentarec *Rize* in italijanski *Fuga dal call center*. Med bolj znanimi velja opozoriti *Green Days* o uporu teherskih žensk (19. avgusta). V primeru slabega vremena bodo filme predvajali v gledališki dvorani. (sas)

Drevi Double Tonic jutri pa Martina Feri

V okviru festivala Trieste Loves Jazz se drevi ob 21. uri na Velikem trgu (v sodelovanju z mednarodnim keltskim festivalom Triskell) obeta zanimiv koncert nemške jazz skupine Double Tonic.

Jutri pa se bo ob 21. uri na Trgu Horčič nastopila Martina Feri s svojo skupino - Martina vokal in klavir, Marko Čepak kitara, Giuliano Tull sakofon, Pietro Spanghero bas in Manuel Kos bobni. Skupina se bo poklonila enemu največjih kantavtorjev pop in soul glasbe svetovnega slovesa, pevcu in multiinstrumentalistu Stevieju Wonderju.

I 60 Ruggenti na Velikem trgu

Na oder na Velikem trgu se v okviru pobude Serestate v nedeljo, 8. avgusta, ob 21. uri vrača petnajstčlanska tržaška glasbena skupina I 60 ruggenti. Bend izvaja predvsem glasbo šestdesetih let, njihov repertoar pa sega tudi v petdeseta in sedemdeseta leta in v najbolj energične rock komade z one strani oceana, od Beatlesov do Rolling Stonesov, od Carlosa Santane do Eu-mira Deodata. Zbrane prispevke na koncertu bodo namenili neprofitnemu združenju prijatelji hospica Pineta del Carso, ki skrbijo za terminalne bolnike.

**Jaz in ti...
in Primorski**

Z D N E V N I K O M N A D O P U S T

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

kmetijski center
agrimar d.o.o.

Partizanska 135, 6210 Sežana
(industrijska cona - za Merkurjem)

Tel 00386 5 7300 783
Fax 00386 5 7300782
Gsm 00386 31 777105
00386 31 777 101

www.agrimar.si
info@agrimar.si

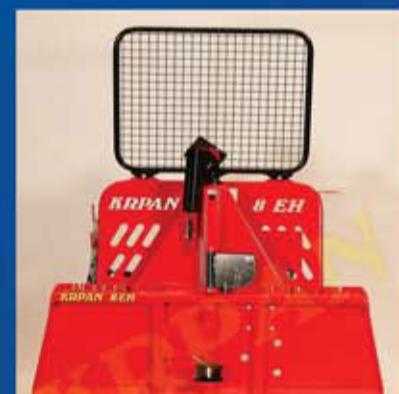
ZA STRANKE IZ ITALIJE POVRNITEV IVE

TRAKTORSKE PRIKOLICE

TRAKTORSKI VILIČARJI

GOZDARSKI VITLI KRPAN

NOVOST: MOTORJI EURO-3

MULČERJI

Pooblaščeni zastopnik traktorjev **SAME** za severno in južno primorsko.
SAME DEUTZ-FAHR SAME & TRACTOR & CONSTRUCTION & INDUSTRIAL

Rezervni deli
Same - Lamborghini - Deutz

motorji Lombardini

Najem kmetijskih gradbenih strojev

NOVOSTI MODELOV FRUTTETO 3 60-80-90 F.S.

Včeraj danes

Danes, TOREK, 3. avgusta 2010

LIDIJA

Sonce vzide ob 5.50 in zatone ob 20.31 - Dolžina dneva 14.41 - Luna vzide ob 23.45 in zatone ob 14.29

Jutri, SREDA, 4. avgusta 2010

DOMINIK

VREMENIČERJ: temperatura zraka 24,2 stopinje C, zračni tlak 1016,9 mb ustaljen, veter 6 km na uro zahodnik, vlag 73-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 23,9 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 7. avgusta 2010

Običajni urnik lekar:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Goldonijev trg 8 (040 634144), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlj - Ul. Flavia 39/C (040 232253).
Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Goldonijev trg 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavlj - Ul. Flavia 39/C.
Zgonik - Božje polje (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Tor San Piero 2 (040 421040).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Gafrolo.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

ARISTON - V poletni areni 21.00 »The last station«.

CINECITY - 16.30, 19.45, 22.00 »Il solista«; 16.30, 19.45, 22.00 »The box«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Predators«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Solomon Kane«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.50, 17.55, 20.05, 22.05 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 16.30, 19.50, 22.10 »The Twilight saga: Eclipse«.

FELLINI - 16.45, 21.00 »About Elly«; 18.45 »Il concerto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The box«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Il solista«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.10, 19.40, 22.00 »Kot noč in dan«; 17.30 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 19.20, 22.10 »Izvor«; 20.40 »Mora v ulici Brešov«; 18.10 »Mrk«.

KOPER - PLANETTUŠ 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 21.35, 23.59 »Mrk«; 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 16.50, 19.05, 21.10 »Odrasli«; 18.20, 20.30 »Ulični ples 3D«; 20.40 »Izvor«; 16.20, 18.40, 21.00 »Kot noč in dan«; 17.40 »Kapitalizem: ljubezenska zgodba«; 16.40, 19.00, 21.20 »Zadnji gospodar vetra - 3D«.

LUJDSKI VRT - 21.15 »La nostra vita«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight saga: Eclipse«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Toy Story 3-3D«; Dvorana 3: 16.30, 20.15 »Solomon Kane«; 18.15, 22.15 »Predators«; Dvorana 4: 16.30, 20.15

»Toy Story 3«; 18.20, 22.15 »The Losers«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 20.00, 22.00 »City island«; Dvorana 2: 18.30, 20.30 »Toy story 3 - 3D«; Dvorana 3: 19.50, 22.00 »Il solista«; Dvorana 4: 19.50, 22.00 »Solomon Kane«; Dvorana 5: 20.00, 22.10 »The Box«.

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da so od 26. julija na oglasni Deželnega šolskega urada, Ul. SS. Martiri 3 v Trstu, objavljene začasne pokrajinske lestvice za sklenitev pogodb za nedoločen/določen čas. Omenjene lestvice bodo objavljene tudi na spletnem mestu Deželnega šolskega urada www.scuola.fvg.it. Ugovori so možni v roku petih dni od objave lestvic; nasloviti pa jih je treba na Urad za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu v Trstu.

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA iz Katinare obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte« in šahovsko, fotografsko in računalniško delavnico MIŠK@ je možen vpis do 17. avgusta. Za dodatna pojasnila in prijave pokličite na tel. št. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: zscirilmетод@gmail.com.

DPZIO JOZEF STEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprta ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinivijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprt od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinivijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

SPDT organizira od 2. do 11. septembra avtobusni izlet po Črni Gori. Povzpeli se bomo na najvišji vrhove Prokletja in Durmitorja, obiskali bomo tudi nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti. Zainteresirani pohitite z vpisom. Informacije na tel. št. 040-220155 (Ljubo).

Čestitke

Danes slavi 80 let naš dragi papá in novo GIORDANO ROMANO. Še mnogo zdravil in srečnih let mu želi sin Walter z družino.

Obvestila

ODSEK ZA ZGODOVINO bo zaprta do 14. avgusta.

RAZSTAVA KLAVDIJ PALČIČ - Likovna prehajanja: v sredo, 4. avgusta, ob 18. uri (odhod avtobusa s trga Oberdan) v spremstvu avtorja ogled velikih plakatov razobešenih v tržaškem mestnem središču.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADE PERTOT v Nabrežini bo zaprta do četrtek, 5. avgusta. Redno bo spet delovala od ponedeljka, 9. avgusta dalje.

TPK SIRENA prireja tradicionalno Karvalado od 6. do 8. avgusta. V petek, 6. ples z ansamblom »Alter Ego«, v soboto, 7. in nedeljo, 8. avgusta, ples z ansamblom »Old Stars«. Odprtje kioskov ob 19. uri, ples začne ob 20.30.

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro v soboto, 7. in v nedeljo, 8. avgusta.

NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER (Bazovica št. 224, tel. 040-3773677, 336-6876882) bo odprt vsak ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 13. ure, v torkih od 14. do 20. ure. Vstop prost. V prostorih poteka razstava fotografa Umberta Tognollia »Jama Skilan 5720 JK«.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV sporoča udeležencem poletnega pevskega seminarja v Bohinjski Bistrici, da bo v nedeljo, 8. avgusta, avtobus odpe-

ljal ob 14.30 izpred Marijanšča na Općinah.

POKRAJINSKI URAD ANPPIA-VZIAPP (Vsedržavno združenje italijanskih anti-faističnih političnih preganjencev) bo zaprt od ponedeljka, 9., do ponedeljka, 23. avgusta.

ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure in da bodo zaprti od 9. do 13. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo do 11. avgusta (vključno) odprta ob ponedeljkih in sredah, med 15. in 19. uro. Za dopust bo zaprta od 16. do vključno 25. avgusta.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški urad odprt od 9. do 13. ure in da bo zaprt od 16. do vključno 20. avgusta.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cenjene stranke, da bo zaradi dopusta zaprto do 20. avgusta.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA za srednješolce v soorganizaciji ZSKD se bo letos odvijala v Vuzenici od nedelje, 22., do sobote, 28. avgusta. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št. 040-635626.

NEKDANJI UDELEŽENCI MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE Vuzenica-Porabje-Koroška-Italija: ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli delovali, na jubilejne praznovanje in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Udeleženci bodo prejeli jubilejni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo Turk. Ostale informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD je v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrijah (GO) pa je zbirališče ob 8.40 na parkirišču pri restavraciji Da Tommaso, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

TPK SIRENA IN ZSŠDI organizira jadralne (teorične in praktične) tečaje. Nudita jadralno opremo in logistiko, strokovno vodstvo ter vpis v Jadralno zvezo-FIV. Potrebna sta dobro poznavanje plavanja in zdravniško spričevajo. Razred optimist - od 6 do 10 let: od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure, od 23. avgusta do 3. septembra. Vpis najkasneje 14 dni pred začetkom vsakega tečaja. Informacije in vpis v tajništu društva TPK Sirena, Miramarški drevored 32, ob ponedeljkih in petkih od 18. do 20. ure ter ob sredah od 9. do 11. ure: tel. 040-422696; fax 040-4529907; tpkntsirena@libero.it.

ŠPORTNO ZDRAŽENJE BOR in ZSŠDI bosta priredila, na Stadionu 1. Maja, poletni športni teden. Potekal bo od 23. do 27. avgusta. Posebna pozornost bo namenjena odbojki, ritmiki in košarki. Seveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Kontakti, informacije in vposvanje na: 338-3764446 ali pa na sport.bor@gmail.com.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo do četrtek, 26. avgusta, delovala po novem, poletnem urniku in sicer od ponedeljka do četrtega od 8. do 13. ure.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v petek, 27. avgusta, ob 18.00 obisk vinskih kleti v Ronkah. Vabljeni vsi članji in prijatelji. Informacije in prijave na www.onav.it, na tel. 334-7786980 (Ljubljana) ali 340-6294863 (Elio).

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za otroke od 5. do 11. leta. Uvajanje v svet glasbe (petje, igranje, ples...) do 30. avgusta do 3. septembra. Info vsak dan razen sobote od 9. do 17. ure na tel. št. 040-418605 (tajništvo šole).

ANED - ZDRAŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCEV V NACISTIČNA TABORIŠČA obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih jadralne tečaje za odrašle na jadrnicah tipa fiv 555. Tečaji trajajo dva vikenda, ob petkih teorični in ob sobotah ter nedeljah praktični del. Datumi in urniki po dogovoru. Informacije in vpisovanje v tajništu ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-

ljal ob 14.30 izpred Marijanšča na Općinah.

POKRAJINSKI URAD VZPI - ANPI</

KRIŽ - Operna akademija

Mladi pevci pod vodstvom A. Švaba odpeli Campiella

S sobotno premiero komične opere se je tudi začel letosnjki Festival morja

A. Švab je vestno vodil nastopajoče (na desni sliki), levo in spodaj pa prizora iz opere Campiello

KROMA

Mednarodna opera akademija, Združenje za Križ in Ribiški muzej so tri vaške organizacije, ki si vztrajno prizadevajo za kulturno rast vasi, ki je že od nekdaj razpeta med morjem in Krasom. Ob sodelovanju velikega štivila vaščanov in ob podpori javnih in privatnih pokroviteljev so Križani uresničili že več velikopoteznih projektov, načrti pa se snujejo tudi za bodočnost klub kronični finančni stiski, ki večkrat omejuje domet kriških sanj. Med temi je Festival morja srečno zaplavil že šesto leto in tokrat je otvoritev oplomenila operna predstava, ki naj bi doživel predpremiero na Devinskom gradu v okviru poletnega festivala Gledališča v gledališču s pokroviteljstvom tržaške pokrajine, toda dež je prekrižal načrte ter prestavil premiero na dvorišče kriškega Ljudskega doma, kjer se je v jasni poletni noči zbralno polnoštivalno občinstvo.

Inž. Franco Cossutta je s šarmantno Majrim Cheber nagovoril prisotne, med katerimi je bilo veliko uglednih gostov (nabrežinski župan Giorgio Ret, nadzornik opernega gledališča Verdi Giorgio Zanagnin, deželnji svetnik Igor Gabrovec, predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel idr.) ter s ponosom predstavljal pomemben podvig, s katerim je opera akademija dokazala vztrajnost in kontinuiteto svojega dela. Zahvalil se je vsem, ki so kakorkoli prispevali k uspehu pobude, nato je spregovoril tudi ustavnitelj, mentor in umetniški vodja akademije Aleksander Švab, operni pevec, ki je globoko zaverovan v svoje poslanstvo in s preda-

no požrtvovalnostjo kljubuje vsem težavam, ki ovirajo idealno rast akademije.

Razveseljava je vest, da je pred kratkim ministrstvo za šolstvo odobrilo projekt Ragazzi all'opera, kar jamči vsaj nekaj sredstev za nadaljevanje dela, Švab pa želi, da bi pobuda dobila podporo večjega štivila mecenov, kajti opera je kompleksna in draga zadeva, ki naj bi imela kot idealni okvir vsaj orkester; operni pevec načrtuje razvoj akademije, ki naj bi poleg pevcev vzgajala tudi orkestraše, dirigente in druge profesionalne profile, ki so neizogljivo potrebeni za celostno umetniško podobo izdelka. Namesto orkestra sta bili poleg odra dve klaviature, na katerih sta igrali Desire Brogi in Silvia Rusazio, Švab je prevzel vlogo dirigenta, sceno so si Križani izposodili od openskega SKD Tabor, ki je pred nedavnim uprizorilo Goldonijevo komedijo v režiji Sergeja Verča, gledališče Verdi je poskrbelo za odrske rezerve, kostume je izdelala Sara Bessich, torej zgledno sodelovanje velikih in malih kulturnih ustanov, ki je omogočilo realizacijo dokaj zahtevne projekta.

Operno komedijo Il campiello je Emanuele Wolf Ferrari spisal l.1936 po uspešnih izkušnjah s tremi Goldonijevimi teksti (Le donne curiose, I quattro rusteghi, La vedova scaltra). Beneški skladatelj se je odločno ogradil od smernic, ki so zaznamovali glasbeno snovanje v prvi polovici 20. stoletja: njegova vzornika sta bila predvsem Mozart in Rossini, mojstra eleganc, lahkosti in hudomočnosti, ki jih je Wolf Ferrari skušal vtakati v svoje partiture. Res škoda, da smo morali namesto

orkestra poslušati elektronske klaviature, kajti najbolj žlahtne lepote zaznemijo le v originalni izvedbi, kjer se prijetni motivi prepletajo med godali in pihali in nudijo pevcom mehko podlagu, ki ne potrebuje nikakrnega forsiranja. Navidezno lahkonata opera je namreč pevsko vse prej kot preprosta zadeva: vokalne linije so večkrat zelo izpostavljene ter zahtevajo izredno dovršeno tehniko, toda najprej bi osvetljili pozitivne dejavnike, ki jih ni bilo malo: vsi pevci so pokazali odlično obvladjanje partiture, Aleksander Švab je izpadel kot karizmatični vodja, ki je z dirigentsko pa-

ličico, a predvsem s svojo poustvarjalno energijo, ves čas vodil svoje učence z največjo pozornostjo in natančnostjo. Glasbeni potek ni pokazal najmanjše negotovosti, čeprav je bilo tu pa tam zaznati manjše netočnosti. Dalo bi se še nekoliko izpiti muziciranje manjše skupine godcev (Erika Kuret, Diego Celin, Alfredo Cianziani in Alan Rapotec), seveda imajo tudi pevci še veliko možnosti za piljenje svoje pevske tehnike. Švab je prepričan, da pevec dozori predvsem z odrsko izkušnjo in njegovo prepričanje ni iz trete izvite, kajti nekateri učenci so pokazali lep napredok, vsekakor pa se bodo morali še bolj potruditi, da bodo svoje interpretacije lahko podkrepili z dovršeno tehniko.

Na beneškem Campiellu so se ljubili, snubili in prerekali pestri liki: bistra Luceti - sopranistka Fulvia Mastrobono, koketna Gasparina - Leonora Marziali, Agnese - Atsuko Koyama, tri mlada dekleta, katerih ljubezeni in poročni načrti so naleteli na raznorazne ovire, nazadnje pa se je vse uredilo, kljub vtikanju jezičnih mater - tenorist Alessandra De Angelisa in Andree Fermija, ki sta pela vlogi »en travesti« Donne Cate Panciane in Donne Pasque Polegane ter mezzosopranička Jung Mi Kim v vlogi Zorzetove matere Orsole. V ljudski okvir se je vrnil neapeljski plemenitaš Cavalier Astolfi, ki ga je dokaj preprljivo interpretiral bartonist Tommaso Caramia. Tenorist Claudio Minardi je bil Zorzeto, dve pomembni basovski vlogi - ljubosumnega krošnjarja Anzoleta in nadutega plemiča Fabrizia dei Ritori - pa sta odpela Goran Ruzzier in Andrea Colafemmina.

Opera bo po štirih kriških predstavah zaživelā tudi v Zgoniku (5. avgusta), Gradežu (7. avgusta), Vidmu (8. avgusta) in Doberdobu (9. avgusta), zato pa ima Švab na razpolago dvojno pevsko zasedbo. Komedia je naletela na lep odziv občinstva, aplavzi so se sprožili tudi med predstavo, ki je združila tri dejanja v skoraj nepretrgan lok, na koncu pa so bili vsi poustvarjalci delezni navdušenih aplavzov.

Katja Kralj

Na ves glas

This Is Happening

LCD Soundsystem
Electro-funk, pop
DFA Records, 2010

Glasbene izdelke ameriške skupine LCD Soundsystem je težko ozigosati kot banalno glasbeno zvrst, saj gre za zanimive mešanice več različnih glasbenih ritmov in zvokov. Najnovejšo ploščo z naslovom This Is Happening lahko na pri-

mer označimo kot electro-funk, synth-pop in house album.

LCD Soundsystem ni prava glasbena zasedba, saj jo sestavlja le en član, glasbeni producent James Murphy. Murphy je svojo kariero začel s pseudonimom Death From Above, ko je v prvih devetdesetih letih vrtel plošče v manjših klubih newyorské underground scene. Leta 1999 je s prijateljem Timom Goldsworthyjem in menedžerjem Jonathanom Galkinom ustanovil glasbeno založbo DFA Records; tri leta kasneje pa je s svojo založbo in pseudonimom LCD Soundsystem izdal prvi singl Losing My Edge. Sledili so še komadi Give It Up, Yeah, Movement in končno je leta 2005 prišla na vrsto prva istoimenska plošča LCD Soundsystem.

Murphy je s prvencem kmalu zaslovel na svetovni glasbeni sceni, dance-punk komad Daft Punk Is Playing at My House je še danes zimzelena uspešnica, kateri lahko prisluhnemo v marsikaterem diskovem klubu. Leta 2007 je Murphy posnel drugi album Sound of Silver, s katerim je potrdil svoje glasbene zmogljivosti. Iste leto je, med drugim, opravil veliko koncertov z znano kanadsko indie-rock skupino Arcade Fire.

Na koncertih LCD Soundsystem priskočijo seveda Murphyju na pomoč izvrstni glasbeniki, to so kitarist Al Doyle, basist Phil Skarich, Nancy Whang, ki se ukvarja s klavijaturami in sintetizatorji, ter bobnar Pat Mahoney.

Maja letos je Murphy izdal svoj tretji album This Is Happening. Plošča vsebuje devet komadov in bo verjetno, kot je sam Murphy izjavil, zadnja izdana s pseudonimom LCD Soundsystem. Album uvaja synth-pop komad Dance Yrslef Clean, v katerem pridejo do izraza glasbeni sintetizatorji, ki jih Murphy res dobro obvlada. Tako zatem je na vrsti electro-punk single Drunk Girls. Ploščo nadaljujejo komadi One Touch, I Can Change in zanimiva All I Want, ki spominja na Bowiejevo uspešnico Heroes. Pred zadnjim, nekoliko bolj psihodeličnim komadom Home, je še čas za tipično electro-pop pesem You Wanted a Hit in umirjeno Somebody's Calling Me.

Rajko Dolhar

Koncert Simple Minds za zaključek Folkest

Na Trgu Duomo v Spilimbergu bo drevi ob 21.15 na sporednu še zadnje dejanje letosnjega glasbenega festivala Folkest. Za slovesen zaključek bo poskrbela škotska rock skupina Simple Minds, ki je na odrih prisotna že od leta 1977. Rockovski veterani, glasbene legende s pevcem Jimom Kerrom na čelu so se na začetku predajali predvsem pank glasbi, nato pa so se preusmerili v new wave in rock. Prvi album so objavili leta 1979, največji komercialni uspeh pa so doživeli tri leta pozneje z albumom New Gold Dream.

Simple Minds niso v teh letih izgubili volje po nastopanju, pa tudi kreativna žilica jim še vedno utripa, kar so dokazali v albumih Cry (2002) in Black and White (2005), v katerih energija kar vre. Zadnji album Graffiti Soul je nekak simbol tridesetletnega delovanja. Kerr je takrat dejal, da predstavlja album začetek novega, svežega poglavja. Mednarodna kritika je nove pesmi sprejela odlično, predvsem simbol albuma, skladbo Rockets, ki velja za pravi biser. Simple Minds bodo na koncertu izvajali vse pesmi s tega albuma, seveda pa ne bodo pozabili na preostale velike uspešnice skupine, kot so Belfast Child, Don't You in Alive and Kicking.

Na oder bodo drevi stopili Jim Kerr (glas), Charlie Burchill (kitara), Mel Gaynor (tolkal), Andy Gillespie (klaviature) in Eddie Duffy (bas). Za vstopnico bo treba odštetiti 30 evrov.

Patti Smith v Gradežu

Na gradeškem otoku Isola del Sole se drevi zaključuje gradeški festival Ospiti d'autore. Slovesna gostja bo ob 21.30 na odru nasipa Nazario Sauro ameriška zvezdnica Patti Smith, ki bo nastopila v okviru turneje We shall live again. Legenda newyorškega uličnega rock'n rolla Patti Smith je s svojimi pesmimi in albumi v sedemdesetih, osemdesetih letih so-ustvarjala rokersko zgodovino. Pred njo bo občinstvo ogrel trbiški kantavtor Mikey Martina.

Na voljo je še nekaj mest, vstopnice pa si lahko zagotovite pred samim koncertom.

Amado mio prenesli v gledališče Palamostre

V Vidmu, v sugestivnem okolju dvora Corte Morpurgo, bi morali danes uprizoriti predstavo Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane Amado mio, ki jo je po istoimenski knjigi Piera Paola Pasolini na oder postavil Ivan Peterlinj. Zaradi napovedanega slabega vremena pa jo bodo odigrali v videmskem gledališču Palamostre (prav tako danes ob 21. uri).

Začetek Lagunamovies s Tehom Teardom in filmom Il divo

V petek, 6. avgusta, se na nasipu Nazario Sauro v Gradežu in bližnjih otočkih v laguni začenja že sedmi filmski festival Lagunamovies, ki ga prirejata Občina Gradež in Dežela FJK s podporo banke Banca di Cividale, bodo filmske umetnosti. Ob 21. uri bo glavni gost srečanja glasbenik in skladatelj Teho Teardo, ki se je uveljavil tudi na mednarodni sceni zvokovnih sledi. Nazadnje je prejel nagrado David di Donatello za glasbo filma Il divo Paolo Sorrentina. V pogovoru z novinarico dnevnika Corriere della Sera Claudio Provvedani in filmskim kritikom Sergiom Naitzo bo Teardo postregel s svojo glasbo in skušal ponazoriti ravnotežja med glasbo in sliko v filmu. Po srečanju bodo predvajali film Il divo.

BLIŽNJI VZHOD - V preiskovalni skupini bosta tudi predstavnika Izraela in Turčije

ZN bodo preiskali izraelski napad na ladje s pomočjo za Gazo

Medtem se obnavljajo napadi na Gazo, iz katere Hamas raketira Izrael

NEW YORK - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je včeraj sporočil, da bo izraelski napad na ladje s humanitarno pomočjo za Palestine na območju Gaze, v katerem je bilo maja ubitih devet Turkov, preiskovala štiričanska skupina, v kateri bosta tudi predstavnika Izraela in Turčije. Skupina, ki jo bo vodil nekdanji novozelandski premier Geoffrey Palmer, bo delo začela 10. avgusta, prvo poročilo pa bo objavila sredi septembra.

Izraelski premier Benjamin Netanyahu je pred tem Ban Ki Moona obvestil, da bo Izrael sodeloval v preiskavi ZN. Odločitev je včeraj sprejel ožji kabinet izraelske vlade, ki ga sestavlja sedem ministrov, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Izrael je doslej zavračal sodelovanje v neodvisni mednarodni preiskavi napada izraelskih komandosov na ladje s humanitarno pomočjo, v katerem je bilo ubitih devet turških aktivistov, in je namesto tega uvedel dve notranji preiskavi.

Ban se je včeraj zahvalil voditeljem Izraela in Turčije za "njihov duh kompromisa in v prihodnost usmerjenega sodelovanja", ki je omogočil "doslej neviden razvoj". Ob tem je izrazil upanje, da bo imel včerajšnji dogovor pozitiven vpliv na odnose med Turčijo in Izrael kot tudi na razmere na Bližnjem vzhodu. Kot je dal, bo od preiskovalne skupine dobil priporočila, kako v bodoče prečiti podobne incidente.

Turčija je pozdravila uvedbo preiskave ZN in odločitev Izraela, da bo sodeloval s preiskovalno skupino. "Turčija je že od vsega začetka zahtevala, da napad preišče mednarodna komisija pod vodstvom ZN. Kot rezultat turške pobude skupaj z ZN, ZDA in Evropo je Izrael pristal na sodelovanje v komisiji," je sporočil vir v turških vlad. To je po navedbah vira pomembna odločitev za Turčijo, komisija pa je pomemben korak pri popravljanju krivice, ki se je ob napadu zgodila Turčiji, povzema AFP.

Na območju Gaze je medtem včeraj ponoči odjeknila eksplozija v hiši nekega voditelja palestinskega gibanja Hamas, pri čemer je bil en človek ubit, 24 je bilo ranjenih. Zatem je zjutraj z območja že poletelo pet raket proti mestu Eilat na jugu Izraela, ena pa je celo zadela jordansko mesto Akaba.

Na območju tako očitno znova prihaja do porasta nasilja. V noči na soboto so izraelska letala izvedla letalski napad na območje Gaze, ki ga nadzruje Hamas, in ubile enega izmed voditeljev tega gibanja. Hamas je nato že napovedal maščevanje. (STA)

Eksplozija je uničila hišo nekega voditelja palestinskega gibanja Hamas v Gazi
ANSO

IRAK - Od 31. avgusta ne bodo sodelovali več v vojnih operacijah

Obama potrdil zmanjševanje števila ameriških vojakov

ATLANTA - Predsednik ZDA Barack Obama je včeraj v govoru na konvenciji invalidnih veteranov v Atlanti potrdil, da se zmanjševanje števila ameriških vojakov v Iraku nadaljuje v skladu z načrtom. Njihovo sodelovanje v vojnih operacijah se bo tako končalo 31. avgusta, ko naj bi v Iraku ostalo le še okoli 50.000 ameriških vojakov.

Obama je zatrdiril, da bo izpolnil obljubo z začetka svojega manda, da bo vojno v Iraku pripeljal do "odgovornega konca". Kot je dejal, so že zaprili oziroma predali Iračanom na stotine vojaških baz in na milijone kosov vojaške opreme. "Od začetka manda pa do konca meseca avgusta bomo iz Iraka vrnili več kot 90.000 vojakov," je poudaril.

Od začetka septembra bo tako naloga ameriških vojakov v Iraku le še podpora in urjenje iraških varnostnih sil in ne več izvajanje vojnih operacij. Ameriška vojska naj bi se iz Iraka po-

BARACK OBAMA
ANSO

vsem in dokončno umaknila do konca leta 2011 - več kot osem let po tem, ko je Obamov predhodnik George Bush začel vojno, ki je strmoglavila dolgoletnega diktatorja Sadama Huseina.

Obama je vojni v Iraku nasprotoval od samega začetka, ko še niti ni bil član ameriškega zveznega senata. Nasprotovanje vojni mu je leta 2008 tudi močno pomagalo v tekmi za predsedniško nominacijo demokratike stranke in kasneje pri zmagi na predsedniških volitvah proti republi-

kancu Johnu McCainu. Obama je med kampanjo obljubljal, da bo vojno v Iraku končal hitro, a odgovorno glede na stanje na terenu.

Obama se je sicer vojnim veteranim včeraj zahvalil za njihovo žrtev in ponovil, da je bila vojna proti Iraku napaka. Kot je poudaril, so teroristi Al Kaide napad na ZDA 11. septembra 2001 načrtovali v Afganistanu, kjer so imeli svoje glavne baze. Zato se je tudi odločil, da glavno pozornost v vojni proti terorizmu vrne v Afganistan, kamor je decembra lani napotil dodatnih 30.000 ameriških vojakov.

Vodja republikanskih senatorjev Mitch McConnell iz Kentuckyja je ob Obamovem govoru nasprotno poudaril, da je za uspeh v Iraku zasluga politika predsednika Georgea Busha, še posebej odločitev iz leta 2007 o povečanju števila vojakov. McConnell je opozoril, da je Obama skupaj z večino demokratov tej odločitvi nasprotoval. (STA)

RUSIJA - Omejen dostop na območja, kjer divja ogenj

Medvedjev zaradi požarov razglasil izredne razmere v sedmih regijah

MOSKVA - Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je včeraj razglasil izredne razmere v sedmih ruskih regijah, kjer že več dni divajo obsežni gozdni požari. Poleg tega je predsednik izdal odlok, s katerim je omejil dostop do prizadetih območij.

Dostop do območij, kjer divja ogenj in kjer bi lahko prisotnost nepooblaščenih oseb povzročila izbruh novih požarov, bodo imeli tako zaenkrat le gasilci in drugi, ki jim pomagajo pri gašenju požarov, ter reševalci. Poleg tega bodo lahko prisotne oblasti v boju proti požarom uporabile pomoč oboroženih sil. Rusko ministrstvo za izredne razmere je v boj proti požarom sicer že napotilo več sto tisoč gasilcev in približno 2000 pripadnikov vojske, odlok Medvedjeva pa pomeni vpoklic še dodatnih vojakov.

Tovrstna katastrofa se po besedah ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva, ki je izredne razmere razglasil v regijah Mari-El, Mordovija, Vladimir, Voronež, Moskva, Nižni Novgorod in Rjazan, pripeti samo "vsakih 30 do 40 let". Samo v nedeljo je sicer izbruhnilo več sto novih požarov,

medtem ko se je število smrtnih žrtev povzpelo na 34. Na račun odziva oblasti je doslej letela vrsta kritik, zato je premier Vladimir Putin sklical posebno srečanje z guvernerji prizadetih regij. Na srečanju jih je znova pozval, naj naredijo vse za pogasitev in obenem nemudoma pripravijo načrte za obnovno prizadetih območij.

Med najbolj prizadetimi so regije Nižni Novgorod in osrednjem delu in Voronež na jugozahodnem delu države ter območje Moskve. Ognjeni zublji so uničili 1875 domov, več kot 2000 ljudi pa je ostalo brez strehe nad glavo. Kot je dejal predstavnik križnega centra na ministrstvu za izredne razmere Vladimir Stepanov, dnevno v povprečju izbruhne približno 300 požarov, vendar jih 95 odstotkov v 24 urah uspejo pogasiti.

Vremenslovcu sicer medtem napovedujejo, da vročinski val še ne bo kmalu popustil. V prihodnjih dneh je namreč na območju Moskve in osrednjega dela države pričakovati temperature od 35 do 42 stopinj Celzija, zaradi česar bo delo gasilcev in prostovoljcev, ki se borijo z ognjenimi zublji, še bolj oteženo. (STA)

Mubarak in Peres o možnosti neposrednih pogajanj

KAIRO - Egipotski predsednik Hosni Mubarak se je v nedeljo v Kairu sezpel z izraelskim kolegom Šimonom Peresom, s katerim sta govorila o pogojih za obnovitev neposrednih mirovnih pogajanj med Izraelci in Palestinci. Po poročanju egipotske tiskovne agencije Mena sta predsednika govorila tudi o vlogi ZDA pri iskanju rešitve bližnjevzhodnega vprašanja. Mubarakov tiskovni predstavnik Sulejman Avad je sporočil, da je egipotski predsednik Peres pozval k ustaviti gradnje judovskih naselbin na zasedenih palestinskih ozemljih in k sprejetju "drugih ukrepov za izgradnjo zaupanja". Peres se je na drugi strani zavezal za začetek neposrednih pogajanj. "Neposredne pogovore med Izraelci in Palestinci moramo začeti čim prej. Trenutek je kritičen, priložnosti pa ne smemo zamuditi," je dejal Peres.

Ameriška vojska ima načrt napada na Iran

WASHINGTON - Načelnik štaba združenih poveljstev ameriške vojske admiral Mike Mullen je v nedeljo izjavil, da imajo pripravljen načrt morebitnega napada na Iran zato, da njegovega spornega jedrskega programa. Kot je dejal za NBC, "so vojaške akcije bile in ostajajo na mizi", vendar je izrazil upanje, da do tega ne bo prišlo. Po njegovih besedah gre načrt, če bi bilo to potrebno, kako Iranu preprečiti, da bi se dokopal do jedrskega orožja, pri čemer pa je Mullen izrazil veliko zaskrbljenost nad posledicami tovrstnega ukrepa. Kot je poudaril za oddajo NBC "Meet the Press", bi vojaška akcija zoper Iran utegnila imeti neslutene posledice, ki jih je težko napovedati v tem izjemno nestabilnem delu sveta.

Ahmadinedžad predlaga direktno soočenje z Obama

TEHERAN - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad je včeraj dejal, da se je pripravljen srečati z ameriškim kolegom Barackom Obamom, ko se bo prihodnji mesec udeležil zasedanja Generalne skupščine ZN v New Yorku. "Šel bom v New York na zasedanje Generalne skupščine ZN konec septembra in spet sem se pripravljen srečati s predsednikom Obamom in z njim razpravljati o globalnih vprašanjih," je dejal Ahmadinedžad v govoru, ki ga je predvajala iranska državna televizija. "Imeja srečanje dveh mož v Združenih narodih pred svetovnimi mediji in videli bomo, čigave argumente javno mnenje bolj sprejema," je dodal iranski predsednik. (STA)

KUBA - 55 let po revoluciji

Vlada napoveduje sprostitev nadzora v malem gospodarstvu

HAVANA - Kubanski predsednik Raul Castro je v nedeljo v nagovoru parlamentu napovedal spremembe v gospodarski politiki države. Po njegovih besedah bodo "posodobili kubanski gospodarski model", pri čemer bo vlada med drugim nekoliko sprostila nadzor nad malimi podjetji in odpuščanjem nepotrebnih delavcev, prav tako naj bi omogočili več samozaposlitev. "Glede na izkušnje iz več kot 55 let revolucionarnega boja ni videti, da bi nam šlo preveč slabo, niti, da bi nas pri tem spremljali obup in frustracije," je v govoru v parlamentu poudaril brat kubanskega voditelja Fidela Castra. Slednjega pred poslanci tokrat ni bilo, čeprav se je v zadnjem času v javnosti pojvil ob več različnih priložnostih.

Po besedah Castra bodo oblasti posodobile kubanski gospodarski model, s čimer je namignil na reforme, ki jih nameravajo uvesti na Kubi. Kubanske oblasti tako nameravajo zmanjšati nadzor nad malimi podjetji, več Kubancem pa nameravajo odobriti samozaposlitev. Uvedli naj bi tudi nov davčni sistem, s čimer želijo več državnih uslužbencev pripraviti k temu, da bi prispevali več. Za vlado trenutno dela več kot 95 odstotkov Kubancev, pri čemer je Raul Castro namignil, da je med njimi 20 odstotkov nepotrebnih. Napovedal je zmanjšanje števila delovnih mest ter pozval k "zmanjšanju delovne sile, ki je občutno napihnjena v državnem sektorju". Po besedah kubanskega predsednika bodo tiste, ki bodo ostali brez dela, prezaposlili ali prekvalificirali. Opozoril pa je še, da se bo le malo sektorjev uspelo izogniti zmanjšanju števila zaposlenih. (STA)

GORICA - Italijanska vlada zahtevala dodatno dokumentacijo

Zastoj v postopku za ustanovitev EZTS

Pettarin: »Nismo zaskrbljeni, vseeno bomo prisotni na oktobrskih programske omizjih«

V postopku za ustanovitev Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) med občinami Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba je prišlo do zastaja. Medtem ko je slovenska vlada že junija izdala odločbo, s katero se mestni občini Nova Gorica in občini Šempeter-Vrtojba odobri sodelovanje v EZTS-ju s sedežem v Trgovskem domu v Gorici, goriška občina še vedno čaka na zeleno luč s strani rimske vlade, ki je pred potrditvijo zahtevala dodatno dokumentacijo.

»Po objavi sklepa slovenske vlade na spletni strani vladne službe za lokalno samoupravo in regionalno politiko smo prejeli tudi uradno sporočilo o tem, da je vlada RS podprt predlog o ustanovitvi EZTS-ja. V Ljubljani so dokument odobrili brez posebnih pripomemb, italijanska vlada pa je po pregledu sporazuma zahtevala dodatna pojasnila o posameznih vsebinah, pri katerih bi morda lahko prišlo do rahlih sprememb,« je povedal goriški občinski odbornik Guido Germano Pettarin in pojasnil: »Gre za detajle, zato nismo zaskrbljeni. Primer so aktivnosti za spodbujanje prevozništva, ki so predvidene v sporazumu o EZTS-ju: v italijanskem režimu krajevne uprave navadno niso pristojne za vprašanje prevozov, v deželi Furlaniji-Julijski krajini pa je stvar drugačna. Vlada je zato zahtevala, naj poglobimo to tematiko.« Pettarin je poudaril, da goriška občina že pripravlja dokumentacijo, ki jo bodo poslali v Rim, ter da se pri tem stalno posvetuje z Novo Gorico in Šempetrom-Vrtojbo. »Razmišljamo tudi o sklicu omizja, na katerebi podrobnejše preučili vsa ta vprašanja,« je dodal odbornik in izrazil prepričanje, da bo italijanska vlada kmalu prizgala zeleno luč, saj je v vseh uradnih dopisih podčrtala, da je EZTS pomembna pobuda in da jo podpira.

Prvotna časovnica ustanavljanja EZTS-ja je predvidevala, da bosta obe vladi izdali določbi o evropskem združenju sredi junija, takoj zatem pa naj bi občine podpisnice vprašale za vpis v register pri EU. Uprave so ciljale na operativnost organov EZTS-ja že pred oktobrom letosnjega leta, ko se bodo začela dela evropskega programskega omizja za obdobje 2014-2020, kar pa jajm verjetno ne bo uspelo. »V vsakem primeru ne bomo prikrjščani, saj bomo vseeno prisotni na omizjih. Sporočili so nam namreč, da smo bili vključeni v seznam EZTS-jev, čeprav s prisodom "v fazi ustanavljanja",« je povedal Pettarin in nadaljeval: »Zato smo bili že v prejšnjih mesecih vključeni v pripravljalne dejavnosti za evropsko omizijo, ne nazadnje pa so nas vprašali tudi za nasvete za izboljšanje zakonodaje s področja delovanja EZTS-jev na našem območju. Seveda bi bili bolj zadovoljni, če bi do oktobra že zaključili postopek ustanavljanja, bistveno pa je, da bomo sodelovali pri programske omizjih.« (Ale)

Utajili osem milijonov

Goriška finančna straža je zaključila preiskavo, v okviru katere je razkrinkala pet davčnih utajevalcev. Šlo je za pet podjetnikov, ki delujejo na področju mehanike, avtokleparstva in dizajna, ki so skupno prikrali državi osem milijonov evrov prihodkov. Strankam so podjetja izdajala račune, prihodkov pa niso vključevala v davčno prijavo.

Odvzeli 347 točk

Goriška prometna policija je v preteklem vikendu imela res veliko dela. Na območju goriške pokrajine je nadzorovalo promet 29 patrulj (12 jih je bilo na avtocesti), ki so skupno zabeležile 125 kršitev prometnega zakonika in odvzele 347 točk z vozniških dovoljenj. Kar 12 voznikov so zasačili, medtem ko so se peljali po odstavnih pasovih avtoceste, pri čemer so kršili 176. člen prometnega zakonika.

TRŽIČ - Zastoje med vikendom sprožili polemike

Pekel na avtocesti

Mezzorana: »Prehod skozi cestninsko postajo pri Moščenicah je treba sprostiti ali pa uvesti vinjete«

Tudi v nedeljo je bil promet po avtocesti A4 zelo gost; pred cestninsko postajo pri Moščenicah se je ustvarila pet kilometrov dolga kolona

ALTRAN

TRŽIČ - Tomassoni 37-letnika niso našli

V nedeljo in včeraj se je v tržiškem zalivu in pred Gradežem nadaljevala obsežna iskalna akcija za Massimom Tomassonijem, 37-letnim vodnim inštalaterjem iz Tržiča, ki ga pogrešajo že od sobote zjutraj. Alarm je pred tremi dnevi sprožila luška kapetanija; v zalivu je opazila malo belo barko, ki je plula s priziganim motorjem, na njej pa ni bilo nikogar. Možno je, da je Tomassoni izgubil ravnotežje zaradi valov, saj sobotno vreme ni bilo ravno najprimernejše za plovbo in ribolov, s katerim se je ukvarjal že veliko let. Iskalna akcija, pri kateri so sodelovali tudi gasilci, policija, karabinjerji in civilna zaščita, je tudi včeraj trajala do večernih ur, moškega pa niso našli. Možnosti, da bi bil 37-letnik še živ, so v bistvu nične. Na podlagi izkušnje na luški kapetaniji menijo, da bo morje »vrnil« Tomassonijevo truplo v prihodnjih urah.

Kap zaradi tatvine

Ko se je zavedala, da so tatovi pobegnili s stanovanja z njenim načitom, jo je zadelo srčna kap. Dogodek se je prejšnji teden pri belem dnevu pripeljal v stanovanjskem bloku v Ulici Parini v Tržiču, kjer živi Elvana Piemonte Candusso. Ženska, ki je bila sama doma, je ob vstopu v svojo spalno sprosto opazila, da je bilo okno na stežaj odprt, predali in omare pa popolnoma razmetani. Tatovi so žensko oškodovali za več tisoč evrov, saj so sobe odnesli ves nakit, ob tem pa je zaradi šoka gospo obšla slabost. Ob policistiščem tržiškem komisariatu je zato na kraju posredovala tudi rešilna služba 118, ki je žensko prepeljala v bolnišnico. Piemonte Candussova se je v prejšnjih dneh vrnila domov, dogodek pa jo je močno pretresel.

»Avtocesta A4 je past za avtomobiliste, pravi pekel iz asfalta.« S temi ostrimi besedami se načelnik pokrajinske svetniške skupine Demokratske stranke Paolo Mezzorana odziva na rekordne zastoje, ki so med vikendom nastali na odsek avtoceste A4 med Palmanovo in Moščenicami. »Deželna vlada in predsednik podjetja Autovie Venete nosita veliko odgovornost za nastanek kolon. Namesto, da bi se deželni upravitelji sami sebe hvalili z gradnjo tretjega pasu avtoceste, ki se mora še začeti, predsednik podjetja Autovie Venete pa s povečanjem prometa na tem avtocestnem odseku, bi lahko s preprostimi posagi preprečili več kot kakšno muko tisočinam voznikov, ki so v soboto in nedeljo več ur preživeli v neznenih razmerah. Avtocesta A4 se je ponovno izkazala za prestaro in neprimerno za potrebe današnjega prometa,« je bil kritičen Mezzorana in napovedal, da predstavniki levo-sredinske večine iz goriške pokrajine se bodo v prihodnjih dneh srečali, da bi skupaj našli kak predlog za razešitev tovrstnih problemov.

»Rešitev bi lahko predstavljal sprostitev prehoda skozi cestninsko postajo pri Moščenicah ali pa ukinitev cestnine z uvedbo vinjet, kot v Sloveniji in Avstriji, kar bi gotovo omililo problem zastojev med kritičnimi počitniškimi dnevi,« zaključuje Mezzorana.

Na avtocesti A4 je v četrtek, 30. julija, vozilo 151.400 avtomobilov (135.146 leta 2009), v petek kar 166.266 (164.540 leta 2009), v soboto pa 166.116 (163.719 leta 2009). V povprečju so prešeli 2.900 avtomobilov na uro, kar je zelo veliko, če posmislimo, da povprečje 3.000 vozil na uro predstavlja maksimalno nasičenost. (av)

ROMJAN - Pomazali dvojezične cestne znake

»Smo v Italiji«

Mazače sta motila slovenska osnovna šola in vrtec v Ulici Capitello

V Romjanu so neznanci pomazali dvojezične cestne znake, ki kažejo pot do slovenskega vrtca in osnovne šole v Ulici Capitello. Na cestne znake so s črnim flomastrom zapisali, da »sмо v Italiji«, tej svoji ugotovitvi pa so dodali še nekaj psovk na račun Slovencev. V prejšnjih mesecih je za dvig napetosti poskrbela skupina italijanskih staršev, ki je

za svoje otroke zahtevala učilnice, v katerih so bili med zadnjim šolskim letom učenci slovenske šole. Med tem časom so prostorske težave rešili z dodelitvijo slovenski šoli dveh učilnic v oratoriju sv. Štefana, ocitno pa so se nekateri posamezniki takratnih nestrepih tonov nalezli in se zdaj proslavili z mazaškim »podvigom«.

Pomazani cestni znaki v Romjanu

FARA - Gabrovec

»Za izhod potrebna politična volja«

V zadnjih dneh je v ospredju pozornosti zahteva po gradnji avtocestnega izhoda pri Fari, za kar se zavzemejo župani iz Gorice, Slovrenca, Mošča in Gradišča ter raznih drugih krajevnih upraviteljev. »Zadeva nikakor ni nova, saj sem tudi sam že večkrat opozoril na potrebo po gradnji izhoda pri Fari. Novembra lani sem med drugim predlagal deželnemu odborniku Riccardiju, naj skliče omizje vseh subjektov, ki so vpleteni v gradnjo nove cestne povezave. Na raznega odprta vprašanja me je večkrat opozoril predsednik rajonskega sveta iz Standreža Marjan Brescia, ki pravilno ugotavlja, da se bodo pri Standrežu že obstoječi problemi za pešce in kolesarje še povečali, v kolikor ne bo poskrbljeno za uresničitev novega podvoza,« pravi deželni svetnik Igor Gabrovec.

Deželni svetnik Slovenske skupnosti se torej popolnoma strinja s kolegom iz vrst Demokratske stranke Giorgiom Brandolinom, ki je prejšnji teden s svetniškim vprašanjem pozval odbornika Riccardija, naj ponovno preuči možnost za spremembo načrta avtoceste Gorica-Vileš, ki bi predvidel tudi izhod pri Fari. Gabrovec pri tem vsekakor poziva, naj bodo nadaljnji koraki opravljeni v sovocju z vsemi krajevnimi dejavniki, kar velja še posebej za pokrajinsko upravo, ki jo trenutno vodi Enrico Gherghetta. »Posiv goriških županov za gradnjo novega izhoda v Fari je treba jemati zelo resno, saj njihova zahteva temelji na konkretnih predpostavkah. Riccardijev odgovor iz prejšnjega tedna je bil sicer odklonilen, vendar sem prepričan, da smo še v času za vnos sprememb, ki bi precej olajšala promet v Gorici; potrebna pa je politična volja na vseh ravneh, tako na deželi in pokrajini kot tudi pri vseh vpletencih občinah,« zaključuje Gabrovec, ki še svetuje, naj vsi storijo korak nazaj, za to, da se bo lahko nato naredilo korak naprej.

GORICA - V Kulturnem domu odprli razstavo

Z lutkami sožitja posijalo Sonce miru

Izdelali so jih begunski otroci iz Srebrenice in drugih krajev

V galeriji Kulturnega doma v Gorici so včeraj odprli razstavo na mirovniško temo Sonce miru 2010, ki je zasijalo že petnajsto leto zapored. Prvo mirovniško razstavo so odprli leta 1995 in jo na ogled postavili v ljudskem vrtu v Gorici. Tukrat je skupina 40 otrok narisala sonce z desetimi metri premera.

Poleg fotografiskih utrinkov izpred petnajstih let so na letošnjem razstavi postavili na ogled »lutke sožitja«, ki so jih pod mentorstvom Brede Rovšek iz Medvod pri Ljubljani izdelali begunski otroci društva Ikar; med udeleženci delavnic so bili tudi otroci iz Srebrenice, saj letos poteka 15-letnica zloglasnega genocida. Na odprtju razstave so spregovorili njeni pobudniki, in sicer ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel, pokrajinški odbornik Marko Marinčič, predstavniki združenja darovalcev organov ADO Karlo Mucci in predstavnik združenja Arcobaleno Andrea Bellavite; slednji je opozoril, da bodo med 6. in 9. avgustom v goriški pokrajinji potekale razne mirovniške prireditve. Sonce miru 2010 prirejajo na pobudo kulturne zadruge Maja in pod pokroviteljstvom Fundacije Goriške hranilnice, SKGZ, goriške občine in pokrajine. Razstava bo odprta do 25. avgusta; ogledati si jo bo mogoče med delavniki med 9.30 in 13. uro.

ŠTANDREŽ - Pomemben dosežek dramske skupine prosvetnega društva

Z Gugalnikom na Linhartovo srečanje

Za uvrstitev v finalni del festivala, ki bo oktobra v Postojni, se je potegovalo sto trideset amaterskih gledaliških skupin

Gledališki igralci prosvetnega društva Štandrež so se s komedijo Gugalnik uvrstili na 49. Linhartovo srečanje, ki bo od 7. do 9. oktobra v Postojni. Sodelovanje na festivalu gledaliških skupin je za štandreško dramsko skupino zelo lepo priznanje, saj se je za uvrstitev na Linhartovo srečanje skupno potegovalo okrog 130 amaterskih gledaliških skupin iz raznih krajev Slovenije in zamejstva. Poleg Štandrečev se bodo v Postojni za zmago potegovali še kulturno društvo Pameče Trobnje z igro Tunel - Trgovina s sammorilskimi pripomočki, kulturno društvo Dolomiti iz Dobrave s Črno komedio, Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane s predstavo Družinska zadeva, skupina Studio A iz Slovenj Gradca s komedijo Prasica debela, Mariborski oder z igro Na obrežju, Artizani iz Ljubljane s predstavo Životok - Circle of Life, Kripl teater iz Slovenskih Konjic z igro Amfiftrion in Gledališče GGNeNe iz Grosupelj s komedijo Jeffrey Bernard je bolan.

»Že sama uvrstitev na Linhartovo srečanje je za našo dramsko skupino ze-

lo pomemben dosežek, saj se je za preboj v finalni del potegovalo sto trideset predstav, naš Gugalnik pa je torej že med sedmimi najlepšimi,« pojasnjuje veteran štandreške gledališke skupine Božo Tabaj, ki je tudi sam nastopil v igri Gugalnik. Poleg njega so v komediji zaigrali Nejc Cijan, Vanja Bastiani, Chiara Mucci, Matej Klanjšček, Daniela Puja, Ivan Jedrlnič, Egon Cijan, David Vižintin, Roberta Marussi in Marko Brajnik. Igro je režiral Jožef Hrovat, sicer pa je Gugalnik delo srbskega dramatika in scenarista Novaka Novaka. Sama komedija je nastala kot scenarij za film, ki je bil ekraniziran.

Štandreči so se z Gugalnikom zelo dobro odrezali že na regijskem delu Linhartovega srečanja, ki je potekal januarja in februarja, udeležilo pa se ga je enajst dramskih skupin s Severne Primorskimi. Tukrat je štandreška predstava osvojila tri nagrade; Nejc Cijan je bil izbran za najboljšega igralca, nagrada za najboljšo stransko vlogo je prejel Ivan Andrič, posebno priznanje za scenske rešitve v komediji pa sta prejela Joško in Franko Kogoj.

Štandreški gugalnik

BUMBACA

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

KROMBERK - V petek na gradu

Zvezdni utrinki v kozarcu, zeliščni okusi na krožniku

Po uspešni krstni izvedbi v lanskem letu, ki se je udeležilo okrog 350 ljubiteljev dobrega vina, izbrane hrane in zvezdnih utrinkov, se petek, 6. avgusta, zvezdni utrinki v kozarcu, ki je letos podaljšan z »zeliščni okusi na krožniku«. Dogodek organizira restavracija Grad Kromberk v sodelovanju z novogoriško mestno občino in člani Vinske turistične ceste Spodnje Vipavske doline.

Zdenka Kompare, svetovalka za kmetijstvo na novogoriški občini in koordinatorka Vinske ceste Spodnje Vipavske doline, je začetek avgusta čas, pojasnjuje, da je prireditve, ki se bo začela ob 20. uri, namenjena vsem, ki si zaželijo sproščenega, romantičnega večera v grajskem okolju ob spremljavi vina, kulinarike, glasbe in zvezdnatega neba. Na prireditvi bo mogoče poskusiti

vina enajstih vinarjev iz spodnje Vipavske doline ter kulinarische dobrete, katerih dela ni bodo letos zelišča, pripravili pa jih bodo kuharji restavracije na gradu Kromberk, domačije Rahela s Preserij nad Branikom in Penzionoma Winkler z Lokvi. Obiskovalcem bodo cel večer na voljo tudi astronomi s pojasnil in svojo opremo, tako da bo mogoče utrinki na nebnu opazovati tudi s pomočjo teleskopov. Kot je povedal Aleš Šibav iz restavracije Grad Kromberk, bodo morali obiskovalci, zainteresirani za pokušino vseh vin in kulinaričnih dobrost odstreliti 15 evrov, ob vrnitvi kozarca pa bodo dobili štiri evre nazaj. Za tiste, ki jim ni mar za vino in hrano in jih zanimajo samo zvezdni utrinki, pa bo dostop do astronomske opreme v parku prost. V primeru slabega vremena bo prireditve prestavljeni na petek, 13. avgusta. (nn)

GORICA - Občina izbrala za izvajalca del toskansko podjetje Laika

Ob robu Ločnika gradijo nov pesjak

V njem bo devetindvajset pasjih hišic - Načrt vreden 314.000 evrov - Strukturo naj bi še naprej upravljalo združenje AIPA

Gradbišče novega pesjaka pri Ločniku

BONAVVENTURA

Toskansko podjetje Laika je na 2.000 kvadratnih metrov velikem zemljišču pri Ločniku začelo graditi nov občinski pesjak. »Selitev iz Ulice Degli Scogli je bila že nekaj časa nujna. Tamkajšnji pesjak je bil zgrajen še pod Avstrijo na območju, kjer so bila nekoč samo polja; sedaj je okoli pesjaka zraslo veliko hiš in stanovanj, tako da ta lokacija ni več primerna. Tudi strukture so prestare in bi zahtevala predraga popravila,« je predstaviti načrta za nov pesjak povedal goriški občinski odbornik za okolje Francesco Del Sordi in poudaril: »Če bi ne prišlo do birokratskega zapleta pri menjavi zemljišča, bi se dela začela pred nekaj meseci, saj smo že lani pripravili izvrsni načrt in pridobili denar.«

V nov pesjak bo vloženih 314.000 evrov, od katerih je 192.000 evrov prispevala dežela FJK, ostalo pa občina Gorica. Pesjaka se bodo lahko posluževali tudi druge občine, ki pa bodo morale goriški občini storitev plačati. »Dela smo zaupali podjetju Laika, ki se ponaša s 25-letno tradicijo v tem sektorju; doslej je zgradilo že preko sto pesjakov. To podjetje smo izbrali tudi, ker je nudilo najbolj inovativni model pesjaka. Namestili bodo devetindvajset montažnih hišic za pse, od katerih bo pet boksov namenjenih izključno bolnim štirinožcem. Inovativnost pesjaka je tudi v tem, da bo vse avtomatizirano, celo prezračevanje in konstanten temperaturni nadzor. Teoretično bi lahko ena sama oseba upravljala ves pesjak,« je pojasnil Del Sordi in dodal: »Poleg montažnih hiš bo psom na razpolago tudi dvorišče, kjer se bodo hišni ljubljenčki lahko raztekal. Tudi lajali bodo lahko v miru, saj je prva hiša dovolj oddaljena od pesjaka. Ob potrebi bomo lahko tudi dodali nekaj boksov, saj načrtujemo odkup tudi bližnjega zemljišča. Uprava pesjaka bi morala ostati v rokah združenja AIPA, ki je strukturo v Ulici Degli Scogli do danes odlično upravljalo.«

Goriški župan Ettore Romoli je pojasnil, da bi se moral dela zaključiti v bližnjem treh mesecih, nov pesjak pa naj bi predali namenu pred koncem leta. »Vsem kritikam navkljub smo ponovno dokazali, da načrte tudi dejansko uresničimo; tisti, ki nas kritizirajo, znajo marsikaj predlagati, uresničiti kaj konkretnega pa niso bili sposobni,« je zaključil Romoli, ki se je za prevzem zemljišča, na katerem bodo zgradili pesjak, zahvalil njegovemu bivšemu lastniku Marku Primosigu. (av)

Trimestrarna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

Huje poškodovani trije italijanski motoristi

Na regionalni cesti izven naselja Neblo v Goriških brdih je prišlo v soboto popoldne, malo pred 17. uro do prometne nesreče, v kateri so bili huje telesno poškodovani trije italijanski motoristi. Nesrečo je povzročil 38-letni voznik motornega kolesa. Zaradi neprimerne hitrosti, s katero je zapeljal v oster desni ovinek, ga je zaneslo na levo stran vozišča. Pri tem je motorno kolo močno nagnil in desno, tako da je zdrsnilo po vozišču. Ravno takrat je iz nasprotni smeri pripeljal 49-letni italijanski voznik motornega kolesa, skupaj s 45-letno sopotnico ter trčil v motorno kolo. Za njim je pripeljal voznik tovornega vozila, ki kljub zavirjanju vozila ni uspel ustaviti. Povzročitelj je s prednjim delom motornega kolesa trčil v prednji lev tel tovornjaka. Oba motorista in sopotnica so bili huje telesno poškodovani in z reševalnimi vozili odpeljani v bolnišnico v Gorico. Najhujše poškodbe naj bi utrel M.M. iz Krmina, ki je bil podvržen operaciji. Zoper povzročitelja nesrečo bodo policisti podali kazensko ovadbo na okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici.(nn)

Kolesarka v bolnišnico

Na kočišču na Rojcah v Gorici je včeraj okrog 14.45 prišlo do prometne nesreče, v katero sta bila vpletena mlada kolesarka in avtomobil. Zgleda, da je med nima prišlo do stika, ženska pa je izgubila ravnotežje in padla na asfalt. Na Trg Divizione Mantova je prišla rešilna služba 118, ki je kolesarko, ki ni utрпela hudih poškodb, prepeljala v goriško bolnišnico.

Danes odprtje ceste

Danes popoldne bodo prometu ponovno odprli cesto pred cerkvijo sv. Ignacija na Travniku. Delavci podjetja ICI Coop, ki so prejšnji teden končali s tlakovanjem cestišča, bodo v določnih urah odstranili kupe peske in kamnitih ploščic, nato pa bodo mestni redarji odstranili pregrade. V prihodnjih dneh naj bi Travnik opremili tudi z drogov za razsvetljavo in kovinsko verigo, ki jo bodo pritrtili na kamnite odrivače pred palačo goriške prefekture. V kratkem bo po besedah vodje del Ranellette pred prefekturo začel delovati tudi vodnjak podolgovate oblike.

Rez traku s Tondom

Predsednik dežele Furlanije-Julijske krajine Renzo Tondo se bo jutri popoldne v Gorici udeležil slovesnosti ob uradnem odprtju obnovljenih ulic Mazzini in Garibaldi ter trga pred goriškim županstvom. Praznik, ki ga bodo popestrile tudi pobude trgovcev, plesalci iz Ločnika in zakuska, se bo nadaljeval do večernih ur. Gradbeno podjetje Adriastade, ki je izvedlo dela, bo tudi ponudilo dve torti, na katerih bo bosta narisani ulici Mazzini in Garibaldi.

Igor Paoletti in Damjan Jarc se veselita zmage in prve nagrade

Z društvenim barom poživili Jamlje

Jameljski kulturni delavci so z odprtjem društvenega barja žeeli še okrepliti vlogo večnamenskega centra kot zbirno točka sredi vasi. Upraviteljica Martina Pahor pojasnjuje, da je po prvih negotovih dneh delovanje bara steklo, tako da je obisk vaščanov in prijateljev iz sosednjih vasi postal prijetna navada. »Najpomembnejše pa je dejstvo, da vaščani čutijo društvene prostore za svoje,« poudarja Martina Pahor. Odborniki društva Kremenjak so si tako ob spodbudnem uspehu tega novega izviza omislili še turnir v šolski, ki je v petek potekel v jameljskem večnamenskem centru.

Da so s pobudo Jameljci zopet zadele v polno, priča dejstvo, da je bila sicer prostorna zunanjia pokrita terasa slika pretesna, da bi lahko omogočila igro vsem dvainštredesetim parom. Mizice so torej odborniki postavili tudi na hodnik, vseeno pa so nekateri pari morali potrežljivo počakati. Beseda o turnirju je odmevala tudi po tržaškem Krasu in segla do Tržiča in Ronka, prijavljenci pa se

pred igro nikakor niso obotavljali, saj sta na mizi z nagradami očabno slonela dva slastna pršuta, ob njiju pa še kosa vratovine, domače salame in seveda steklenice črne in bele kapljice. Predsednica društva Bruna Visintin je bila prijetno presenečena nad tolkinškim odzivom in tudi nad prisotnostjo italijanskih parov igralcov iz Tržiča in okolice, kar je po njenih besedah najvidnejše znamenje medsebojnega spoštovanja in rušenja miselnih pregrad. Štirinjni turnir je tako marsikoga izčrpal, mnoge zabaval in nekoga tudi razveselil, saj sta se Igor Paoletti in Damjan Jarc prebila do zmage in tako zadovoljno odnesla vsak svoj pršut, Valter Škerk in Klemen Kosmina, ki sta zadnjo tekmo igrala ravno proti njima, pa sta z drugim mestom dobila dišečo vratovino. Frančko Radetič in Marko Radetič, tretjeuvrščeni, ter Igor Abrami in Mario Croselli, četrtovrščeni par, pa so od predsednice v tolažbo dobili vsak po eno salamo in iškrene čestitke. A turnir se tako še ni zaključil, saj sta zmagovalca Igor in Damjan v pristnem športnem duhu ponudila vsem prisotnim tekmovalcem pijačo, da bi tako skupno nazdravili prijetnemu in sproščenemu večeru. (pz)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, UL. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROVEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Kino

GORICA

KINEMA: zaprt do 19. avgusta.

DANES V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 20.00 - 22.00 »City Island«.

Dvorana 2: 18.30 - 20.30 »Toy Story 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 19.50 - 22.00 »Il solista«.

Dvorana 4: 19.50 - 22.00 »Solomon Kane«.

Dvorana 5: 20.00 - 22.10 »The Box«.

Razstave

GORIŠKI MUZEJ obvešča, da je muzej na gradu Kromberk za obiskovalce ponovno odprt od ponedeljka do petka med 8. in

Osmrtnice, sožalja, čestitke, oglase v okvirčku in male oglase (proti plačilu)

Naročila sprejemamo le po telefonu, faksu ali elektronski pošti, s sledenim urnikom:
**od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00
sobota od 10.00 do 13.00**

Naročila morajo imeti priložene naslednje podatke: ime, priimek, naslov, telefonsko številko plačnika, davčno številko naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

Primorski
dnevnik

tmedia

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA TMEDIA – GORICA, ul. Malta, 6

**Sporoča, da bo od 1.8. do 31.8.2010
urad v Gorici zaprt.**

Brezplačna št.
800.912.775

Web: www.tmedia.it/primorski
E-pošta: glasli@tmedia.it
Faks: 0481 32844

na Korzu Verdi 67 v Gorici; do 9. septembra od torka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19.30 (informacije po tel. 0481-33776, leg@leg.it, www.leg.it).

ure, za dopust bo zaprta med 9. in 20. avgustom.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo od 9. avgusta dalje občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bo goriški urad zaprt zaradi dočista od ponedeljka, 9. avgusta, do petka, 13. avgusta in da bo do 31. avgusta urnik od ponedeljka do četrtega od 9. do 13. ure, ob petkih zaprt.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da bosta do srede, 18. avgusta, zgodovinski arhiv in pokrajinska knjižnica odprti ob ponedeljkih, torkih in sredah med 9. in 13. uro.

AŠZ MLADOST v sodelovanju z ZSŠDI organizira za otroke od 6. do 13. leta starejši nogometni kamp, ki bo potekal od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdobu. Vodili ga bodo specifični nogometni trenerji. Zadnji dan bomo poskrbeli za presenečenje. Vpisovanje in informacije na tel. št. 339-3853924 (Emanuela) ali e-mail: erimic65@tiscali.it.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD je v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrijah pa je zbirališče ob 8.40 na parkirišču restavracije pri Tomažu, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

KULTURNI CENTER LOŽE BRATUŽ bo zaprt zaradi dopusta do 24. avgusta.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE obvešča, da bodo vse petek do 27. avgusta predhodno zapirali blagajne CUP v bolnišnicah v Gorici in Tržiču ob 16. uri.

LETNIKI 1960 Z GORIŠKE organiziramo dne 9. oktobra celodnevni izlet. Informacije in prijave do ponedeljka, 30. avgusta, v večernih urah na tel. št. 340-5182969 (Patrizia), 333-8852535 (Alida), 347-5453272 (Livio), 329-0703958 (Mirjam).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51/int zaradi počitnic zaprt do 31. avgusta.

MILADINSKI DOM v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 31. avgusta. Od 6. do 10. septembra dopoldne bo v domu potekala priprava petosolcev na vstop v srednjo šolo. Vpisi in informacije na tel. št. 328-3155040 ali 0481-536455.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo do konca avgusta v popoldanskih urah anagrafski in davčni urad ter tajništvo zaprti.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce 2010«, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi za izkušene pesnike, kot tudi ljubitelje poezije vseh starosti (predvidene so 4 kategorije). Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali v uradih ZSKD; informacije po tel. 040-635626.

V KC LOŽE BRATUŽ v Gorici bo v začetku prihodnje sezone potekala lutkovna delavnica namenjena vsem pedagogom in gledališkim ljubiteljem, ki jo bo vodila Breda Varli iz Maribora. Tečaj bo potekal v petek, 1. oktobra, v popoldanskih urah in v soboto, 2. oktobra, cel dan; prijave in informacije od 1. do 15. septembra po tel. 0481 531445 - 534549 (faks), po e-mailu na info@kclbratuz.org ali na spletni strani www.kclbratuz.org pod kategorijo gledališče.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo do 10. septembra uradni odprt od 9. do 13. ure.

Prireditve

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIMA Križ pri Trstu in SKD Hrast vabita na operno komedijo »Il Campiello« pod vodstvom dirigenta Aleksandra Švaba, ki bo v občinskem parku v Doberdobu v ponedeljek, 9. avgusta, ob 21. uri. V primeru dežja se predstava prenese na torek, 10. avgusta, ob isti uri na istem kraju.

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 10.50, Livio Giuseppe Zucco iz bolnišnice na pokopalnišču.

DANES V ŠKOCJANU: 10.00, Enrico Belotto (ob 9.45 s tržiškega pokopalnišča) v cerkvi in na pokopalnišču.

JEZIK NA OBROBU

Danes se po 221-ih tednih poslavljam od torkovega jezikovnega kotička. Štiri leta in tri mesece je dolga doba, ki bi zahtevala obračun. Na žalost ni pozitiven. Naglica, površnost, trdna zakoreninjenost ustaljenih napak in vpliv večinskega jezika klub dobri volji piscev zavirajo pozitiven razvoj našega izražanja v maternem jeziku. Današnji čas ni naklonjen poglabljajuju jezikovnega znanja, zato se vsak dan srečujemo z novimi kalki, predložne zvezze so vedno bolj nedorecene, celo nesprejemljive. **V poročilih se vsak dan pojavlja celo italijanska sintaksa, ki je pred leti ni bilo.** Brala sem: »V.B. ni mogel verjeti, da pred njim stal brat.« Pravilno bi bilo: »V.B. ni mogel (ne more, ne bo mogel) verjeti, da stoji pred njim brat.« V slovenščini izražamo istodobnost s sedanjim nedovršnega, zadobnost pa dovršnega glagola (pravi, da pride jutri) ne glede na čas v glavnem (nadrednem) stavku. V italijanskini je solistica časov drugačna, zato ne moremo italijanskih oblik dobesedno prevajati v slovenske. Tako je nekdo zapisal: »Skušali bodo ugotoviti, čigava je pištola bila.« Pravilno je: »Skušali bodo ugotoviti, čigava je pištola.«

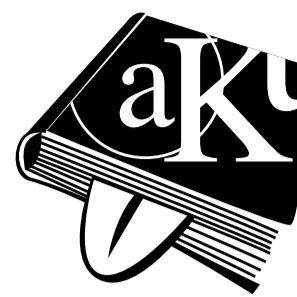
Na splošno ni napak v stavkih, v katerih je jedro osebka v rodilniku množine (več ljudi je bilo) ali pa kadar je povedkovo določilo pridevniška beseda, (npr. pet stolov je bilo polomljenih). **Kadar pa ima tak stavek še odvisnik z istim osebkom, naši pisci radi pozabijo ali pa ne vedo, da mora biti povedek**

v takih odvisnikih v množini. V letosnjem poročilu o 48. prazniku česenj v Mačkovljah se je v eno samo poved vrnilo kar pet velikih napak, »...več obiskovalcev, ki z užitkom odkriva, sledi, zapleše, seže, se posladka...« namesto pravilno: »Praznik česenj privablja vsako leto več obiskovalcev, ki z užitkom odkriva, sledi, zapleše, seže, se posladka...« namesto pravilno:

»Praznik česenj privablja vsako leto več obiskovalcev, ki z užitkom odkriva, sledi, zapleše, seže, se posladka...« namesto pravilno:

»Vedno več obiskovalcev odkriva, sledi, zapleše, seže, se posladka...« Tako tudi: »Na tisoče ljudi je prišlo poslušati priljubljenega politika.« Toda: »Na tisoče ljudi je prišlo, da bi poslušali priljubljenega politika.«

Na koncu bi rada spet opozorila, da ne sledimo programu, ampak ga spremljamo, koncert poslušamo, predstavo gledamo in podobno. **Pa še nekaj besed o naši »priljubljeni« izvedbi, s katero po italijanskem zgledu podaljšamo vsako zaporedno in ostvilčeno prireditve, čeprav v naslovi nikdar ne bremo ne edizione ne izvedba.** V Sloveniji so nekaj časa pisali o izdajah, potem pa so jih opustili. Tudi izvedba je nepotrebna. No, v Mačkovljah so letošnji potročevalci varčevali z 48. izvedbo praznika česenj, kar jim je treba štetiti v dobro, saj **praznik zaradi besede več ne bi bil ne lepši ne prijetnejši. Brez škode bi lahko vse izvedbe izpustili.**

S tem priporočilom končujem in želim vsem, ki poučujejo ali pišejo za javnost, da bi pridno izpopolnjevali svoje znanje maternega jezika, brez »rdečega« svinčnika, kakor me je nekoč poimenoval pokojni Primorski pes.

Lejla Rehar Sancin

Zahvala prof. Lejli Rehar Sancin

V uredništvu Primorskega dnevnika se zahvaljujemo profesorici Lejli Rehar Sancin za ves trud, ki ga je vložila v pripravljanje jezikovnega kotička. Čeprav sam, kot pravi, ni zadovoljna z obračunom, pa smo prepričani, da so njeni koristni nasveti marsikom pomagali, da je popravil svoj jezik. Seveda bi bilo na tem področju potrebno še veliko storiti, vendar pa tudi majhni koraki lahko vodijo k jezikovno čim boljšemu dnevniku. Njeno odločitev, da se po 221-ih tednih poslovi od svoje torkov rubrike, spremjam z obžalovanjem, istočasno pa profesorico vabimo, naj nas še naprej obiskuje v uredništvu, kjer bodo njeni nasveti vedno dobrodošli.

OKOLJE - Konec tedna v Mojstrani

Dan Alpske konvencije

MOJSTRANA - Slovensko ministarstvo za okolje in prostor ter Športno turistično društvo Olimpik bosta v nedeljo v Mojstrani in okolici organizirala Alpske konvencije. Glavni namen dogodka je javnosti prek različnih aktivnosti približati pomen ohranjanja kulturne in naravne identitete alpskega prostora, so včeraj sporočili organizatorji.

Prireditev v Mojstrani bo sicer mestnica športnega in kulturno-etnološkega programa. Poleg netekmovanega dela na sedem ali deset kilometrov bodo namreč ob 11. uri organizirali še pohod po potek triglavskih narodnih pravljic, primern za otroke vseh starosti, starši pa se ga bodo lahko udeležili tudi z vozički.

Obiskovalci si bodo lahko brezplačno ogledali Pocarjevo domačijo, ki je kulturni spomenik državnega pomena. Ena najstarejših domačij v Triglavskem narodnem parku (TNP) je muzejko urejena, park pa je zanj leta 2006 prejel diplomo Europa Nostra v okviru nagrade EU za kulturno dediščino v kategoriji arhitektura dediščina.

Za aktivno udejstvovanje bosta poskrbeli dve delavnici: na etnološki bodo obiskovalci v sodelovanju s hišo Pr' Katr pekli kvašene flancate, na naravoslovni delavnici TNP pa spoznali rastlinstvo in živalstvo parka. Na dan Alpske konvencije bo brezplačen ogled Slovenskega planinskega muzeja, ki ga bodo odprli dan prej.

Poleg eko tržnice bodo organizatorji poskrbeli tudi za glasbeni in folklorni program, v želji, da bi alpsko okolje čim bolj obvarovali pred prometno gnečo, pa pripraočajo, da se obiskovalci do Jesenic pripeljejo z javnim potniškim prometom, od tam do Mojstrane pa so pripravili brezplačni avtobusni prevoz.

Alpska konvencija je sicer zavezujoč mednarodni sporazum o varstvu naravne dediščine in podpiranju trajnostnega razvoja v Alpah. Cilji konvencije so dolgoročno ohranjanje naravnega alpskega ekosistema, trajnostni razvoj ter zagotavljanje novih razvojnih možnosti ljudem in krajem v Alpah. (STA)

UNIVERZITETNO IZOBRAŽEVANJE

Študij slovenščine v Vidmu

Študijsko leto je naokoli in ob koncu smo se ozrl nazaj ter pripravili kratek pregled študijskega dogajanja ter dogodkov, povezanih s slovenskim jezikom, kulturo, filmom, zgodovino in književnostjo.

Predstavitev študija slovenščine v Vidmu

Slovenščino na Univerzi v Vidmu študira okrog 50 študentov, ki študirajo na Fakulteti za tuje jezike in književnosti ter na Fakulteti za izobraževalne vede. Na prvi študirajo po dveh programih. Prvi je klasični študijski program za pridobitev diplome na področju tujih jezikov in književnosti, drugi je program kulturne mediacije, kjer je večji poudarek na prevajanju. Druga fakulteta pa predvaja študij zgodovine in antropologije, slovenske literature in jezika na dodiplomskem programu na Fakulteti za izobraževalne vede, ki študentom ponuja poklic učitelja v vrtcu in osnovni šoli. Tečejo slovenščine lahko obiskujejo študenti vseh fakultet, pogosto gostijo študente, vpisane na Fakulteto za književnosti.

Na lektoratu v Vidmu na Fakulteti za tuje jezike in književnosti je bilo tudi to leto pestro, saj so imeli študenti veliko možnosti za pridobivanje znanja o Sloveniji na različne načine. Znanje slovenščine odpira pestro paleto možnosti za sodelovanje med Slovinci in Italijani.

Naša univerza zelo dobro sodeluje

s Centrom za slovenščino kot drugim/tujim jezikom Filozofske fakultete v Ljubljani, ki nam pomaga in nas tudi dejansko podpira pri številnih projektih, pri nakupu knjig za našo knjižnico in vsako leto pri organizaciji ekskurzije v Slovenijo. Center za slovenščino našim študentom vsako leto nudi štipendije za obisk Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani, kjer se lahko študente vsako poletje še dodatno izobražujejo. Štipendije za poletne šole pa vsako leto ponudi tudi Univerza v Vidmu in tako napoti študente na poletno solo slovenščine v Bovec. Redno pa dobimo tudi štipendije z Univerze na Primorskem, ki študentom ponuja poletne tečaje slovenščine v Kopru.

Slovensko pisateljsko pero v Vidmu

V novembetu smo v Vidmu gostili znanega slovenskega pesnika in pisatelja Aleša Štegra, ki je predstavil svojo knjigo Berlin, prevedeno v italijanščino. Aleš Šteger je pesnik, romanopisec in pisec kratke proze. Ukvajarja se tudi z vizualno umetnostjo in je soavtor vizualnih razstav. Objavlja številna dela v tujih

ni, njegova besedila so objavljena v številnih mednarodnih revijah. Bil je pobudnik in programski vodja mednarodnega pesniškega festivala v Medani, je pa tudi prejemnik številnih književnih nagrad. S prevodom v italijanščino se je predstavil videmskemu občinstvu, ki ga je prav z zanimanjem sprejelo. Obiskovalci so ga spraševali predvsem po njegovih vtiših iz Berlina. Sam je rad spregovoril tudi o svojih potovanjih, Balkanu in primerjavi med evropskimi državami.

V januarju je Videm obiskal pisatelj Boris Pahor, ki je v dvorani Aiace v občinski palači spregovoril o svojem življenju in pisateljevanju. Navzoče je pozdravil tudi videmski župan Furio Honsell. Poudaril je pomembnost tega dogodka in gostovanja pisatelja Borisa Pahorja v Vidmu. Pahor je pozval predvsem mlade, naj raziskujejo zgodovino in naj ne podležejo vsakršnim, velikokrat zgrešenim razlagam zgodovine, ampak poskusijo sami ugotoviti, kakšen je bil položaj Slovencev v Italiji. Govoril je o svoji življenjski zgodbi, o tem, kako je sam doživeljal fašizem. Poudaril je, da fašizem še ni bil obsojen za svoje grehe in da je to napaka. Pravi, da noben totalitarizem ni dober. Mlade je opozoril, da lahko slabno kadarkoli ponovno zavlada, zato moramo zgodovino dobro poznati in o tem govoriti.

Boris Pahor je naše študente tako navdušil, tako da so se nekateri udeležili tudi spomladanskega srečanja z njim v Padovi, kjer so obiskali študente slovenščine na lektoratu slovenščine v Padovi. **Ekskurzija v Slovenijo**

Tudi letos smo lektorati v Padovi,

Parizu, Trstu in Vidmu organizirali že trdno skupno študijsko ekskurzijo v Slovenijo. Obiskali smo Slovensko

Istro in Kras, ki sta konec aprila, kot smo lahko ugotovili, še posebej čarobna.

Zbrali smo se v Trstu, kjer so se študentje iz različnih mest med seboj najprej spoznali na kavi. Srečali smo se s prof. Miranom Košuto, ki nas je potem popeljal po Trstu in nam podrobno razkazal veliko slovenskih znamenitosti. Predstavil nam je pomembne slovenske osebnosti, ki so bile povezane s Trstom in so se tam izobraževali, živele ali ustvarjale. Pot smo zaključili pred Narodnim domom, kjer je danes sedež Viške šole za prevajalce. Tam smo prisluhnili prof. Jožetu Pirjevcu, ki je za nas pripravil izjemno predavanje o slovenski in zgodovini in slovenskem jeziku. Vse pa je umestil tudi v današnji evropski pro-

Skupina študentov pred Kosovelovo domačijo v Tomaju

stor. Pot nas je naprej vodila v Koper, kjer so nas sprejeli na Univerzi na Primorskem, na Fakulteti za humanistične študije. Pozdravili sta nas mag. Vladka Tušovič in dr. Irina Makarova Tominec, ki sta nam predstavili študij na univerzi, posebno študij slovenščine ter možnosti za mednarodno sodelovanje, kar je bilo posebej zanimivo za naše študente. Ogledali smo si prostore fakultete, potem pa še dokumentarni film o Slovenski Istri ter kratki film režisera Borisa Palčiča z naslovom Kratka himna domovin. Po ogledu filma pa smo se udeležili srečanja s pisateljem Vanjo Peganom, ki nas je navdušil nad morjem, Istro in istrskimi ljudmi. Popoldne smo si ogledali klet Vinakoper in tudi sami poskusili kozarcenk refoska. Pozno popoldne pa nas je čakal še ogled Kopra s profesorico slovenščine in raziskovalko Jasno Čebren. Vnedeljo smo ogled Krasa dopolnili z obiskom Škocjanskih jam, nadaljevali s sprehomod po Tomaju in obiskom Kosovelove domačije. Naše potovanje se je zaključilo v Štanjelu. Tam smo se tudi poslušili in sklenili naš krog ter študentom pustili lepe vtise na preživete dni.

Dogajanje na Univerzi v Vidmu

V maju je našo univerzo obiskala raziskovalka in vodja Dialektološke sekცije na Inštitutu za slovenski jezik Fran Ramovš ŽRC SAZU v Ljubljani in profesorica na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru doc. dr. Jožica Škofic. V svojem predavanju nam je razložila, kaj je narečje oz. kdo ga govori. Predavateljica je ilustrirala razčlenjenost slovenskih narečij v 7 glavnih skupin, znotraj katerih pa je mogoče zabeležiti 36 narečij in 12 podnarečij. Opozorila je na to, da meje med narečji niso ostre, in da je bilo raziskovanje prvotno odvisno od slušnega vtisa. V drugem delu je dr. Škofic predstavila zgodovino lingvistične geografije v Evropi od konca 19. stoletja naprej, kasneje pa je na kratko predstavila načrt, ki ga je v 30-ih letih 20. stoletja za Slovenski lingvistični atlas izdelal Fran Ramovš. Z nazornimi primeri je prikazala delo današnjih dialektologov. Opozorila je na različne stopnje njihovega dela, ki se začne na terenu, nadaljuje z izpisovanjem izrazov in vnašanjem podatkov v podatkovne baze,

na koncu pa predvideva še analizo posameznih ugotovljenih pojmov. Pokazala nam je, kako se pripravljajo fonetične, oblikoslovne in druge jezikovne karte, glede na posamezne obravnavane pojave. Pričakala je veliko zanimivega gradiva in različne načine raziskovanja sodobnih dialektologov.

Študijsko leto pa smo zaključili s seminarjem, posvečenim Maxu Fabiani in Jožetu Plečniku, na katerem so imeli študenti možnost spoznati obo poimenovana slovenska arhitekta tako preko filmskega platna.

Kot vsako leto smo tudi letos posvetili nekaj pozornosti slovenskemu filmu in predstavili sodobni slovenski film Metoda Pevca z naslovom Hit poletja.

Med letom pa na univerzi sodelujemo tudi z drugimi slovenskimi ustanovami, občasno imamo stike z Generalnim konzulatom Republike Slovenije v Trstu, na raziskovalnem inštitutu Slori (Slovenski raziskovalni inštitut v Trstu) lahko naši študentje opravljajo študijsko prakso. Povezani pa smo tudi z slovenskimi zamejskimi časopisi in drugimi zamejskimi organizacijami, ki našim študentom omogočajo štipendije za poletne tečaje v Sloveniji.

Vsako leto se trudimo, da študentom ponudimo čim več možnosti za sodelovanje in uporabo slovenskega jezika.

Urška Kerin, učiteljica slovenščine na Univerzi v Vidmu

ATLETIKA - 20. evropsko prvenstvo v Barceloni

Zadovoljni tako v slovenskem kot v italijanskem taboru

»Azzurri« osvojili šest kolajn, Slovenci pa nobene - Prihodnje leto SP v Južni Koreji

Člani italijanske štafete 4 X 100 m Roberto Donati, Simone Collio, Emanuele Di Gregorio in Maurizio Checcucci

ANSA

KOMENTAR

Otroci Slave in afriško prvenstvo

Prešeren je imel prav. »Največ sveta otrokom sliši Slave« je za vedno odločil v uvodu Krsta pri Savici, kot da bi vedel, kaj se bo zgodilo leta 2010 (v resnici tudi kdaj prej). Če so v Barceloni podelili skupno 141 kolajn treh različnih vrednosti, so jih otroci Slave osvojili kar 50! Od ostalih 91 so si jih nekaj prisvojili čisti plačanci iz procesa hitrih pridobivanj državljanstva, nekaj pa tudi taki s koreninami v Afriki, vendar atletsko vzgojeni v Evropi. Predvsem v Franciji in Veliki Britaniji. Nobena od slovenskih držav takih plačancev nima. Še več: tu pa tam najdemo Ukrajinko ali Rusino, ki se je poročila na Zahod in smo jo vključili med otroke Slave. V panslavizem usmerjeno razmišljanje pa odkriva tudi drugo plat medalje. V celotni masi so samo 19 kolajn osvojili moški, kar 31 (skoraj polovico) pa ženske. Daljnega leta 1986 sem na EP v Stuttgartu prisostvoval izjavam, ki jih po nagrajevanju dajejo nosilci odličij. Menda smo bili v tretjem dnevu prvenstva in Sovjetska zveza je bila še pri ničli glede zlata. Tistega dne je v teku na 3000 m končno zmagal Tatjana Samoljenko. »Vedno so ženske tiste, ki v Sojuzu nekaj naredijo,« je odločno polemično povedala energična Tatjana. Kaka Aleksandra Kallontai bi ob takih izjavi skočila od veselja, predstavljam pa si, kako je bil razpoložen politični komisar zbornaje. Vsekarakor je bil učinek izreden. V naslednjih dneh so medalje padale z neba. Morda je do take izjave prišlo tudi v Barceloni. Le da prepoznam. Uspeh ruske štafete 4x400 m, ki so jo sestavljali golobradci, je dokaz, da v Rusiji komandirajo ženske.

Ker so mediji pravilno večkrat omenjali renesanso belopolete Evrope, smo pogledali nekaj rezultatov vzporednega celinskega prvenstva Afrike, ki se je odvijalo istočasno v Nairobi (nadmorska višina 1600 metrov) v Keniji. Takoj je treba pogovati, da so na njem nastopili le redki vrhunski tekači, ki jim sledi-

mo v arenah atletskega cirkusa. Seznam rezultatov nudi zelo različne ocene. Od vrhunskih do takih, ki jih pri nas dosegajo naračajniki na dejavnih tekmovanjih. Začnimo pri teku na 100 m za moške. Zmagovalec Meite in Slonokošene obale bi ... premagal Lemaitra 10'08 proti 10'11 Francoza. Boljši od Europejcev so bili prvi štirje. V daljini bi bil Mokoena z 8,23 m v Barceloni tretji ali četrti. Kričeče slab je bil tek na 3000 m z zaprekami. V panogi, kjer je vsaj osem izmed desetih najboljših časov na svetu kenijskega izvora, je zmagovalec dosegel samo 8:23'54. Nasprotno je v teku na 800 m letos najboljši na svetu Rudisha (Kenija) razdaljo pretekel v 1:42'40. Evropeci iz Barcelone bi se na 1500 m v Nairobiju ne uvrstili višje od 8. mesta! Po drugi strani je najboljši skakalec s palico iz držav »črnej« Afrike dosegel samo 4,20 m. V krogli je bil najboljši črni Afričan pri 15,90 m, za osmo mesto pa je zadostoval rezultat 13,97 m. Itd. Če vzamemo v poštov ženske je bila najboljša skakalka s palico Maročanka z višino 3,70 m. Osma na lesviti je dosegla 2,40 m. Višina je šla skakalki iz Lesota s 175 cm. Trete (in zadnje) mesto so oddali za 155 cm. Znova presenečenja v teku na 100 metrov. Afriška prvakinja iz Nigeire bi z 11'03 gladko premagala Nemko Sailer, ki je tekla 11'10. Na desetine in desetine je kričečih primerov astronomskih razlik, ki v prvi vrsti kažejo, da je Afrika dejansko razdeljena v tri dele. Stvar zase je severna (arabsko govoreča) in različne stopnje razvoja dosega tudi Južna Afrika, kjer je prisotnih več atletov in atletinj svetovne kakovosti.

Baje je afriškim športnim funkcionarjem udaril v glavo strahovit (?) uspeh nogometnega SP. Povajila se je zamisel, da bi kandidirali za organizacijo svetovnega atletskega. Za leto 2017 pa se bo potegoval Maroko, ki spada v omenjeno prvo navedeno območje.

Bruno Križman

KONČNE ODLOČITVE

MOŠKI

4 X 100 m: 1. Francija 38,11 (Jimmy Vicaut, Christophe Lemaitre, Pierre Alexis Pessoneaux, Martial Mbandjock); 2. Italija 38,17 (Roberto Donati, Simone Collio, Emanuele Di Gregorio, Maurizio Checcucci) 38,44; 3. Nemčija (Tobias Unger, Marius Broening, Alexander Kosenkov, Martin Keller); 4. Švica 38,69.

4 X 400 m: 1. Rusija 3:02,14 (Maksim Dildin, Aleksej Aksenen, Pavel Trenčin, Vladimir Krasnov); 2. Velika Britanija 3:02,25 (Conrad Williams, Michael Bingham, Robert Tobin, Martyn Rooney); 3. Belgija 3:02,60 (Arnaud Destatte, Kevin Borlee, Cédric van Branteghem, Jonathan Borlée); 4. Nemčija 3:02,65; 5. Italija 3:04,20.

3000 m zapreke: 1. Mahiedine Mekhissi Benabbad (Fra) 8:07,87 2. Bouabdellah Tahri (Fra) 8:09,28; 3. Jose Luis Blanco (Špa) 8:19,15; 4. Ion Luhjanov (Mol) 8:19,64; 5. Tomasz Szymkowiak (Pol) 8:23,37; 6. Ildar Minšin (Rus) 8:24,87; 7. Steffen Uliczka (Nem) 8:25,39 8. Eliseo Martín (Špa) 8:27,49; 12. Boštjan Buč (Slo) 8:48,83.

maraton: 1. Viktor Röthlin (Švi) 2:15:31; 2. Jose Manuel Martinez (Špa) 2:17:50; 3. Dimitri Safronov (Rus) 2:18:16; 4. Ruggero Pertile (Ita) 2:19:33; 5. Pablo Villalobos (Špa) 2:19:56; 6. Rafael Iglesias (Špa) 2:20:14; 7. Migdilo Bourifa (Ita) 2:20:35; 8. Lee Merrien (Vbr) 2:20:42; 32. Anton Kosmač (Slo) 2:29:56; 35. Primož Kobar (Slo) 2:31:47; 40. Robert Kotnik (Slo) 2:40:57

daljina: 1. Christian Reif (Nem) 8,47, izid sezona na svetu; 2. Kafetieni Gomis (Fra) 8,24; 3. Christopher Tomlinson (Vbr) 8,23; 4. Salim Sdiri (Fra) 8,20; 5. Andrew Howe (Ita) 8,12; 6. Louis Tsatsoumas (Grč) 8,09; 7. Petteri Lax (Fin) 7,96; 8. Eusebio Caceres (Špa) 7,93

disk: 1. Piotr Malachowski (Pol) 68,87; 2. Robert Harting (Nem) 68,47; 3. Robert Fazekas (Mad) 66,43; 4. Gerda Kanter (Est) 66,20; 5. Virginijus Alekna (Lit) 64,64; 6. Mario Pestano (Špa) 64,51; 7. Martin Wierig (Nem) 63,32; 8. Sergiu Ursu (Rom) 63,11

ŽENSKE

1500 m: 1. Nuria Fernandez (Špa) 4:00,20; 2. Hind Dehiba (Fra) 4:01,17; 3. Natalia Rodriguez (Špa) 4:01,30; 4. Lisa Dobriskey (Vbr) 4:01,54; 5. Asli Cakir (Tur) 4:02,17; 6. Ana Alminova (Rus) 4:02,24; 7. Stephanie Twell (Vbr) 4:02,70; 8. Fanjanteino Felix (Fra) 4:04,16

5000 m: 1. Alemitu Bekele (Tur) 14:52,20; 2. Elvan Abeylegesse (Tur) 14:54,44; 3. Sara Moreira (Por) 14:54,71; 4. Jessica Augusto (Por) 14:58,47; 5. Marija Konovalova (Rus) 15:08,84; 6. Elena Romagnolo (Ita) 15:14,40; 7. Meryem Erdogan (Tur) 15:14,92; 8. Jelisaveta Greščikova (Rus) 15:16,19

4 X 100 m: 1. Ukrajina 42,29, izid sezona na svetu (Alesja Povh, Natalija Pogrebjan, Marija Rjemen, Jelisaveta Bršina); 2. Francija 42,45 (Myriam Soumaré, Veronique Mang, Lina Jacques-Sebastien, Christine Arron); 3. Poljska 42,68 (Marika Popowicz, Daria Korczynska, Marta Jeschke, Weronika Wedler); 4. Rusija 42,91.

4 X 400 m: 1. Rusija 3:21,26, izid sezona na svetu (Anastazija Kapaciščaja, Antonina Krivoščapka, Ksenija Ustalova, Tatjana Firova); 2. Nemčija 3:24,07 (Fabienne Kohlmann, Esther Cremer, Janin Lindenberg, Claudia Hoffmann); 3. Velika Britanija 3:24,32 (Nicola Sanders, Marilyn Okoro, Lee McConnell, Perri Shakes Drayton); 4. Italija 3:25,71.

višina: 1. Blanka Vlašić (Hrv) 2,03; 2. Emma Green (Šve) 2,01; 3. Ariane Friedrich (Nem) 2,01; 4. Svetlana Školina (Rus) 1,97; 5. Tia Hellebaut (Bel) 1,97; 6. Ruth Beitia (Špa) 1,95; 7. Viktoria Stjopina (Ukr) 1,95; 8. Adonia Stergiou (Grč) 1,92.

BARCELONA - »Azzurri« so na 20. evropskem atletskem prvenstvu osvojili šest medalj (4 srebrne, 2 bronasti), Slovenci pa nobene. Za zadnji podvig je poskrbela italijanska moška štafeta 4 x 100 (Emanuele Di Gregorio, Simone Collio, Maurizio Checcucci, Roberto Donati), ki je osvojila srebro. »Štirje mušketirji« so obenem izboljšali državni rekord (38:17), ki je vztrajal celih 27 let. Od časa slavnega Pietra Mennea na svetovnem prvenstvu v Helsinkih leta 1983. Zlato medaljo je osvojila Francija, na čelu z Lemairejem. Zanj, najhitrejši belolopti človek, je ta bila tretja zlata medalja na EP. Skoku v daljino je znova razočaral Andrew Howe (8,12 m), ki je se uvrstil na 5. mesto. Pred EP je napovedal osvojitev eno od treh kolajn. V ženski konkurenči se je štafeta 4 X 400 m uvrstila na 4. mesto, kar je odličen rezultat.

Brez odličij pa so se v domovino vrnili slovenski atleti. Predsednik Atletske zveze Slovenije (AZS) Peter Kukovica je slovenski nastop ocenil kot uspešnega, čeprav je reprezentanca prvč po daljšem obdobju ostala brez odličja na velikem tekmovanju. »EP v Barceloni ocenjujem kot uspešno za slovensko reprezentanco. Dosegli smo štiri finala, dvakrat smo bili v polfinalu, tekmovalci in tekmovalke pa so zmogli kopiti svojih najboljših letošnjih izidov in tudi osebnih rekordov,« je vtise strnil Kukovica.

Največ so v slovenskem taboru pričevali od kopjašice Martine Ratej, ki pa je po prihodu na EP zbolela za virusno infekcijo na nogi. Kljub temu je nastopila z nečloveškimi naporji in že je prestopila, ko je vrgla prek 65 m. Najvišjo uvrstitev je s šestim mestom dosegla Koprancska Snežana Rodič v troškoku. V finalu je največ skočila 14,32 m, v kvalifikacijah pa je s 14,47 m postavila osebni rekord. »Cilj je bil osebni rekord in uvrstitev v finale. To sem uresničila, v boju za odličje pa je bilo vse odprtlo in potrebna je bila tudi sreča, ki mi ni bila na kljunjenja,« je pojasnila Rodičeva. Na 10. mestu je svoj nastop končala Tina Šutej, nedanja svetovna podprvakinja v skoku s palico (4,35 m), 12. pa je bil Boštjan Buč na 3000 m zapreke (8:48,83). V ekipi je bila tudis Marlene Ottey, ki je tekla v štafeti 4 X 100 m in s 50 leti postal najstarejša udeleženka v zgodovini EP.

Naslednje EP bo čez dve leti v Helsinki na Finsku, svetovno prvenstvo pa bo prihodnje leto v Daeguju v Južni Koreji.

KOŠARKA - Kvalifikacije za EP 2011

»Azzurri« proti Izraelu praznih rok

BARI - V Bariju je italijanska košarkarska članska reprezentanca začela kvalifikacije za nastop na evropskem prvenstvu v Litvi naslednje leto. Včeraj so se pomerili z Izraelom in prepričljivo izgubili. Končni izid je bil 79:71 za Izraelce.

V prepričljivih uvodnih minutah so varovanci novega selektorja Pianiganija popustili predvsem v obrambi. Po prvih desetih minutah je bilo vodstvo Izraela minimalno, nato pa se je razlika med ekipama povečala. Predvsem s trojkami so gostje nizali točke: v 16. minutu so povedli z 12 točkami in tako prednost obdržali do odmora (33:45).

V drugem polčasu so se »azzurri« približali gostom, ki pa se niso puстили presenetiti. Vsakič so primerno ukrepali, tako Italiji ni uspelo spreobrniti izida v svojo korist. Za Italijo sta bila najboljša strelca NBA-jevca Bargnani in Belinelli, ki sta zbrala po 20 točk.

Pojutrišnjem bodo »azzurri« igrali proti Latviji. V skupini staše

NOGOMET

Roberto Baggio namesto Azeglia Vicinija

RIM - Po polomu na letošnjem SP so se v italijanski nogometni zvezi lotili reprezentančne prenove. Nogometna federacija je nekdajnemu nogometnu 43-letnemu Roberto Baggio ponudila mesto zveznega predsednika za tehnični sektor v Covercianu. Doslej je to mesto pripadalo Azegliu Viciniju. Baggio je po dvournem pogovoru s predsednikom Giancarлом Abetejem sprejel pomembno vlogo.

PECILE - Tržaški košarkar Andrea Pečile (letnik 1980, 187 cm) bo v novi sezoni igral za Jesi A2-ligi.

KITAJSKI LIVERPOOL - Kitajski poslovnež Kenny Huang se je ponudil, da bi od britanske banke Royal Bank of Scotland kupil 237 milijonov funtov dolga angleškega nogometnega prvoligaša Liverpoola in tako postal nov lastnik rdečih.

NOGOMET - 1. SNL: Olimpija - Nafata 0:1 (0:0)

V NEDELJO

Sloveniji Stankovićev pokal

PEKING - Slovenska košarkarska reprezentanca je po letu 2007, ko je reprezentanco vodil Aleš Pipan, spet zmagovalka potkal Borislava Stankovića. Varovanci Memija Bečirovića so v finalu pripravljalnega turnirja na Kitajskem z 71:60 (12:16, 29:27, 49:42) premagali lansko zmagovalko Avstralijo in sej tako obenem oddolžili za poraz pred dnevi.

Webber prehitel Hamiltona

BUDIMPEŠTA - Mark Webber (Red Bull) je zmagovalec dirke svetovnega prvenstva formule 1 za veliko nagrado Madžarske. Avstralec je na dirkališču Hungaroring z zmago, svojo četrto v sezoni, prevzel tudi vodstvo v skupni razvrsttvitvi SP. Drugi je bil Španec Fernando Alonso (Ferrari), Nemeč Sebastian Vettel (Red Bull) pa se je moral zadovoljiti s tretjim mestom. Vettel je sicer dirko startal z najboljšega položaja, a si je prisluzil kazen »stop&go« in tako nazadoval na tretje mesto. Webber ima zdaj po 12 od skupaj 19 dirk 161 točk, kar je štiri več od McLarenovega dirkača Britanca Lewisja Hamiltona na drugem mestu, ki je moral odstopiti zaradi okvare prestav. Vettel je tretji s 151 točkami.

UMAG - Španec Juan Carlos Ferrero je v finalu teniškega turnirja v Umagu z nagradnim skladom 450.000 evrov premagal Potita Staraceja s 6:4 in 6:4.

GIRO 2011 - Prihodnji kolesarski Giro d'Italia se bo začel v Turinu, končal pa v Milani. Italijanska pentija bo na sporedu od 7. do 29. maja, dirka pa se bo začela in končala s kromometrom.

ŽENSKE

</

NOGOMET - Kras Koimpex začel novo sezono v državni D-ligi

Prvi trening kot prvi dan šole

Predsednik Goran Kocman: »Cilj je miren obstanek«

Krasovo vodstvo je novim igralcem zaželeso dobrodošlico in obenem poudarilo, da ekipa repenskega društva v novi sezoni noče igrati vloge »pepelke« prvenstva

KROMA

Od nepozabnega 13. junija, ko je Kras Koimpex v finalu državnega play-offa elitne lige v Jesiju napredoval v D-ligo, je včeraj minilo natanko 56 dni. Mogoče premalo za odklop in popolni počitek. Klub temu pa je bilo včeraj pozno pooldne vzdušje v repenskem športnem centru zelo vedro. Vsi so bili navdušeni. Tako starji junaki kot novi igralci ter vsi odborniki, ki medtem niso počivali, saj so v Repnu že začeli z deli za postavitev nove tribune in posodobitev slačilnic. Kras Koimpex je od včeraj uradno začel priprave na novo sezono.

»Začenjam novo pustolovščino,« je v uvodnem pozdravu povedal predsednik in športni vodja Goran Kocman. »D-liga je zelo zahtevno prvenstvo. Naš glavni cilj bo miren obstanek v ligi. Po trudili smo se in sestavili, za zdaj le na papirju, dobro moštvo, ki bo lahko kompetitivno. Veliko je mladih igralcev, ki bodo letos igrali pomembno vlogo,« je igralcem, odbornikom in številnim predstavnikom sedme sile dejal Kocman. V imenu glavnega pokrovitelja Krasove ekipe, podjetja Koimpex, je vso srečo v novi sezoni zaželeso Vojko Kocman: »Goran je dejal, da je glavni cilj obstanek v ligi. Jaz ga bom demantiral in dodal, da pri Krasu vsako sezono startamo na končno zmago,« je malo za Šarlo, malo zares poudaril Vojko Kocman. V nadaljevanju smo še slišali, da je D-liga zahtevnejša tudi s finančnega aspekta. »Pokrovitelj bo poskrbel, da ne bo težav. Igralci in vsi ostali pa se bodo morali potruditi na igrišču. Le s temsnim sodelovanjem z ramo ob ramu bomo uspešni,« je dodal Vojko Kocman.

Trener Alessandro Musolino, ki je s Krasom zbral štiri napredovanja (od 2. AL do D-lige), je bil dobre volje: »Prvi trening je kot prvi dan šole. Vsi smo zelo nestrpi. D-liga je za večino od nas nov izziv. Že od prvega dne bomo skušali trencirati kakovostno, saj smo zelo ambiciozni. Ta teden bomo le trenirali tu v Repnu, nato pa že ponedeljek načrtujemo prvo prijateljsko tekmo proti Ankaranu. Nato bomo igrali še proti Hrpeljam-Kozini in proti ekipi iz Žavelj. 22. avgusta nas čaka že prvi krog državnega pokala. Prvenstvo se bo začelo 5. septembra. Do takrat bo treba formo stopnjevati. Nasprotnikov ne poznamo. Prav gotovo pa

so dobrin odlično pripravljeni. Letos bo treba dati vse od sebe,« pravi Musolino. Kondicijske treninge bo vodil Matej Bombač, vratarje pa tudi letos trenira Roberto Benvenuti. Svoj »blagoslov« je krasovcem dal tudi župan Marko Pisani. Na včerajnjem prvem treningu sta bila odštona Matteo Cipracca in Jar Martin, s članskim moštvom pa so trenirali tudi nekateri mladinci, ki bodo letos bržkone igrali na dveh frontah. V D-ligi morajo namreč od prve minute igrati po en igralec letnika 1990, dva 1991 in eden 1992. Včeraj je bilo kar 16 igralcev omenjenih letnikov. Več kot polovica. Srednja starost ekipe je 23 let. Navdušen je bil tudi Alen Carli, ki je še v lanski sezoni igral pri Italli San Marco v poklicni 2. diviziji. »Ekipa je na papirju dobra. Prvenstvo D-lige pa je zahtevno in dolgo. Vsekakor sem optimist,« nam je pred treningom zaupal nogometni Slivnega. Tudi Krasov kapetan Radenko Kneževič ni skrival navdušenja: »Nekoliko smo se le odpočili, zdaj pa bo treba zavihati rokave.«

Prihodnji teden bodo priprave na novo sezono začeli tudi mladinci, ki bodo igrali v državnem prvenstvu (začetek 18. septembra). Nato bodo na vrsti našačnjniki (23.), najmlajši (24.8.) in začetniki (1.9.), ki bodo letos branili barve Krasa, v sodelovanju z Bregom, Primorcem, Vesno in Zarjo Gajo (včeraj je bil v Repnu prisoten tudi Vesnin predsednik Robert Vidoni). (jng)

KRAS KOIMPEX 2010/11
VRATARJI: Michele Contento (1979), Andrea Dovier (1990), Gianluca Zetto (1993)
BRANILCI: Matej Bagon (1987), Lorenzo Bucovaz (1991), Jacopo Latin (1991), Luca Paravan (1991), Marco Sessi (1977), Denis Tiziani (1990), Daniel Tomizza (1983)
ZVEZNI IGRALCI: Dimitri Batti (1986), Rok Božič (1985), Alen Carli (1979), Marco Cassano (1992), Matteo Cipracca (1981), Andrea D'Agnolo (1993), Dejan Dragosavljević (1992), Gabriele Giacomi (1985), Danilo Janković (1992), Miha Pečar (1992)
NAPADALCI: Luca Christian Davanzo (1992), Steven Fronzo (1992), Radenko Kneževič (1979), Jar Martin (1991), Luca Menichini (1992), Federico Orlando (1990), Nicola Venturini (1986), Marco Vigliani (1982)
TRENER: Alessandro Musolino. **POMOŽNI TRENER:** Dino Vidoni. **TRENER VRATARJEV:** Roberto Benvenuti. **KONDICIJSKI TRENER:** Matej Bombač. **SPORTNI VODJA:** Goran Kocman

KONJENIŠTVO - Deželna tekma na Dolgi kroni

Merili moči v orientaciji, dresuri in preskakovanju ovir

Na Dolgi kroni so se preizkusili starejši in mlajši člani kluba

KROMA

V organizaciji jahalnega kluba Dolga kronska je bila v soboto deželna tekma v vrstni trek. Na tekmovanju so se moralji jezdenci preizkusiti v orientaciji na konju, dresuri (počasen galop in hitri korak) in preskakovanju raznolikih ovir. Tekmovanja se je udeležilo 15 tekmovačev iz različnih deželnih klubov, ki so bili razdeljeni v tri kategorije. Najmlajši in člani, ki so se prvič preizkusili v tej zvrsti, so tekmovali na nekoliko enostavnnejših orientacijskih progah, trije izkušeni člani Dolge krone pa so v kategoriji 4 merili moči na zahtevnejši trasri. »Slo je pred-

vsem za tekmo, na kateri so otroci (od 6. do 14. leta) in ostali začetniki spoznavali to vrst tekmovanja,« je pojasnil predsednik kluba Andrej Kosmač, sicer zmagovalec tekme v kategoriji 1 (začetnikov) je steklo v neposredni okolici kluba, tako da so starši lahko v živo spremljali preizkušnje. »Pri najmlajših so se na najvišja mesta uvrstili člani domačega kluba, prav tako v kategoriji 1. V najzahtevnejši kategoriji 4 so tekmovali člani Dolge krone, Andrej Kosmač, Alessio Sauroni in Andrea Franco, ki so na-

stop izkoristili za trening pred nastopom na evropskem prvenstvu.

Teckovanje se je zaključilo s podelitevijo pokalov. Na Dolgi kroni sta nastopila tudi dva avstrijska tekmovalca.

Izidi - najmlajši: 1. Patrik Kosmač, 2. Virginia Cilio, 3. Davide Gulin (vsi Dolga kronska). **Kategorija 1:** 1. Neaute Cecconi (Austria), 2. Ottavio Quagliarella, 3. Giuseppe Delizotti (oba Dolga kronska). **Kategorija 4:** 1. Andrej Kosmač, 2. Alessio Sauroni, 3. Andrea Franco (vsi Dolga kronska).

več fotografij na www.primorski.eu

Bojan Brezigar

Šrilanka, kaplja v oceanu

2

Med arheologijo in vero, bos po stopnicah do templja Budi v čast

Zgodba se začenja tam v 6. ali 5. stoletju pred Kristusom, ko naj bi iz Severne Indije izgnali princa Vijayo, sina tamkajšnjega kralja, ki je zgrešil vrsto zločinov, in kakih 700 njegovih privržencev. Vkrcali naj bi jih na stare razpadajoče ladje in jih prisili, da so odpluli na ocean. Vendar jih je Buda blagoslovil in prav na dan, ko se je Buda razsvetil so se izkrcali na zahodni obali Šrilanke ter zgradili svoje naselje, kjer so danes razvaline in svetišča Anuradhapure. Očitno so bili telo podjetni in jim je bil otok zelo všeč; takoj so začeli z deli in prvo, kar so izkopali, so bila velika jezera, ki jim pravijo cisterne. Ob rekah in potokih je bila namreč zemlja rodovitna, v notranjosti pa je bilo sušno obdobje premočno in zato so zgradili pravi makalni sistem.

V 3. stoletju po Kristusu je poslal indijski cesar Ašoka sina Mahindo in hčer Sangamito na otok z namenom, da širita Budovo vero. Kralj Anuradhapure je sprejel budizem in odtlej je Šrilanka pretežno budistična država. Prevzem budizma je privdel do velikih sprememb, med drugim so razvili pisavo in začeli pisati kroniko svoje dežele. Sangamita je s seboj prinesla brst svetega drevesa bodhi in ga posadila v Anuradhapuri, kjer še vedno raste.

Obisk te nekdanje prestolnice je posebno doživetje. Razvaline stoljetja starih poslopij so namreč še vedno žive, ker je celotno območje razvalin prepleteno s stupami, templji in samostani ki jih ljudje še danes častijo. Tu se zbirajo prave množice in ljudje posedajo v molitvi pred Budovim kipom, ki stoji pred svetim drevesom, kateremu so v podporo nastavili žezne stebre.

Nenavadno je vse to za nas, ki arheologijo ločujemo od vere. Morada je za krščanstvo samo Jeruzalem kraj, kjer ta dva pojma sоппадata. Na Šrilanki je drugače. Vsi arheološki kraji so tudi sveti kraji, povsod je pre-

povedano stopati v templje v čevljih, čeprav je od njih ostalo samo nekaj razvalin. Ponekad pustiš čevlje pred vhodom ali jih enostavno neseš s seboj, v večini krajev pa je temi namenjena posebna služba, čuvajnica čevljev, ki je običajno razdeljena na dve skupini: navadna, za domačine, kjer so čevlji položeni na kak prizidek ali na pločnik, in posebna, za turiste, temu primerno dražja, s policami, ki so pokrite s pločevino ali plastiko, da se čevlje ne zmočijo, če dežuje. To je eden izmed poklicev, ki jih pri nas ne poznamo, vsaj v cerkvah ne; pa tudi v islamskem svetu tega ne poznajo, saj čevlje pustiš pred vrat. Ponekad, na primer v Istanbulu, pa se ni treba več sezuvati, ampak čevlje prekriješ s posebno plastično oblogo, kar ima drugo funkcijo, da namreč ne umazeš poda ali preprog, medtem ko je na Šrilanki sezuvanje znak spoštovanja do Bude.

To sezuvanje je, če o njem prizveduješ, nekaj normalnega. Dejansko pa ustvarja kar nekaj problemov, saj tiso gladka, marsikje moraš hoditi po pesku, ki je ob sončni pripeki razbeljen, poleg tega, da zbadata v stopala. Res je, da tujcem dovolijo, da obdržijo nogavice, vendar to še zdaleč ne rešuje problema. In tako hoja po templjih pravzaprav velika sitnost, ponekad celo muka.

Anuradhpura je zelo veliko območje. Srce je tempelj s svetom drevesom, do njega vodi dolga tlakovana pot od svetišča z veliko belo stupom, ob katerem stoji samostan. Tu menihi častijo Budo ob spremljavi hrupnih bobnov, ki so prava značilnost Šrilanke. Njihov oglušujoč zvok spreminja darovanje in molitve. Bobnarji so poseben poklic, saj morajo obvladati ritem za vsako priložnost posebej. To pot, ki vodi od samostana do svetega drevesa, je treba prehoditi s čevljimi v rokah, med kravami, ki se mirno pasejo po bližnjem travniku in včasih zaidejo tudi na pot in med opicami, ki jih je tu ogromno in so zelo živahne, pa tudi ne-

varne, da ti kaj ukradejo, če nisi zelo pozoren. Če jim je tisto, kar so ukradle, všeč, se lahko dokončno obrišeš pod nosom; svojega ne bo dobil nazaj. Če jim ni všeč, bodo to nemarno odvrgle na tla, kar ti daje možnost, da ponovno prideš do svoje lastnine, če te kaka druga opica ne prehit.

Ampak vse to se dogaja v tihem in mirnem vzdušju. Še mirnejši pa so drugi objekti Anuradhpure. Vedeti je treba, da so tu živelji kralji celo tisočletje; vsi so veliko gradili in cel dan ne zadostuje niti za bežen ogled. Tako lahko običaš nekaj najznačilnejših krajev, med temi dva bazena, ki so jih uporabljali za kopanje, in ki imajo vgrajeno nekakšno čistilno napravo: korito s peskom, ki filtrira vodo, preden odteče v bazen.

Nedaleč od Anuradhpure stoji Mihintale, sveti grič, na katerem je Ašokov sin Mahinda šrilanskemu kralju razdelil Budovo vero. Na grič vodi 1840 stopnic, vendar nič strahu; okoli vodi cesta, ki obiskovalce privlje čez polovico, vendar ostane še lep kos vzpenjanja. In zadnji del, kahih 200 stopnic, je treba prehoditi brez čevljev.

Tu te čakajo *temple boys*, mladi postavnji fantje, ki spremljajo turiste do vrha in nato nazaj dol. Predvsem starejšim so v koristno oporo. Na vrhu samem pa razočaranje, ker razen majhnega templja, v katerem je velik kip ležečega Bude, ni ničesar. Pa tudi razgled ni posebno zanimiv, saj je območje zelo vlažno in je bilo ozračje precej megleno.

Spremljevalca, ki me je takoj po prihodu zgrabil za komolec, saj vzpon le ni bil tako hud, sem odklonil, vendarle me je spremjal do vrha in zcela sva se pogovarjati. Fant je star 30 let, oženjen in ima dva otroka. Njegovo delo? *Temple boy*, seveda. In kdo ga plačuje? Nihče, živi od napitnin. Ali mu to zadostuje? Da, še kar dobro gre, kadar prihajajo turisti. Sedaj, ko se je na severu končala vojna s Tamilimi, je vse bolje...

In tako smo spet pri turizmu kot dodatnemu viru zasluga tudi za male ljudi in ne samo za tiste, ki so v turizmu zaposleni. Tako človek razume pomen svojega obiska in seže v žep za tisti drobiž, ki nam nič ne pomeni, za te ljudi pa je življenskega pomena. Hvaležni so, prijazni, radi ustrežejo in pravzaprav ne terjajo ničesar. Niso ušivi kot kje drugje, ampak ponosni ljudje. Ne prosačijo, ampak zagotovijo storitev, pa čeprav skromno, in pričakujejo, da jih načrati.

Po letu 1.000 se je prestolnica takratne sinhalske države preselila nekoliko južneje, v Polonnaruwo. Zakaj je prišlo do gradnje nove prestolnice, ni znano, obstajata pa dve domnevni: prva, da stara prestolnica ni bila več varna pred zunanjimi napadi, druga pa, da so izbrali kraj, v katerem je

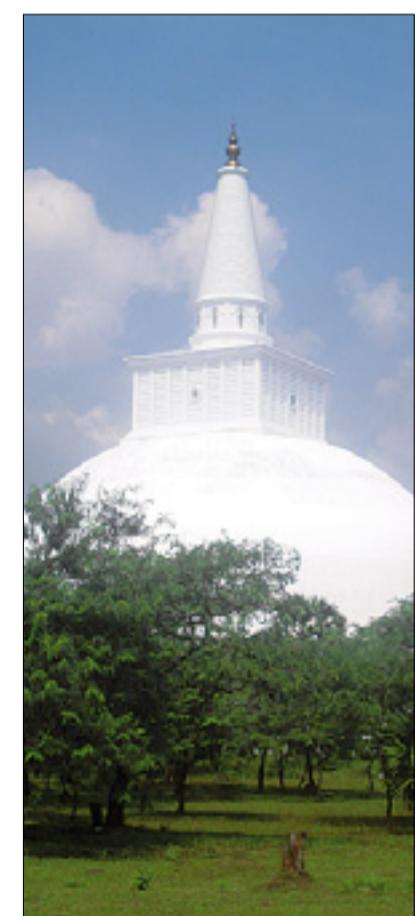

znatno manj komarjev kot v stari prestolnici.

Kakorkoli že, Polonnaruwa je veliko območje sorazmerno dobro ohranjenih razvalin, palač, templjev, samostanov in vsega, kar sodi zraven. Nekdanja kraljeva palača je bila visoka sedem nadstropij; prva tri so bile zgrajena iz kamna, zgornja nadstropja, ki se niso ohranila, pa so bile lesena. Vendar že sam ogled tega, kar je ostalo, kaže na veličastnost objektov, še zlasti, če pomislimo, da so te razvaline stare tisoč let. Seveda tudi tu niso pozabili na velik bazen. Sinhalski vladarji so zelo pazili na svoje udobje.

Nedaleč stran je četverokotnik templjev, trije templji in številni drugi objekti, med katerimi velika skala z dolgim napisom: 9 metrov dolga, poldruži meter široka in 40 do 60 cm debela skala tehta 25 ton. Iz napisa izhaja, da jo je dal tja postaviti kralj Nissanka Malla, izhaja pa tudi, da so jo prinesli iz 100 let oddaljenih Mihintal.

Mimogrede, v enem od teh templjev je bil dolga leta shranjen Budov zob, simbolna relikvija, ki jo je na otok prinesel Mahinda in ki še danes velja za verski simbol Šrilanke, kateremu se v treh prestolnici, Kandyju, vsak dan klanja na tisoče vernikov. Ampak Polonnaruwa se ne konča tukaj. Še se lahko sprehajaš med palačami, templji in samostani in bujno vegetacijo, ki jih obdaja, v skoraj popolni tišini, ki jo prekinja le živahnih ptic petje, vse do velikih Budovih kipov v jamah na severu celotnega kompleksa, ki je tako velik, da turistom svetujejo, naj si za ogled načrtojeno kolo. Pa še tako jim bo dan mil kar se da bliskovito.

Tako, to je torej arheološki del Šrilanke. Pravzaprav trditev ni točna. Manjka še Sigiriya, veličastna palača na skali, ki se dviga sredi džungle. Sigiriya je poseben kraj, zagotovo najbolj znan v Šrilanki, vabljen za tisoče turistov, in zato mu bo treba namestiti nekaj več prostora in tudi nekaj več pozornosti.

Se nadaljuje

Na slikah: levo daritvena molitev v templju v Anuradhapuri; desno od zgoraj navzdol: verniki v zbrani molitvi v svetišču ob 17 stoletj starem drevesu; tudi čuvanje čevljev je lahko donosen posel; bela stupna, značilna zgradba Budovih svetišč.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Prvi aplavz: Maša Kocijančič - violina
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini del Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.35 20.00, 23.10 Dnevnik
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 2 (i. T. Hill)
15.00 Nan.: Capri
16.50 Dnevnik - Parlament in vremenska napoved
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.30 Variete: Da da da
21.20 Film: La casa sul lago (kom., Nem., '09, r. J. Papavassiliou, i. H. Deutschmann, J. Koschitz)
23.15 Dok.: Passaggio a Nord Ovest
0.20 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 Aktualno: Ricominciare
6.20 Aktualno: Made in TV
6.35 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.50 11.00, 13.50 Aktualno: Tg2 Medicina 33
7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.15 Aktualno: Cult book storie
10.30 13.00, 18.30, 20.30, 23.35 Dnevnik
11.15 Nan.: Love Boat (i. T. Lange)
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
14.00 Nan.: Ghost Whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army wives
15.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia
16.20 Nan.: The dead Zone - La zona morta
17.10 Game show: Ricchi d'energia
17.40 Variete: Art attack
18.05 Dnevnik - L.I.S. in športne vesti
19.00 Variete: Stracult pillole
19.30 21.05 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
21.55 Nan.: Lasko
22.50 Nan.: Anna Winter - In nome della giustizia
23.50 Variete: Stracult
1.20 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: I ladri (kom., It./Š., '59, r. L. Fulci, i. Totò, G. Ralli)
10.25 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.00 14.45 Aktualno: Condominio Terra (v. L. Colò)
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.55 Dnevnik - kratke vesti
15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
16.00 Variete: Melevisione
16.30 Trento: SP v gorskem kolesu
17.15 Nan.: Kingdom
18.00 Dok.: Geo Magazine 2010
20.00 Variete: Blob
20.15 Nad.: Potere e passione
21.05 Dnevnik
21.10 Variete: Circo Massimo Show
23.10 Deželni dnevnik
23.15 Nočni dnevnik in vremenska napoved
23.50 Dok.: Correva l'anno - Anni '60
0.50 Aktualno: Rai Educational - Gap, generazioni alla prova

Rete 4

7.10 Nan.: Balko
8.10 Nan.: TJ. Hooker
9.05 Nan.: Nikita
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 Dnevnik in prometne informacije
12.00 Nan.: Carabinieri 2
13.05 Nan.: Distretto di polizia
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Monk
16.10 Nad.: Sentieri
17.25 Film: Cambola filotto... tutti in buca (western, It., '74, r. F. Baldi, i. P. Smith, M. Coby)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Nan.: Fratelli Benvenuti (It., '09, i. M. Boldi)
0.20 Film: Camerieri (kom., It., '95, r. L. Pompucci, i. P. Villaggio, D. Abantuono)
2.15 Nočni dnevnik in Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Il supermercato
9.10 Film: Il tesoro dei templari - Il ritorno al passato (pust., Dan., '07, r. G. Campeotto, i. J. G. Wester, C. H. Wienberg)
10.05 15.50, 22.20, 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
15.00 Film: Inga Lindstrom - Ombre del passato (dram., Nem., '05, r. H. Foernbacher, i. S. Neu)
17.00 Film: Baciarmi presidenti (kom., Nem., '03, r. U. Stark, i. R. Atzorn)
17.40 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Nan.: I Cesaroni (i. C. Amendola, E.S. Ricci)
20.30 Variete: Striscia la domenica - Estate
21.10 Film: Contatto finale (akc., ZDA, '07, r. A. Mastroianni, i. D. Cain, M.A. Hall)
0.00 Film: Inganni (triler, ZDA, '04, r. J.S. Young, i. M. Thomas, B. Cullen)
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.05 Nan.: La tata
7.00 Nan.: Beverly Hills 90210
7.55 Risanke
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: Summer dreams
11.25 Nan.: Summer crush
12.20 Aktualno: Giffoni - Il sogno continua
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Nan.: Camera café
14.05 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaglio!
14.35 Risanka: Futurama
15.00 Nan.: H2O
15.30 Nad.: Champs 12
16.30 Nan.: Blue water high
17.00 Nan.: Chante!
17.30 Dok.: Capogiro
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanka: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Film: L'altra sporca ultima metà (kom., ZDA, '05, r. P. Segal, i. A. Sandler, C. Rock)

22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.30 Nan.: October Road
1.25 Nan.: Buffy

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.32 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
9.00 Variete: L'età non conta
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.55 12.05 Dokumentarec o naravi
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.35 Variete: Mukko Pallino
13.05 Šport: Sport Estate
14.05 Variete: ...Nel baule dei tempi
14.35 Aktualno: Super Sea
15.30 Dok.: Borgo Italia
17.00 Risanke
19.00 Variete: Expo' Mittel School
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Pagine e fotogrammi
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Lirika: Madame Butterfly
0.05 Aktualno: Incontri al caffè de la Versiliana

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus Estate, sledi Omnibus Life Estate
10.10 Punto Tg
10.15 2.35 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Hardcastle & McCormick
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Chiama d'emergenza
14.00 Film: Ero uno sposo di guerra (kom., ZDA, '49)
16.05 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
20.00 Dnevnik, sledi In Onda
21.10 Film: Pacco, doppio pacco e contropaccetto (kom., It., '93, i. A. Haber, M. Venier)
23.40 Dok.: Delitti
0.40 Nočni dnevnik

Slovenija 1

6.50 Kultura
7.00 Odmevi
7.40 Na zdravje!
9.00 Risanka: Tiger Severin (pon.)
9.05 Risanka: Mojster Miha (pon.)
9.15 Ris. nan.: Marči Hlaček
9.40 Nad.: Modro poletje (pon.)
10.10 16.10, 18.40 Risanke
10.15 Na potep po spominu
10.25 Ris. nan.: Mladi znanstvenik
10.35 Ris. nan.: Feliksova pisma (pon.)
10.45 Lutk. nan.: Zgodbe iz školjke
11.15 Dok. nan.: Zgodbe iz divjine (pon.)
11.55 Intervju: Ivan Sivec (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.15 Skozi čas
13.25 Pisave
13.55 Duhovni utrip (pon.)
14.10 Primorska znamenja (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Izganjalci vesoljevcev
16.15 Nan.: Profesor pustolovec (pon.)
16.30 Potplatopis, 9. oddaja (pon.)
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 0.35 Dok. serija: Zgodovina arhitekture
18.00 Naši vrtovi
18.30 Žrebanje Astra
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Nad.: Vrtičkarji
21.00 Dok. odd.: Onkraj vrhov
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.05 Dok. serija: Reševanje Sadama
1.10 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 03.08.1992 (pon.)
1.30 Dnevnik (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.00, 1.20 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
14.30 Dober dan, Koroška (pon.)
14.55 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 03.08.1992
15.45 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)
16.40 Mostovi - Hidak (pon.)
17.45 Števerjan 2010, 1. del (pon.)
19.00 Intervju: Gregor Golobič (pon.)
20.00 Med valovi - Oddaja Tv Koper - Capodistria(pon.)
21.45 Film: Rdeči prah (pon.)
23.40 Film: Sac - Može v senci (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.20 Film: Črni blisk
16.00 Sredozemlje
16.30 Srečanje in skupnosti Italijanov
17.10 Artevisione - Magazine
17.40 Kuhrske recepti
18.00 Evropski magazin
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.30 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.15 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Šport
19.30 Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje
20.00 Potopisi
20.30 Srečanje z...
21.10 »Q« - Trendovska oddaja
22.15 Glasbena oddaja
22.20 Baiker explorer
0.45 Čezmejna TV - TDD

12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika in vremenska napoved; 8.10 Delo; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Prireditve; 9.15 Šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.00 Poletje za podjetje; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.30, 16.15, 18.50 Napoved sporedov; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.30 Proteti etru (pon.); 17.15 18. vzporednik; 17.45 Šport; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v tork obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasbena jutrišnica; 8.00 Lirični utriek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Slovenski solisti; 12.05 Arsove spominki; 13.05 Menuet za besedo; 13.35 Glasbeni rondo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Koncerti na tujem; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utriek.

RADIO KOROŠKA

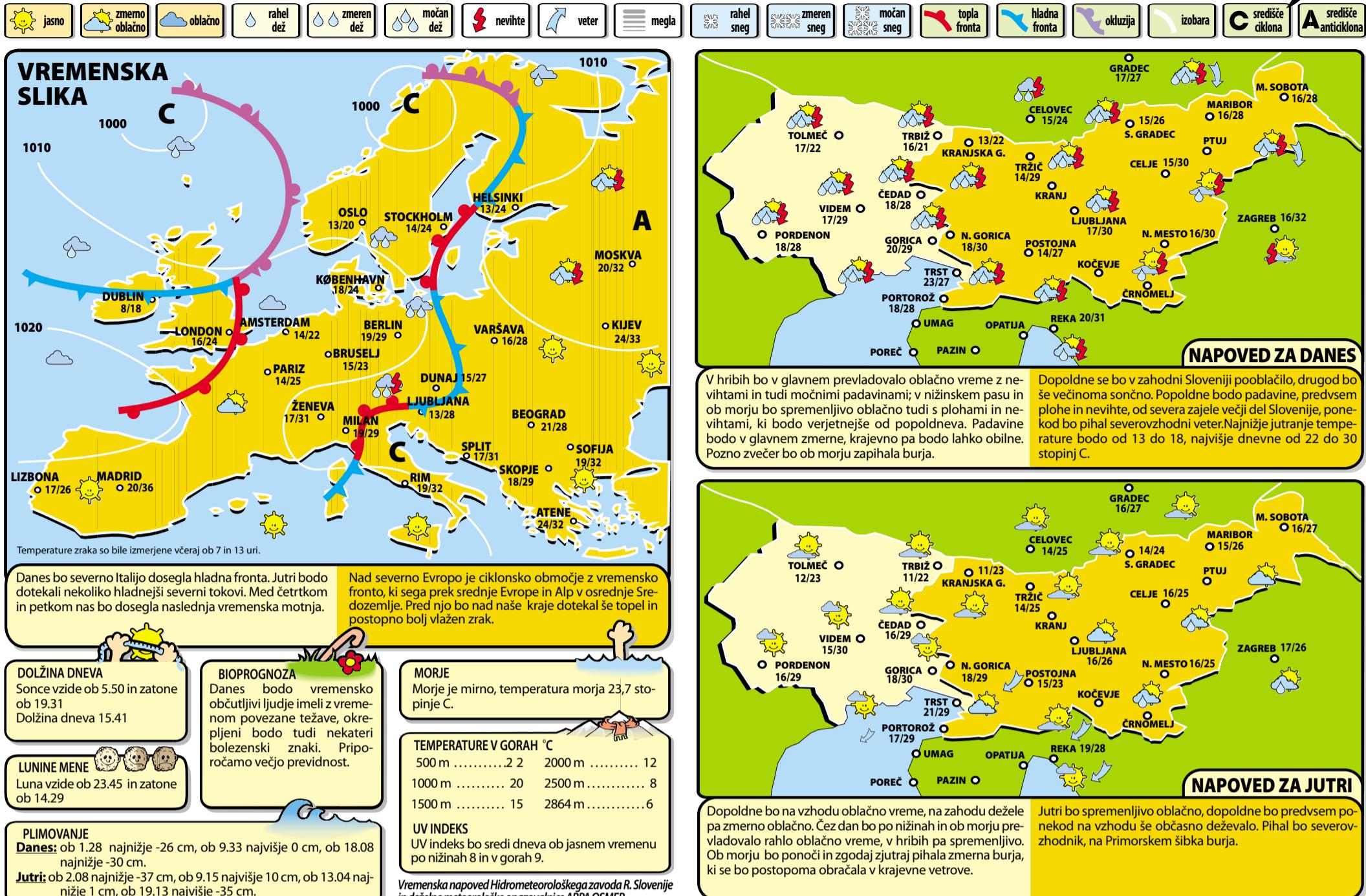
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-06.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHZ)

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel.

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

ZDA - Slovesnost je po želji neveste ostala večinoma zavita v skrivnost

Chelsea Clinton se je poročila z Marcom Mezvinskyjem

Chelsea Clinton in Marc Mezvinsky na poročni slovesnosti

ANSA

NEW YORK - Nekdanji predsednik ZDA Bill Clinton in njegova soprona državna sekretarka Hillary Clinton sta v nedeljo zjutraj po srednjeevropskem času uradno sporočila, da se je njuna 30-letna hči Chelsea Clinton poročila s svojim 32-letnim izvlovcem Marcom Mezvinskyjem.

Poroča je bila opravljena v kraju Rheinbeck z manj kot 5000 prebivalci v dolini reke Hudson severno od mesta New York na posestvu Astor Courts. Poroča je vzbudila veliko zanimanja, vendar je ostala večinoma zavita v skrivnost, po želji neveste, ki ni želela pretiranega cirksusa. Gostov naj bi bilo okrog 400, poroka pa naj bi stala okrog 3 milijone dolarjev.

Rheinbeck so že pred dnevi napolnili novinarji in radovedneži, ki so si želeli ogledati slavne povabljenice na poroko, vendar blizu posestva, kjer je bil postavljen velik poročni šotor, niso prišli. Zadovoljiti so se moralni z Billom Clintonom, ki se je petek malce sprehodil po kraju in govoril z novinarji ter prebivalci. V soboto so od slavnih osebnosti na ulicah kraja opazili igralca Teda Dansona in soproga Mary Steenburgen, nekdanjo državno sekretarko Madeleine Albright in modno oblikovalko Vera Wang.

Povabljeni goste so na posestvo, kjer je potekal poročni obred in sprejem vozili z avtobusom, najbolj pomembne pa v uradnih kolonah z limuzinami. Tajna slu-

žba ZDA je od Zvezne uprave za zračni promet (FAA) izposlovala zaprtje zračnega prostora, ki je bil v veljavi do 9.30 ure včeraj zjutraj po srednjeevropskem času. Policia je prav tako blokirala glavne ceste, sosedne posestva Astor Courts pa so pomirili s podarjenimi steklenicami vina.

Chelsea Clinton in njen izvoljenec, sicer otrok nekdanjih zveznih kongresnikov, sta prijatelja že od najstniskih let iz Washingtona. Oba sta tudi študirala na univerzi Stanford. Clintonova je letos dokončala magisterij iz javnega zdravstva na univerzi Columbia, ženin pa dela pri hedge skladu G3 Capital. Pred tem je delal pri investicijski banki Goldman Sachs. Živita skupaj v mestu New York. (STA)

ZDRAVJE - Zaradi konservansov in začimb

Rdeče meso povezano z rakastimi obolenji

WASHINGTON - Čeprav rdeče meso že sedaj povezujejo s povečanim tveganjem srčno žilnih bolezni in nekaterimi vrstami raka, kot na primer rakom trebušne slinavke, se je seznamu sedaj pridružil še rak na mehurju, kaže neka ameriška raziskava.

Ameriška študija je osem let spremljala okrog 30.000 ljudi, starih med 50 in 71 let in njihove navade uživanja rdečega mesa. Med njimi so nato v času raziskave 854 diagnosticirali rak na mehurju. Znanstveniki so sicer zagotovili, da naj tveganje ne bi veljalo za rdeče meso na splošno. Krivci naj bi namreč bili nitrati in nitriti, ki jih dodajajo kot konzervante in ojačevalce barve in okusa različnim mesnim izdelkom. "Te snovi so predhodniki N-nitroso spojin, ki povzročajo tumorje na različnih organih, vključno z mehurjem, pri več živalskih vrstah," še ugotavlja. Znanstveniki še dodajajo, da je odstotek tveganja za raka na mehurju za skoraj 30 odstotkov večji pri ljudeh, katerih prehrana vsebuje velik delež nitritov iz različnih virov in nitratov iz mesnih izdelkov, kot pri tistih, ki uživajo prehrano z nizkimi količinami teh snovi.

Pornografija na ekranih v indonezijskem parlamentu

DŽAKARTA - Obiskovalce in uslužence indonezijskega parlamenta je včeraj presenetil pornografski film, ki se je vrtel na ekranih v poslopju parlamenta. Varnostnikom je pornografski posnetek, menda snet s svetovnega spleta, uspelo ugasniti šele po 15 minutah. Za zdaj ni znano, kako se je posnetek znašel na ekranih, je pa predsednik parlamenta Marzuki Alije napovedal, da bo tisti, ki je odgovoren za to, kaznovan.

Incident je precej neprijeten za indonezijskega predsednika Susila Bambanga Yudhoyona, ki se je nedavno zavzel za ostrejši nadzor nad internetom po škandalu z erotičnimi video posnetki, na katerih se pojavlja eden od domačih pop zvezdnikov.

Lindsay Lohan po 14 dneh iz zapora na zdravljenje

WASHINGTON - Ameriško igralko Lindsay Lohan so včeraj zjutraj predčasno izpustili iz zapora v Los Angelesu. Problematična zvezdnica je bila zaradi kršenja pogojne kazni iz leta 2007 v dveh primerih vožnje pod vplivom alkohola obsojena na 90 dni zapora, a so jo zaradi prenaratpanosti zaporov že po 14 dneh izpustili na prostost. Zaradi prenaratpanosti kalifornijskih zaporov zatopnikom, ki prestajajo kazni zaradi nenasilnih prekrškov in so brez kartotek, zaradi lepega vedenja praviloma skrajšajo bivanje v zaporu. Vendat pa bo igralkina prostost kratka, saj mora po izpustitvi iz zapora začeti trimesečni program zdravljenja od odvisnosti.

Lohanova je prepoznavnost dosegla z vlogami v filmih, kot so Past za stare, Herbie: S polnim gasom in Georgijina pravila, kruh pa si je služila še kot model in pevka. (STA)